Ε. Γ. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΣΚΟΛΙΟ

ΜΕΡΟΣ ΔΕΦΤΕΡΟ

ΕΚΔΟΤΙΚΟ «ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ» ΡΟΣΤΟΒ—ΝΤΟΝ 1935

Ε. Γ. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΣΚΟΛΙΟ

ΔΕΦΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΕΦΤΕΡΙ ΤΑΚΣΙ

Επικιρομένο απ'το ΛΚΠ τις ΡΣΟΣΡ

Μετάφραςι κε ςιμπλίροςι Γ. ΚΑΝΟΝΙΔΙ

ΤΑ ΣΠΥΔΕΟΤΕΡΑ ΠΑΡΑΤΙΠΟΜΑΤΑ.

ΣΕΛΙΔΑ	ΣΙΡΑ	ΑΝΤΙ	ΝΑ ΔΙΑΒΑΣΤΙ
26	17	πρὸβανε	πρόβαλε
34	19	τιμα	έτιμα
38	2	ςκεβιδὸνο	κςεβιδόνο
49	3 απο κάτο	ςτο Σοβιετ	ςτα Σοβιετ
69	15	πιρίεργα	περὶεργα
109	7	νικοκιριβμὲνα	νικοκιρεβμένα
111	11	ςτο αβγο	το αβγο
118	1	πνο	ίπνο
139	1	φὲροντε πλὺςιι	φὲροντε ι πλύςιι
139	3	κὸκαλ	κόκαλο

ΕΚΔΟΤΙΚΟ «ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ» ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ

1 9 3 5

Ε. Γ. ΦΟΡΤΥΝΑΤΟΒΑ

ΑΝΑΓΝΟΣΤΙΚΟ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΡΧΙΚΟ ΣΚΟΛΙΟ

ΔΕΦΤΕΡΟ ΜΕΡΟΣ

ΔΕΦΤΕΡΙ ΤΑΚΣΙ

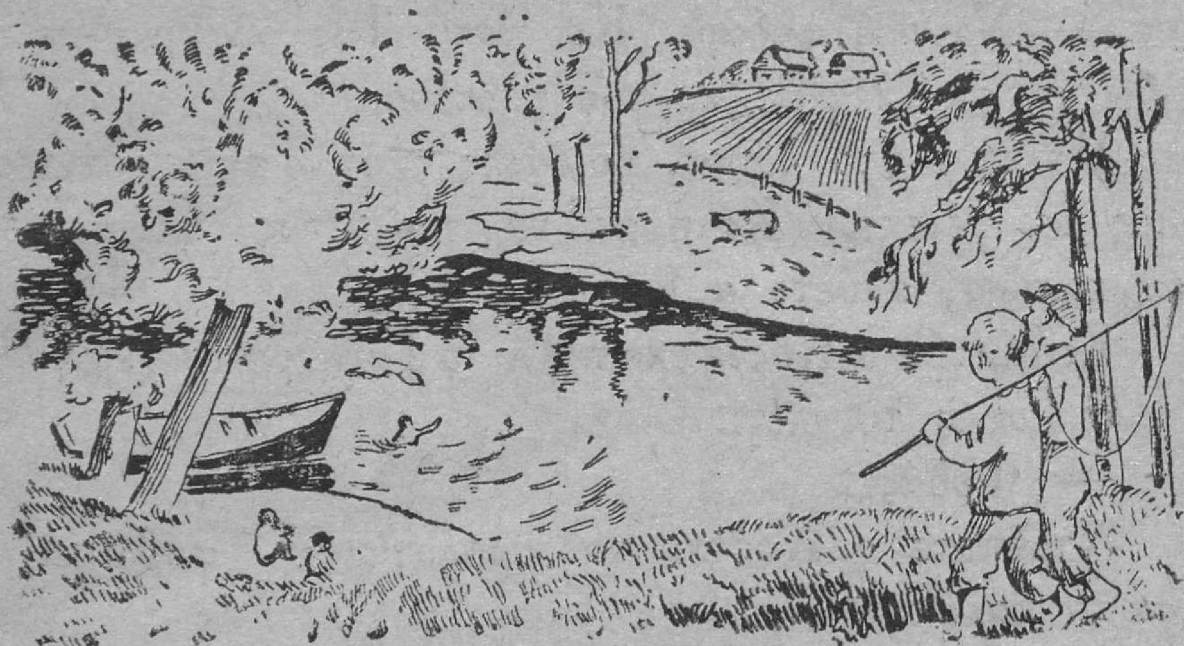
Επικιρομένο απ'το ΛΚΠ τις ΡΣΟΣΡ

Μετάφρασι κε ςιμπλίροσι Γ. ΚΑΝΟΝΙΔΙ

Εκδοςι τρίτι

ΕΚΔΟΤΙΚΟ «ΚΟΜΥΝΙΣΤΙΣ» ΡΟΣΤΟΒ-ΝΤΟΝ
1 9 3 5

Το πρωι.

Ροδοδάχτιλι αβγι
τα βυνα χρισόνι.
Στις μιρτύλας το κλαδι
εκςιπνα τ' αιδόνι.
Ραντιζμεν' απ' τι δροςια
τ' άνθι εκςιπνάνε.
Τα κοπάδια χαροπα
ςτις πλαγιες πιδάνε.

Ο παλικαρας.

Πιγένανε ςτο δάςος ο Γιάνις κι ο Κόςτας. Στο δρόμο ο Γιάνις λέγι:

— Κόςτα, φοβάςε τυς λίκυς;

Ο Κόςτας επενιέτε:

— Να τυς φοβάμε; Κε γιατί; Τυς δίνο μια με το ραβδί-μυ στο κεφάλι κε τυς σκοτόνο.

Μπίκανε στο δάσος. Το δάσος σκοτινο απ' τα δέντρα. Ιλιος δε φένετε. Κάτο απ' τα πόδια-τυς τρίζυνε τα κσεροκλάδια, ακύετε ο θρυς τον φίλον.

Κιτάζι γίρο ο Κόστας κε πιάνι το Γιάνι με τα χέρια-τυ. Ο Γιάνις τυ λέγι:

— Φοβάσε;

Ντρέπετε ο Κόστας να ομολογίσι το φόβο-τυ κε κάνι το παλικάρι:

— Κε γιατί να φοβιθο; Μίπος ίμε μικρος;

— Λίκος!

Τρόμακσε ο Κόστας κι άρχισε να φονάζι:

— Μά-α-να!

Γελα ο Γιάνις κε τον κοροιδέβι:

— Γιά-συ Κοστάκι, παλικαράκι!

Ι βροχι.

Βρέχι, βρέχι, τα νερα
καταράχτες τρέχυν.
Φονες, γέλια, τα πεδια
χαρα πυ τιν έχυν!
Στο μπαλκόνι κίτα 'κι
όλα μαζομένα.
Γίρο όλα ι βροχι
τἄχι σκεπαζμένα.
Κσένιαστα 'κι καρτερυν
τα νερα να πάψυν,
στο γιαλο να κατεβυν,
γλάρι να πετάκσυν.

Ενιγμα.

Ρεβιθια ςτυς δρομυς
χιθικαν ςορι
κανις δεν τα περνι
κε λιονυν εκι

Ι κατεγίδα.

Οταν ίμυνα μικρος, με ςτίλανε ςτο δάςος να μαζέπςο μανιτάρια.

Εφταςα ςτο δάςος, μάζεπςα αρκετα μανιτάρια κε ετιμαζόμυνα να γιρίςο ςτο ςπίτι.

Ακςαφνα ςκοτινιάςανε όλα γίρο, άρχιςε να βροντα κε να βρέχι. Φοβίθικα κε κάθιςα κάτο απο μια μεγάλι βαλανιδια.

Αςτραπςε τόςο δινατα, πυ πονέςανε τα μάτια-μυ κι ανανκάςτικα να τα κλίςο.

Πάνο απ' το κεφάλι-μυ κάτι έτρικςε δινατα κε βρόντιςε. Ιςτερα ςαν κάτι να με χτίπιςε ςτο κεφάλι. Επεςα χάμο κε πλάγιαζα εκι ος ότυ πέραςε ι βροχι.

Οταν ςικόθικα, ς' όλο το δάςος ςτάζανε ςταλαγμάτιες απ' τα δέντρα, τραγυδύςανε τα πυλια, έπεζε χαρύμενα ο ίλιος.

Ι μεγάλι βαλανιδια έςπαςε κε καπνος έβγενε απ' τιν κοριφί-τις. Γίρο-μυ βρίςκονταν κομάτια απ'τι βαλανιδια.

Τα ρύχα-μυ ίτανε μυςκεμένα κε κολνύςανε ςτο κορμίμυ. Βλέπο ςτο κεφάλι-μυ πρίκςιμο, πυ με πονύςε αρκετα.

Βρίκα το καπέλο-μυ, πίρα τα μανιτάρια κ' έτρεκςα

ςπίτι. Εχι δεν ίτανε κανένας. Πίρα πςομι απ' το τραπέζι κε πίδιςα να κςαπλοθο ςτο πέτςκο.

Κιμίθικα, κι όταν κςίπνιςα, βλέπο πος πςίςανε πια τα μανιτάρια, τα βάλανε ςτο τραπέζι κε ετιμάζοντε να τα φάνε.

— Τί; χορις εμένα τρότε! — φόνακςα.

— Γιατί κιμάςε; Ελα γλίγορα, να φας! — μυ αποκριθίκανε.

Τα μανιτάρια.

Σίκο κίτα απ' το φενκίτι
τα πεδια ομαδικα,
με καλάθια κίνα τρέχυν
με τςαντάκια αφτα.
Κι απ' τα κύτςυρα κι κάτο,
όπυ χόρτο χλοερο
κι απ' τυς θάμνυς απο κάτο,
μανιτάρια ένα ςορο.

Ενιγμα.

Μικρος επιδέκσιος βγικε απο τι γι-
τνίφο βρικι κόκινο περνι το φορι

Τα φυντύκια.

Τρία κι, τέςερα δο,
Κε παρέκι ένα ςορο

μαζομένα, ενομένα,
κατ' απ' τα φίλα κριμένα
τα φυντύκια τα μικρα,
για κιτάκστε κι πεδια!
— Τρία δο στις φιλοσιες!
—Εκι πέντε, Γιάνι διες!
—Μι το σπάνις το κλαδι,
έτσι κόπσε-τα Κοστι.
Κόδυν πέρνυν τα πεδάκια,
γέμισαν τα καλαθάκια.
Ο Τοτος, κίτα εκι
δρίκε ολόκλιρο κλαδι
κε μαζέδι, δε μιλα,
δίναμι δεν έχι πια.
Φονες, χάχανα, κακο.
— Νά ακόμα εκι διο:
φτάνι, φτάνι, ρε πεδια,
όλι πίρατε αρκετα.
Αστε λίγα στο κλαδι
για το σκίυρο τροφι.

Ι έχιδνα.

Μια φορα θερίζανε έκσο απ' τον κίπο. Μ' όλι-μυ τι δίναμι πετάχτικα πάνο στις στίδες τον χόρτον κε κατρακιλιόμυνα πάνο στο μιροδάτο χόρτο. Ι θεριστάδες ίτανε μακρια. Ο Μύρος ίτανε κσαπλομένος πάνο σε μια στίδα κε ροκάνιζε κόκαλο. Κυδαριαζμένος στο άκρο τις στίδας τον κίταζα. Ακσαφνα κάτι κρίο κε γλιστερο άνκικσε το χέρι-μυ.

Πίδιςα. Τί να δο; Πελόρια έχιδνα βγίκε απ' το χόρτο, ςικόθικε πάνο ςτιν υρα κε ίταν έτιμι να μυ επιτεθι. Αντι να φίγο, ςτέκυμε εκι ςαν απολιθομένος κε το φίδι με κιτάζι με τα άχρομά-τυ μάτια.

Ακςαφνα, πιδα ο Μύρος απ'τι ςτίβα-τυ κε ορμα απάνο ςτιν έχιδνα. Κατακςέςχιςε το φίδι με τα δόντια κε το καταπάτιςε με τα πόδια-τυ. Το φίδι δάνκανε το ςκιλι ςτι μύρι, ςτο ςτίθος, ςτιν κιλια. Μα πολι γρίγορα τα κομάτια τυ φιδιυ, ςκορπιζμένα βρίςκονταν πάνο ςτα χόρτα. Ο Μύρος έγινε άφαντος. Μόλις τότε μυ ίρθε ι φονι: άρχιςα να φονάζο κε να κλέο. Ετρεχςαν ι θεριςτάδες κε με τα κερεντιά-τυς καταςιντρίπςανε τα κομάτια τυ φιδιυ, πυ ςπαρταρύςαν ακόμα.

Ο Μύρος μόλις ίςτερα απο δέκα μέρες γίριςε ςτο ςπίτι. Ιταν αδίνατος, λεπτος, μα ιγιις. Ο πατέρας-μυ ίπε, πος ι ςκίλι με ιδιέτερα χόρτα γιατρέβοντε απ' τα δανκόματα τις έχιδνας.

Το τόπι.

— Τοπάκι-μυ όμορφο, πύ όλο πιδας,
πύ τρέχις πές-μυ, πάλι πύ πας;
— Στο κεφάλι τυ ςκιλιυ,
ςτιν υρα τυ γυρυνιυ.
— Α, όχι, ςτάςυ! ςκέπςυ καλα,
δεν ίνε πεγνίδια, τόπι-μυ αφτα.
Θα ςπάςις πάλι κάνα γιαλι
κε θα τιν πάθυμε κ' ι διο μαζι.

Ενιγμα.

Πίλμονας κε κλάρας
τον χτιζάνε ι μικρι
Τιν ένκα αν ρωτας
παραφύλαξε ωχι!

Το κολίμπι.

— Ελάτε, πεδια, να μαγιρέπςυμε πςαρόςυπα.

Τα πεδια ανάπςανε φοτια, βάλανε απάνο το καζανάκι-τυς κε κατεβίκανε να κολιμπίςυν. Κολιμπύςανε ςαν δελφίνια. Κινιγύςε ένα το άλο. Μονάχα ο μικρος Πέτρος δεν ίκςερε να κολιμπα.

— Θα πάμε ςτο ςπίτι πλέοντας με τα ςανίδια — ίπε ο Στέφανος.

— Ο Πέτρος δεν κςέρι να κολιμπίςι, εκίνος ας φέρι τ'ανκίςτρια ςτο ςπίτι.

— Ακυς εκι ζβελτοςίνι. Με τα ςανίδια κ'εγο μπορο να πλέφςο.

— Καλα. Κρίβυμε τότε τ'ανκίςτρια ςτυς θάμνυς ος άβριο.

— Καλίτερα θα κάνις να πας πεζος, Πέτρο, γιατι μπροςτα θα βρις βαθυλόματα μεγάλα, — ίπε ο Στέφανος.

— Γιατί τα βάλατε μαζί-μυ; Πιάνυμε απ'το ςανίδι κε βγένο.

Πλέφςανε.

Ο Πέτρος δεν έμνιςκε πίςο απ'τυς άλυς. Μα νά, άκςαφνα αναποδογιρίςτικε το ςανίδι κε ο Πέτρος κυνόντας τα χέρια βρέθικε ςτα νερα.

Επλεφςε μακρια το ςανίδι κε το νερο τον εςκέπαςε.

Πιδίςανε τα πεδια απ'τα ςανίδια-τυς, βγάλανε τον Πέτρο κε βγίκανε μαζί-τυ ςτο ακρογιάλι.

Ο Πέτρος κίτονταν ςαν πεθαμένος.

— Κυνίςτε-τον πεδια, τινάκςτε-τον.

Ο Πέτρος άνικςε τα μάτια κε ςίκοςε το κεφάλι. Τότε μόλις θιμιθίκανε τα πεδια τα ςανίδια τυς. Κιτάζυν, τί να δυν; ανιχτίκανε τα ςανίδια-τυς ςτο πέλαγος.

— Εκς ετίας-ςυ χάςαμε όλο το ςτόλο-μας, — ίπε ο Στέφανος.

— Κίτα, ςτο εκςις να μάθις να κολιμπας, — ίπαν ι άλι.

Το τάγμα ςτο λάγερ.

Στο λιβάδι κίτα,
πίςο κάτο κι —
πολιτία μεγάλι,
κι όλι απο πανι.
Ανεμος περνάι
όλιν τιν κυνάι.
Σπιτάκια αςυβάτιςτα
κε μίτε βαμένα,
με ςκινι ςτυς πάςαλυς
μονάχα δεμένα.
Καραβάκια φτεροτα
λες πετύνε ςτ'απςιλα.
Δρόμι-λοκςοτι,
κάτικι-γιμνι.
Ιν'αφτο το θάμα,
τον μικρον το τάγμα.

Βοιθι.

— Σίνεφα, ςίνεφα μάβρα!

Βιαςτίκανε ι κολχόζνικι να μαζέπςυνε το χόρτο κε

να το βάλυνε ςτ'αμάκςια. Κιτάζυν — απο μακρια τρέχυνε πεδάκια με κόκινες γραβάτες.

— Γιά-ςας, ςίντροφι! — αντιλαλίςανε ι φονέςτυς. — Ιρθαμε να ςας βοιθίςυμε.

— Ιρθατε ςτιν όρα, παλικάρια!

Ι δυλια βράζι. Φορτόνυνε τ'αμάκςια.

— Ελάτε μερικι ςτο αμάκςι να μας βοιθίςετε.

Ο μπάρμπα Ζάχος ανεβάζι ςτο αμάκςι διο πεδια.

— Πατίςτε καλα το χορτάρι, έτςι, πυ να χορέςι περιςότερο χόρτο.

Βοιθίςανε τα πεδια κε έτςι κατορθόςανε να φορτόςυνε τ'αμάκςια προτυ ν'αρχίςι ι βροχι.

Το περιβόλι.

Με τα μακρυλα μυςτάκια
το κρομίδι κίτα 'κι.
Το εδάνκαςες, τα δάκρια

σὕτρεκσαν νερόσιρμι.
Το κοτσάνι παραπέρα
βαρελάκι στρονκιλο·
γερες ρίζες, άσπρα — χιόνι —
φίλα δίχος μετριμο,
τὄνα στ'άλο καθιζμένο,
τὄνα απ'τάλο σκεπαζμένο.
Παρακάτο στ'αβλακάκια
μεγαλόνυν τ'ανκυράκια.
Ανκυράκια — όχι δά!
Ινε σπίτια, σπίτια αφτα!
Στο καθένα-τυς κλιζμένι,
σπόρι εκι φιλακιζμένι.
Κλιδαρια μίτε κλιδι,
μα δε φέβγυν απο'κι.
Παραπέρα ι ντομάτες
ροδομάγυλες, κιλάτες.
Ζυμερες σαν το σταφίλι
ολοκόκινες σα χίλι.

Ενίγματα.

Στι φιλακι μια μαυρομιτα
κε ι φρευσιδες τις στι στρατα

Πορτα δεν έχι μιτε φενιστι
μα έχι ανδράπης ψηλιδος το σπιτι

Το περιβόλι-μας.

Ολο το καλοκέρι μας έτρεφε το περιβόλι-μας. Μα κε για το χιμόνα μας έδοκε αρκετες προμίθιες.

Πολι νορις στις αρχες τυ Μάι, αρχίσαμε να κόβυμε απο κι τα πρότα κρεμίδια Τα τρόγαμε με τα χαπςια, το πσομι, τις πατάτες (καρτόφια).

Γρίγορα αρχίσανε να οριμάζυνε τ'ανκυράκια. Νόςτιμα κε δροςάτα τ'ανκυράκια. Τα τρόγαμε το μεςιμέρι στο γέβμα, κε το βράδι στο δίπνο.

Ιςτερα έγιναν ι πατάτες. Βγάζυμε τις νέες πατάτες, τις πλένυμε καλα κε τις πςίνυμε. Νόςτιμες ίνε ι βραζμένες πατάτες, ι καλοτιγανιζμένες κάνυν κριτς, κριτς.

Κοκινίςανε κε ι ντομάτες. Νόςτιμες, ζυμερες! Καλες ίνε στι ςύπα, μα κ'έτςι με τις πατάτες να τις τρος, κριτς, κε με το πσομι ακόμα βυτόντας-τες στ'αλάτι.

Ιρθε ο Σεπτέμβρις. Πρέπι να μαζέπςομε όλι τι ςοδια απ'το περιβόλι. Προτ' απ'όλα τις ντομάτες. Ντελικάτες αφτες — φοβύντε πολι τιν παγονια. Βγάλαμε τα κρεμίδια, τα δέςαμε πλεκςύδες κε τα κρεμάςαμε πάνο απ'το πέτςκο, για να κςεραθύνε. Αν δεν κςιρένυντε καλα, χαλνυν.

Κυβαλίςαμε τα ρέφανα, τα καρότα, τα κοκινογύλια στο ιπόγιο. Τα ςκεπάςαμε εκι με ςτεγνο άμο.

Ιςτερα βγάλαμε τις πατάτες, πυ ίχαμε αρκετες. Ο κερος ίτανε καλος κε ι πατάτες ςτεγνες, γι' αφτο τις κυβαλίςαμε κατ'εφθίαν στο ιπόγιο.

Κυβαλίςαμε τις πατάτες κε καταπιαςτίκαμε με τα λάχανα. Κόπςαμε κε αλατίςαμε τα περιςότερα, μα κι αρκετα κρεμάςαμε στο ιπόγιο, για να έχυμε φρέςκα λάχανα το χιμόνα.

Εφοδιαζμένι με όλα τόρα — δε φοβύμαστε πια το χιμόνα.

Ενιγμα.

Μεγαλι ι μιτι ιν τυ Τοτο
όσυ κι αν γέρνι το 'χι νερο

Τις κορφες ίτε τις ρίζες.

Τον παλιο κερο κανένας δε φίτεβε πατάτες. Μα ύτε ίκσεραν αν ιπάρχυν.

Διάβασε κάπιος πομέςςικος, πος μακρια, πολι μακρια πίσο απ'τον οκεανο ιπάρχυνε κάτι όςπρια, πυ τα λένε πατάτες. Παράνκιλε πατάτες κε τις φίτεπςε ςτο περιβόλι-τυ.

Βλάςτιςε ι πατάτα μεγάλι κε φυντοτι, γεμάτι φίλα κε λυλύδια.

Πέςκανε τα λυλύδια. Στον τόπο-τυς παρυςιαςτίκανε κάτι ςτερεα ςτρονκιλα ςφερίδια, ος ένα καρίδι.

Μαζέπςανε τα ςφερίδια αφτα κε τα καβυρδίςανε με το βύτιρο.

Προςκάλεςε ο πομέςςικος τυς γνοςτύς-τυ, τυς φιλέβι με το νέο φαγι. Βάζυν ι μυςαφίριδες τα ςτρονκιλα καβυρδιζμένα ςφερίδια ςτο ςτόμα-τυς, τα μαςύνε κε κςινίζυνε τα μύτρα. Δοκίμαςε κι ο ίδιος ο νικοκίρις. Πικρα τα ςτόματα όλον απο τέτιο φαγι. Θίμοςε κε ίπε:

— Κςεριζόςτε-τα όλα κε πετάκςτε-τα ςτα ςκυπίδια.

Βγάλανε τα φιτα τιν άλι μέρα. Βλέπυνε στις ρίζεςτυς κόνδιλι.

— Δεν τα πςίνυμε! — ίπαν.

Πςίςανε τυς κόνδιλυς. Δοκιμάςανε το νέο φαγι, τυς άρεςε.

Αρεςε κε στον πομέςςικο:

— Τί τρελος πυ ίμε! — ίπε. — Επρεπε να μαζέπςο τις ρίζες κε όχι τις κορφες.

Ενιγμα.

Πρασινο σκινο στις βραχες φιτο.
φιλα κι κλαδια κ' ι ριζες βαθια
Μα αν κυραστις σαν σκάωσις θα βρις
μακρυλες κιλάτες κάτο κι......

Τ'αγριόχορτα.

Σαν κλεφτάκια, κριφα
τ'αγριόχορτα νά,
στα καρότα ορμυν·
τις βραγιες πλιμιρυν:
χριςολάχανα εκι
κι αγριάδες — εχτρι.
Νά γι' αφτο στο περιβόλι
με φτιάρια πάμε όλι,
ςκαλιςτίρια κε τςαπια.

Τα ζιζάνια απ'τι βραγια
να πετάμε όκςο όλα,
τιν αγριάδα προτ'απ'όλα.
Να ςοθύνε τα καρότα,
τα ρεβίθια απ'τα χόρτα,
κε το λάχανο πικνο,
να φιτρόςι κε χοντρο.
Τ'αγριόχορτα — μακρια
να ςοθύνε τα καρτόφια,
τα φαςόλια, τα κυκια,
να γεμίςυμε ςακια.
Μπόλικα να φάμε όλι,
ςτο χοριο δο κε ςτιν πόλι.

Ι λαχανοκάμπιες.

Πολες πεταλύδες πετύνε ςτυς κίπυς κε ςτα περιβόλια-μας. Πανόρια ςτον ίλιο τα πολίχρομα κε παρδαλάτυς φτερύγια! Κε όμος πολες απ'αφτες μας προκςενύνε μεγάλι ζιμία. Απ'τα αβγυλάκια τον πεταλύδον βγένυν ι κάμπιες. Ι κάμπιες αφτες τρόνε τα ζαρζαβάτια ςτυς λαχανόκιπυς, βλάφτυν τα δέντρα ςτυς κίπυς. Κάποτε ι κάμπιες ίνε πάρα πολες.

Μια φορα το τρένο ςτο μέσο τυ δρόμυ άρχιςε να κινίτε ολοένα πιο αργα. Επιτέλυς ςταμάτιςε όλος διόλυ. Βγίκανε ι επιβάτες απ'τα βαγόνια, να δύνε τί τρέχι. Τί να δύνε! Ολος ο δρόμος ςε μεγάλι απόςταςι ίτανε ςκεπαζμένος με πικνο ςτρόμα απο μεγάλες κάμπιες.

Ι τροχι τυ τρένυ τις πατίςανε ςτρόματα ολόκλιρα, μα γλιςτρίςανε πάνο απ'τις ράγες κε γιρνύςανε ςτον τόπο-τυς. Το τρένο ςταμάτιςε.

Αφτες ίταν ι λαχανόκαμπιες. Απ'τις διο πάντες τυ ςιδερόδρομυ βρίςκονταν απέραντι λαχανόκαμπι. Μα αντι λάχανα φενότανε εκι ολόγιμνα φιλοφαγομένα κοτςάνια. Ι κάμπιες φάγανε όλα τα λαχανόφιλα. Τόρα περάςανε ςε άλο μέρος ανένκιχτο ακόμα.

Ι κάμπια.

Ολι τιν όρα κε τον κερο,
πάνο ςτο φίλο το δροςερο,
ι κάμπια κάθετε κι όλο δυλια,
δίχος ανάπαφςι, εκι καμια.
Μπόλικο βρίςκι φαγι εκι πέρα
κε τρόγι όλο, νίχτα κε μέρα.
Κε τρόγι λέμαργα κε πιναζμένα
φίλο δεν έμινε ςτο θάμνο ένα.
Στρονκιλι,
παχια, χοντρι·
ι δυλιά-τις — το φαγι.
Τρόγι κε παχένι,
ποτες δε χορτένι.

Ο βρύχνος.

— Βρύχνος! βρύχνος ςκοτόςτε-τον, — φονάζυνε ςιχνα τα πεδάκια.

Πύ να κςέρυν, πος ο βρύχνος ίνε φίλος τυ ανθρόπυ. Ζιμία καμια δε μας κάνι — φτάνι να μι τον πάρυμε στα χέρια. Ολο το ςόμα τυ βρύχνυ ίνε ςκεπαζμένο απο κύτςες (ςπιρια). Απ'τις κύτςες αφτες βγένι κάτι φαρμακερο ιγρο. Απ'το ιγρο αφτο κνίθετε το δέρμα.

Τιν ιμέρα κιμάτε κάπυ ςε ιγρο κε ςκοτινο μέρος. Περιμένι εκι το βράδι. Βγένι τότε για κινίγι.

Νά, ςίρθικε απο κοντά-τυ ςκυλίκι ίτε κάμπια. Τιν ίδε ο βρύχνος κε ςα γάτα τιν παραμονέβι. Κρίβετε κε πιδάι. Νά, ςάμπος κάπιος κροτάλιςε με τα δάχτιλα κε το ςκυλίκι χάθικε. Δε μπορις να καταλάβις πιός κροτάλιςε. Κροτάλιςε ι γλόςα τυ βρύχνυ. Παράκςενι ίνε ι γλόςα τυ βρύχνυ. Ινε προςαρμοζμένι μέςα ςτο ςτόμα-τυ όχι με το πιςινο, μα με το μπροςτινο άκρο. Το πιςινο άκρο τις γλόςας-τυ ίνε ελέφτερο. Ο βρύχνος τι ρίχνι προς τα έκςο. Ινε ςκεπαζμένι όλι με γλιόδικο ςάλιο. Ο βρύχνος έφκολα βρίςκι τιν τροφί-τυ. Δίνι μια με το πόδι-τυ ςτο ςκυλίκι ί ςτο έντομο κε το τραβα ςτο ςτόμα-τυ. Κλίνι ίςτερα τα μάτια κι αρχίζι να το καταπίνι. Το καταπίνι κε κιτάζι κςανα, πιόνα ακόμα να πιάςι.

Κςολοθρέβι όλι τι νίχτα κάμπιες, ςκυλίκια, κοχλίδια, νιχτερινα έντομα, — τα βλαβερα έντομα τον περιβολιον, τον κάμπον, τον λιβαδιον, τον κίπον.

Ι βρύχνι ίνε φίλι τον ανθρόπον. Προφιλάκςτε τυς βρύχνυς.

Ο κίπος.

Εφτασε τέλος ι όρα,
Γιάνι, Κόςτα, τί χαρα!
Οριμα τα μίλα τόρα,
κίτα, πάνο ςτα κλαδια.
Τα κοκίμελα γεμάτα
κι απο μέλι πιο γλικα˙
τα κιδόνια μιροδάτα,
τ'αχλαδάκια ζυμερα.
Μας κιταν, παρακαλάνε:
κόπςτε, πάρτε-μας ταχια.
Πια ι μίςχι[1] δε βαςτάνε
τα μεςτά-μας τα κορμια.
Κόβι ακύραςτα το χέρι
κε γεμίζυν τα ςακια.
Αδικα το καλοκέρι
δε φιλάγαμε πεδια.

[1] Κυντςία.

Το κςένο κλαδι.

Μεγάλονε στο δάσος άγρια μιλια. Ιρθε στο δάσος ένας κιπυρος, τιν ίδε κε ίπε:

— Ομορφο δεντράκι, θα μυ χριαστι.

Εςκαπςε προςεχτικα, έβγαλε τι μιλια, χορις να πιράκςι τις ρίζες-τις. Τιν έφερε στον κίπο-τυ κε τι φίτεπςε στο φιτόριό-τυ.

Τιν άλι χρονια κατέβικε στο φιτόριο κε με το πςαλίδι-τυ το στραβο έκοπςε όλι τιν πράςινι κοριφι τις μιλιας. Αφίκε άθιχτο μονάχα το κορμί-τις. Το κορμί-τις το χάρακςε απο πάνο κε στι χαραμάδα έμπικςε νέο βλαστάρι απο ίμερι μιλια. Ιςτερα ςκέπαςε τι μιλια με ςτόκο (ζαμάζκα) κε τιν έδεςε με πανι. Ιςτερα έφρακςε τα γίρο-τις με μικρα παλύκια κε έφιγε.

Σαν μαραμένι φενότανε ι μιλια, μα ίτανε δινατι κε νέα. Γρίγορα ανέλαβε. Κε το κςένο κλαδι μεγάλονε μαζί-τις. Ρυφα το κςένο κλαδι το χιμο τις μιλιας κε μέρα με τιν ιμέρα μεγαλόνι: βγάζι μπυμπύκια, φίλα κάθε μέρα κε περιςότερα. Απλόνι νέα κλαδια, νέα βλαστάρια.

Ιςτερα απο τρία χρόνια γέμιςε ι μιλίτςα με αςπροκόκινα λυλύδια.

Πέςανε τα αςπροκόκινα πέταλα, κε ςτο μέρος-τυς φανίκανε ι πράςινες οοθίκες. Απ'τις οοθίκες το χινόπορο ςχιματιςτίκανε τα μίλα. Μα όχι τόρα αγριόμιλα, αλα μεγάλα, κόκινα, γλικα μίλα.

Κε τόςι καλι γένικε ι μιλίτςα, πυ κι απ'άλυς κίπυς ερχότανε να πάρυν βλαστάρια απ'αφτι για εμβολιαζμο.

Δος τα ςπέρματα ςτιν Ανα
δος το φλύδι ςτι Χριςάνα,—
τιν καρδύλα ςτον Τοτο —
κε ςε μένα το μιςο.

Στον κίπο τυ Μιτςύριν.

Ο Μιτςύριν ίτανε κςακυζμένος κιπυρος. Εκανε διάφορα πιράματα, για να βγάλι νέες ράτςες κε νέα ίδι φιτον. Προςπαθύςε να καλιεργι καλα ίδι καρποφόρον δέντρον κε φιτον, πυ να μι φοβύντε το κρίο.

Νά, μια βραγια απο θάμνυς. Μα δεν ίνε θάμνι αφτα. Ινε δεντράκια-νάνι. Απιδιες μικροςκοπικες. Εφκολότερα μπορι κανένας να μαζέπςι τυς καρπυς απ'τα δεντράκια αφτα.

Κε ι περιπίιςί-τυς ίνε έφκολι. Νά, ένα κλαδάκι με φίλα αγριοκεραςιας. Ι καρπι όμος ίνε βιςινιας. Σε κάθε μίςχο ςινίθος δεν ίνε παραπάνο απο διο βίςινα, μα δο πέρα θα δίτε 50-60 βίςινα! Απ' τιν αγριοκεραςια κε τι βιςινια ο Μιτςύριν μας έδοςε νέο καρποφόρο δέντρο.

Νά-το, το δεντράκι τις βιςινιας. Δε μεγαλόνι αφτο ςτον κίπο, μα ςε γλάςτρα μέςα, πάνο ςτο τραπέζι. Αφτα τα μικροςκοπικα δέντρα ίνε γεμάτα απο μεγάλυς ζυμερυς

καρπυς. Τα δεντράκια αφτα δε χριάζοντε πολι μέρος, μα καρπυς δίνυν μπόλικυς.

Ιπάρχυν τέτιες μιλιες στον κίπο τυ Μιτςύριν, πυ φοβύντε ι φίλακες τυ κίπυ να πλαγιάζυν κάτο απ' τα κλαδιά-τυς. Μπορι να πέςι κανένα μίλο απ' τι μιλια κε να ςικοθυν απο κι με μεγάλο πρίκςιμο.

Για να βαςτάκςυν ένα τέτιο μίλο πρέπι ν'ανίκςυνε πλατια κε τις διο τις απαλάμες-τυς.

Στον κίπο τυ Μιτςύριν καλιεργύνε διάφορες μυριες πυ ι καρπί-τυς ίνε μεγάλι κε ζυμερι.

Ι μαλίνα (βατόμυρο) ίνε τέςαρες φορες μεγαλίτερι απο κίνι, πυ κςέρυμε εμις. Στερει ι καρπι δε φοβύντε τι μεταφορα, δεν παθένυν τίποτε.

Πολα οφέλιμα κε ενδιαφέροντα πράματα μπορι να μάθι κανις εκι πέρα. Γι' αφτο κε κάθε χρόνο πολι κιπυρι πάνε ςτον κίπο τυ Μιτςύριν για να δύνε πος μεγαλόνυνε τα νέα ίδι τον φρύτον, τον ζαρζαβατικον, τον θαμνόκαρπον.

Ο Μιτςύριν πέθανε ςτις 7 τυ Ιύνι τυ 1935.

Ο μικρος φίλακας.

Το καλοκέρι ίνε ςτο έβγα-τυ. Στον κίπο τυ κολχοζ κςεχορίζυν ανάμεςα απ' τα φίλα μεγάλα κε ζυμερα τα μίλα, τ'απίδια.

Κάθε νίχτα ο μπάρμπα Γιάνις φιλάγι τον κίπο. Κάθε βράδι, προτυ να κςεκινίςι απ' το ςπίτι, ο Κόςτας τον παρακαλι:

— Πάρε κ'εμένα μαζί-ςυ, παπυ, να φιλάκςο μαζι τον κίπο.

— Δε θα βαςτάκςις, ζαγαράκι-μυ, θα κιμιθις, — λέγι ο παπυς.

— Δε θα κιμιθο, παπυ, πάρε-με! — επιμένι ο Κόςτας.

Επιτέλυς ο παπυς ςιμφόνιςε.

— Καλα, πάμε! Να δύμε, πός θα φιλάκςις!

Ιςιχία ςτον κίπο. Βγίκε το φενκάρι. Ο παπυς μπίκε ςτιν καλίβα-τυ κ'έδοςε παρανκελία ςτον Κόςτα να τον φονάκςι, αν ακύςι κάτι.

Αρχιςε ο Κόςτας να ςκέφτετε, πος άβριο θα διιγιθι ς'όλα τα πεδια, πος δεν κιμίθικε όλι τι νίχτα, φιλάγοντας τον κίπο.

Σκεφτότανε ο Κόςτας κιτάζοντας το φενκάρι. Κίταζε, κίταζε, κε το φενκάρι τυ φενότανε τόρα ςαν ένα μεγάλο κίτρινο πεπόνι. Προςπαθι να το πιάςι, απλόνι τα χέρια, τεντόνετε, μα να το φτάςι δε μπορι.

Ακςαφνα τονε ςπρόχνι κάπιος!

— Θαβμάςιος φίλακας!

Ακύι ο Κόςτας τι φονι τυ παπυ.

— Τί τρέχι;

Πιδα απ'τι θέςι-τυ ο Κόςτας τρίβοντας τα μάτια. Κιτάζι, μπροςτά-τυ ςτέκετε ο παπύς-τυ κε ςτον υρανο ίνε πια ο ίλιος κε όχι το φενκάρι. Γελα ο παπυς κε όλο λέγι:

— Φίλακας, μα φίλακας πρότις!

Ι απρόςκλιτι μυςαφίριδες.

Το καλοκέρι ι λαγι δε μπένυνε ςτυς κίπυς. Αλο πράμα το χιμόνα.

Πινάςανε το χιμόνα ι λαγι. Ζιτίςανε, ζιτίςανε φαγι παντυ, μα δε βρίκανε πυθενα κε μπίκανε ςτον κίπο.

Νέες μιλιες μεγαλόνανε στον κίπο. Ετρεκσαν εκι ι λαγι κι αρχίσανε να τις κσεφλυδίζυν. Απο μερικες μιλιες φάγανε όλο το φλιο γίρο στον κορμο.

Θάρθι ι άνικσι, θ'αρχίσυν κσανα τι δυλιά-τυς ι ρίζες τις μιλιας. Θ'αρχίζυνε να ρυφύνε το χιμο απ' τι γι κε να τον στέλνυνε πάνο στα φίλα.

Τα φίλα πάλι θ'αρχίσυνε να μαζέβυνε τροφι κε μέσον τυ φλιυ να τι στέλνυνε κάτο στις ρίζες. Θα φτάσι ι τροφι ος το μέρος τυ φλιυ, πυ φάγανε ι λαγι. Παρακάτο να προχορίσι αδίνατο. Ο δρόμος ίνε κομένος. Περιμένυν ι ρίζες τροφι απ' τα φίλα, μα ι τροφι δεν έρχετε. Θα κσεραθυν αφτες κε το δεντράκι όλο θα μαραθι.

Πός να προφιλαχτι το δεντράκι απ' τυς λαγυς;

Ι κολχόζνικι τιλίκσανε τα δέντρα με άχιρα.

Μα έφκολα ι λαγι πετάκσανε κάτο το αχιρένιο τίλιγμα. Κε μέσα στα άχιρα φκιάσανε τις φολιές-τυς τα ποντίκια. Αρχίσανε να ροκανίζυνε το φλιο κοντα στυς λαγυς κε τα ποντίκια. Αρχίσανε να περιτιλίγυνε τα δέντρα με κλαδια έλατυ. Αφτο βοίθισε. Ι λαγι φοβιθίκανε τα ανκιλόματα απ' τις μιτερες βελόνες τυ έλατυ κε δεν ανκίκσανε το φλιο.

Σε άλο κολχοζ κάνανε πικνο φράχτι γίρο-γίρο στον κίπο. Πιδάνε ι λαγι γίρο απ' το φράχτι, μα δε μπορύνε να μπύνε στον κίπο. Κε έτσι μίνανε σόα κε ακέρεα τα δέντρα.

Ι πιστι φίλακες.

Σ' ένα χοριο ίταν τόσι πολι κίπι, πυ ολόκλιρο το χοριο φάνταζε σαν ένας μεγάλος κίπος. Ανθύσανε τα δέντρα τιν άνιξι, κε στα πικνα κε πράσινα φιλόματα τον κλαδιόν-τυς κελαιδύσανε τα πυλια. Παντυ ακυότανε ιχιρα τραγύδια κε έφθιμι κελαιδιζμι. Κε το χινόπορο σαλέβανε ανάμεσα στα φίλα μίλα, απίδια, κοκίμελα.

Μα νά, μαζεφτίκανε ομάδες τα πεδια κε καταστρέψανε τις φολιες τον πυλιον. Ενκαταλίψανε τα πυλια τις φολιες, φίγανε κε δε γιρίσανε πια πίσο.

Ιρθε το χινόπορο, ίστερα ο χιμόνας. Εφθασε ι άνιξι. Μα ι κίπι τόρα ίνε ίσιχι κε σαν κατσυφιαζμένι.

Αναπτιχτίκανε εκι πλίθος απο βλαβερες κάμπιες, πυ άλοτες τις καταστρέφανε τα πυλια. Φάγανε ι κάμπιες όχι μονάχα τα φίλα, μα κε τα λυλύδια. Κε γιμνα τα δέντρα στεκότανε κατσυφιαζμένα, όπος το χιμόνα.

Ιρθε το χινόπορο. Στυς κίπυς ύτε μίλα τόρα, ύτε απίδια, ύτε κοκίμελα.

Τα σπυργίτια.

Τσαπ, τσαπ, τσαπ τα σπυργιτάκια
στα κλαδια πσιλα.

Ιν' γλικα τα βιςινάκια,
ιν' τα μίλα πιο γλικα.
Πίνυν το χιμο, ρυφάνε,
μέλι ο χιμος.
Τερετίζυν κε τςιμπάνε,
κόςκινο ο καρπος.
Τα ςταχτια τα ςπυργιτάκια,
τςάπυ, τςάπυ ςτα κλαδια.
Ιν' γλικα τα βιςινάκια,
κε τα μίλα πιο γλικα.

Το ςπυργιτάκι ςτι φολια.

(Π α ρ α μ ί θ ι).

Ζύςε κάποτε ένα ςπυργιτάκι με κίτρινο ράμφος. Το λέγανε Πύντικ, κε ζύςε κάτο απ' το παράθιρο τυ λυτρυ, μέςα ςε ζεςτι φολια.

Να πετάκςι δε δοκίμαςε ακόμα, μα τις φτερύγες-τυ κυνύςε κι όλο τον κερο πρόβανε το κεφαλάκι κε κίταζε έκςο.

— Τςιβ, τςιβ — τον αροτύςε ι ςπυργίτενα.

Εκίνος ετίναζε τις φτερύγες κε, κιτάζοντας ςτι γι, τερέτιζε.

— Ινε μάβρι, πάρα πολι μάβρι.

Πέτακςε ο πατέρας, έφερε κάμπιες ςτον Πύντικ. Τον επιδοκιμάζι ι μάνα — ι ςπυργίτενα:

— Τςιβ, τςιβ.

Κε ο Πύντικ όλο κε καταβροχθίζι τις κάμπιες. Κι όλο προβάλι το κεφαλάκι απ' τι φολια κε κιτάζι.

— Τςιβ, τςιβ, — ανιςιχα ι μάνα.

Ετςι κιλύςαν ι μέρες, μα ι φτερύγες δε διαζότανε να μεγαλόςυν.

Φίςιςε μια φορα ο άνεμος.

Ο Πύντικ καθότανε ςτιν άκρι τις φολιας κε έπεςε. Πετα ι ςπυργίτενα κατόπιν-τυ· κ' εκι κάτο, νά-ςυ ι κοκινόμαλι γάτα με τα πράςινά-τις μάτια. Φοδίθικε ο Πύντικ, άνικςε τις φτερύγες, κυνιέτε πάνο ςτα ςταχτια ποδαράκια κε τερετίζι. Κε ι ςπυργίτενα τον τραδα ςτιν πάντα, τα φτερά-τις ςικόθικαν απάνο — απιλιτικι, τολμιρι, ανίγι το ράμφος — ςιμαδέδι ολόιςα ςτα μάτια τις γάτας.

Ο φόδος ςίκοςε απ' τι γι το ςπυργιτάκι. Πίδιςε, άνικςε τις φτερύγες, — μια-διο κε — ςτο παράθιρο.

Πέτακςε εκι κε ι μάνα, δίχος υρα, μα με χαρα μεγάλι κάθιςε δίπλα-τυ, το τςίμπιςε ςτο ζδέρκο κε ίπε:

— Τςιδ, τςιδ.

Κε ι γάτα κάθετε ςτι γι, καθαρίζοντας απ' τα πόδια-τις τα φτερα τις ςπυργίτενας. Κιτάζι τα ςπυργιτάκια με τα πράςινα μάτια-τις κε παραπονιάρικα νιαυρίζι:

— Μα-αλακο το ςπυργιτάκι, ςαν το ποντικάκι... Νιά-υ-υ!..

Ολα τελιόςανε καλα, μονάχα ι μάνα έμινε χορις υρα.

Στ' αμπέλι.

Ι μπριγάδα τυ πατέρα-μυ πέραςε κίνι τι νίχτα ςτ' αμπέλι. Το χοριο ίταν αρκετα μακρια κε έπρεπε πολι προι ν' αρχίςι ι δυλια. Τον παρακάλεςα κε με πίρε μαζί-τυ. Ολι τι νίχτα φοτιες παντυ, κε γίρο ςτις φοτιες κςαπλομένι ι κολχόζνικι. Τραγυδύςαν ι νέι κε χο-

ρέβανε. Ιμασταν ος πέντε πεδια, καθιζμένα γίρο στο μπάρμπα Γιόργι, κι ακύαμε διάφορες ιστορίες, πυ μας διιγότανε. Αργα τα μεσάνιχτα σταμάτισε ι κίνισι. Κιμόντανε όλι εκσον απ' τον πατέρα κε το γίτονά-μας το Γιάνι. Φιλάγανε το αμπέλι απ' τυς εχθρυς τυ κολχοζ. Το πρωι, όταν κσίπνισα, όλι στ' αμπέλια τριγύσανε τραγυδόντας κε ο τόπος γίρο βύιζε σαν απο μελίσι, πυ βγένι στι βοσκι.

Πίρα κ' εγο μαζι με τ' άλα πεδια το καλάθι κε το μικρό-μυ κλαδεφτίρι κι άρχισα τον τρίγο. Μα εκι πυ τριγύσα, νά μια σφίκα, πυ ίτανε κριμένι στο σταφίλι κε δεν τιν επρόσεκσα. Τσαπ! μυ δίνι μια δανκοματια στο αριστερο μάγυλο. Δεν πέρασε πολι όρα κε έγινε διο φορες φυσκομένο απ' ότι ίτανε το δεκσι. Ο μπάρμπα Γιόργις πυ με ίδε, κύνισε το κεφάλι, έβγαλε το μαντίλι-τυ, το μύσκεπσε στι βρίσι κε μυ έδεσε το μάγυλο. — Νά, με τιν κομπρέσα θα περάσι το πρίκσιμο, — ίπε, — μα στο εκσις να ίσε πιο προσεχτικος.

Πέρασε απο τότε μια βδομάδα. Κόπσαμε όλα τα γινομένα σταφίλια, τα μεγάλα κε ζυμερα κε τόρα βράζι ο μύστος στα βαρέλια, όπυ θα γίνι κρασι. Τ' αμπέλι κσεκυράζετε κε τα πλατια φίλα-τυ κιτρινίζυνε κε πέφτυν. Ι κολχόζνικι πάλι ετιμάζοντε για τ' αμπέλι.

— Για πύ; — αρότισα τον πατέρα-μυ.

— Θα πάμε τόρα, — ίπε ο πατέρας, — ν' ανίκσυμε γίρο σε κάθε κλίμα ένα λάκο κε να ρίκσυμε διο τρις χεριες κοπρια στο καθένα. Ι κοπρια ίνε το φαγι τυ αμπελιυ. Κυράστικε το καιμένο για να θρέπσι τα σταφίλια κι αδινάτισε. Αν δεν τυ δόσυμε τόρα να φάι, ιπάρχι

φόβος να μι καρποφορίςι πια ί κε να κςεραθι.

Τέςερες μέρες δύλεβε πάλι εκι ι μπριγάδα τυ πατέραμυ. Κε το αμπέλι πίρε το φαγί-τυ κε ςιγα-ςιγα θα το τρόι όλο το χιμόνα ρυφόντας-το μαζι με το νερο, πυ θα το δόςυν ι χινοποριάτικες βροχες.

Το χινόπορο.

Φίγανε τα χελιδόνια
άδιες ι φολιες·
δε λαλύνε πια τ' αιδόνια
ςτις τριανταφιλιες.

Στο καλο, να κςαναρθίτε,
πρόςχαρα πυλια,
κι άνκιχτι θα κςαναβρίτε
τιν παλια φολια.

Στον κολχοζόκαμπο.

(Αφίγιςι πιονέρυ).

Αβγυςτος μίνας. Ι δυλια βράζι ςτον κολχοζόκαμπο. Τα φίλα τυ καπνυ όριμα πια περιμένυνε το μάζεμα. Πριν να βγι ο ίλιος όλες ι μπριγάδες βρίςκοντε ςτον κάμπο. Αντιλαλύνε τα χοράφια απ' τα γέλια κε τις φονες, απ'τα τραγύδια τον κολχόζνικον. Δυλέβι ακύραςτα το χέρι, μα κε ι γλόςα κε το λαρίνκι δε μένυνε πίςο. Στιν κινι κε μαζικι δυλια δε νιόθις τιν κύραςι.

Κςεκινίςαμε ςτον κάμπο κ' εμις. Το πιονιέρικο τάγμα τυ ςκολιύ-μας. Μόλις φτάςαμε, ο αρχιγός-μας έτρεκςε ςτο μπριγαδίρο κε τυ ίπε:

— Ιρθαμε να ςας βοιθίςυμε. Διατάκςτε!

Κίνος χαμογέλαςε κε ίπε:

— Ιςτε μικρι ακόμα. Το μάζεμα τον καπνόφιλον δεν ίνε για σας. Φιλάκςτε τιν όρεκςί-σας γι' αργότερα. Οταν θα μεγαλόςετε.

Μας πίρακςε το φιλότιμο. Μικρι! Κε μίπος δεν ιπάρχυνε δυλιες για τυς μικρυς! Επιμέναμε. Θέλυμε να πάρυμε κ' εμις μέρος στο μεγάλο κινονικο έργο!

Κίνος κςαναγέλαςε κε ίπε:

— Καλα, μι θιμόνετε. Αφυ επιμένετε, μπορι να βρεθι κε για σας δυλια. Το καλαμπόκι τυ κολχοζιυ το φιλάγι ένας απ' τυς κολχόζνικύς-μας. Πιγένετε να τον βοιθίςετε. Μα, κιτάκςτε, ι δυλια ίνε ςοβαρι κε ιπέφθινι.

— Ακριβος ίνε ι δυλιά-μας, —ίπαμε. — Θα έμαθες βέβεα το κατόρθομα τυ Μίτια Γορτιένκο —ίπε ο αρχιγός-μας. Το κατόρθομα εκίνο ίνε παράδιγμα για όλυςμας. Δε θ' αφίςυμε κανένα ν' ανκίκςι τιν κινονικί-μας περιυςία...

Εκςο απ'το χοριο, δίπλα στον κάμπο τυ καλαμποκιυ αςπρίζι ι ςκινι τυ τάγματός-μας. Κςαπλομένι εμις μέςα εκι περιμένυμε τιν επιςτροφι τον ςιντρόφον-μας. Επρεπε να τυς αντικαταςτίςυμε στι διαφίλακςι τυ καλαμποκιυ.

Απο μακρια ακύετε ι τρομπέτα. Μας δίνι το ςίνθιμα τις αναχόριςις. Πιδύμε όλι-μας απ'τις θέςις-μας κι αφίνυμε τι ςκινι. Μένι μονάχα ο Μίλτις. Σίμερα επιςτατι αφτος.

Εκςο απ' τι ςκινι κρεμαζμένι ι εφιμερίδα τυ τίχυμας. Μαζομένι εκι ι ομάδα διαβάζι. Μας ενδιαφέρι πολι το ςιμίομα για το κατόρθομα τις πρότις ομάδας. Το διαβάζυμε διο κε τρις φορες ο καθένας. Κε ζιλέβυμε τυς

πιονέρυς τις πρότις ομάδας, πυ φάνικαν πιο τιχερι απο μας. Κατόρθοςαν να πιάςυν τον κλέφτι τον καλαμποκιον, πυ τι νίχτα κριφα έκλεβε τα κοτςάνια τυ καλαμποκιυ.

— Τί θα πι τόρα ο πρόεδρος τυ κολχοζ;—ίπε ο Τάκις.—Κάνυμε για δυλια, ίτε όχι;

Στιν Τςάκβα.

Το τρένο κςεκινάι. Φέβγυμε για τιν Τςάκβα. Απ' τα παράθιρα δεκςια βλέπυμε τα βυνα βυτιγμένα στιν πραςινάδα. Αριςτερα κςαπλόνοντε τα γαλάζια νερα τις Μάβρις θάλαςας.

Το τρένο τρέχι όλο τον κερο μπροςτα απο μαγικες εκςοχες, όπυ βρίςκοντε ςπίτια ανάπαφςις...

Ιςτερα απο ίκοςι λεπτα φτάνυμε ςτιν Τςάκβα, τι χόρα τυ τςαγιυ κε τον μανταρινιον.

Σαράντα χρόνια πριν προτοφιτέπςανε εδο το τςάι. Κάνανε τις πρότες δοκιμες. Κ' ι δοκιμες πετίχανε. Το τςάι φίτροςε.

Μα πριν απ' τιν επανάςταςι δε δόςανε όςι έπρεπε προςοχι ςτι ςπυδέα αφτι καλιέργια. Τόρα τελεφτέα ι καλιέργια τυ τςαγιυ κάθε χρόνο κε μεγαλόνι. Κάθε χρόνο κε κενύργιες πλαντάτςιες τςαγιυ ςκεπάζυνε τυς γίρο λόφυς...

Ανεβένυμε ς' ένα λόφο. Περνύμε ανάμεςα απο χαμιλυς θάμνυς, ςκεπαςμένυς με ςκυροπράςινα μικρα φιλάκια. Ολι αφτι ι θάμνι ίνε φιτεμένι ςε απόςταςι μιςο μέτρο ο ένας απ' τον άλο. Αφτα ίνε τα δεντράκια τυ τςαγιυ.

Τυς θάμνυς τυ τςαγιυ τυς φιτέβυνε ςτο έδαφος, αφυ βάλυνε ς' αφτο ιδιέτερο λιπαζμένο χόμα. Με τιν καλι περιπίςι ι θάμνι τυ τςαγιυ λίγο-λίγο δυναμόνυνε. Τον τέταρτο χρόνο αρχίζυνε να δίνυνε εςοδία. Απ' τυς θάμνυς τυ τςαγιυ μαζέβυνε τα μικρα φίλα.

Τα φίλα πρέπι να μαζεφτύνε ςτιν προθεζμία, γιατι, αν αργίςι το μάζεμα, γίνοντε χοντρα κε χαλνάι ι πιότιτα τυ τςαγιυ.

Στο διάςτιμα ενος καλοκεριυ τα φίλα τυ τςαγιυ μαζέβοντε κάμποςες φορες. Υντάρνικα εργάζοντε ι δυλεφτάδες. Πρέπι να βιαςτύνε, γιατι ο κερος δεν περιμένι.

Στι φάμπρικα τυ τςαγιυ. Τα φίλα τυ τςαγιυ τα φέρνυν μέςα ςε καλάθια ςτι φάμπρικα τυ τςαγιυ. Το χτίριο τις φάμπρικας ίνε χτιζμένο απο ςίδερο, πυ δε ςκυριάζι, για να ίνε πάντοτε ςτο εςοτερικο τυ χτιρίυ μεγάλι κςιραςία.

Πρότα-πρότα απλόνυν τα μαζεμένα φίλα ςε πετςέτες, πυ ίνε καμομένες απο αρεο πανι. Εκι μένυν ος δόδεκα όρες για να ςτεγνόςυν. Αν ο κερος δεν ίνε τόςο ζεςτος, όςο πρέπι, ι φάμπρικα ζεςτένετε με θερμάςτρες.

Τα ςτεγνομένα φίλα τα ρίχνυν ςε μια ιδιέτερι μιχανι — ρόλερ. Στι μιχανι αφτα τα φίλα ςιμαζέβοντε. Ιςτερα τα κςιρένυνε ςε ιδιέτερα κόςκινα.

Κατόπιν, αρχίζι το πιο ςπυδέο. Τα φίλα απλόνοντε ςε τραπέζια... Ετςι τα φίλα αποχτύνε γέφςι κε δίναμι. Στο χτίριο αφτο τις φάμπρικας τυ τςαγιυ ι ατμόςφερα ίνε ποτιζμένι απο δινατι μεθιςτικι μιρυδια τςαγιυ.

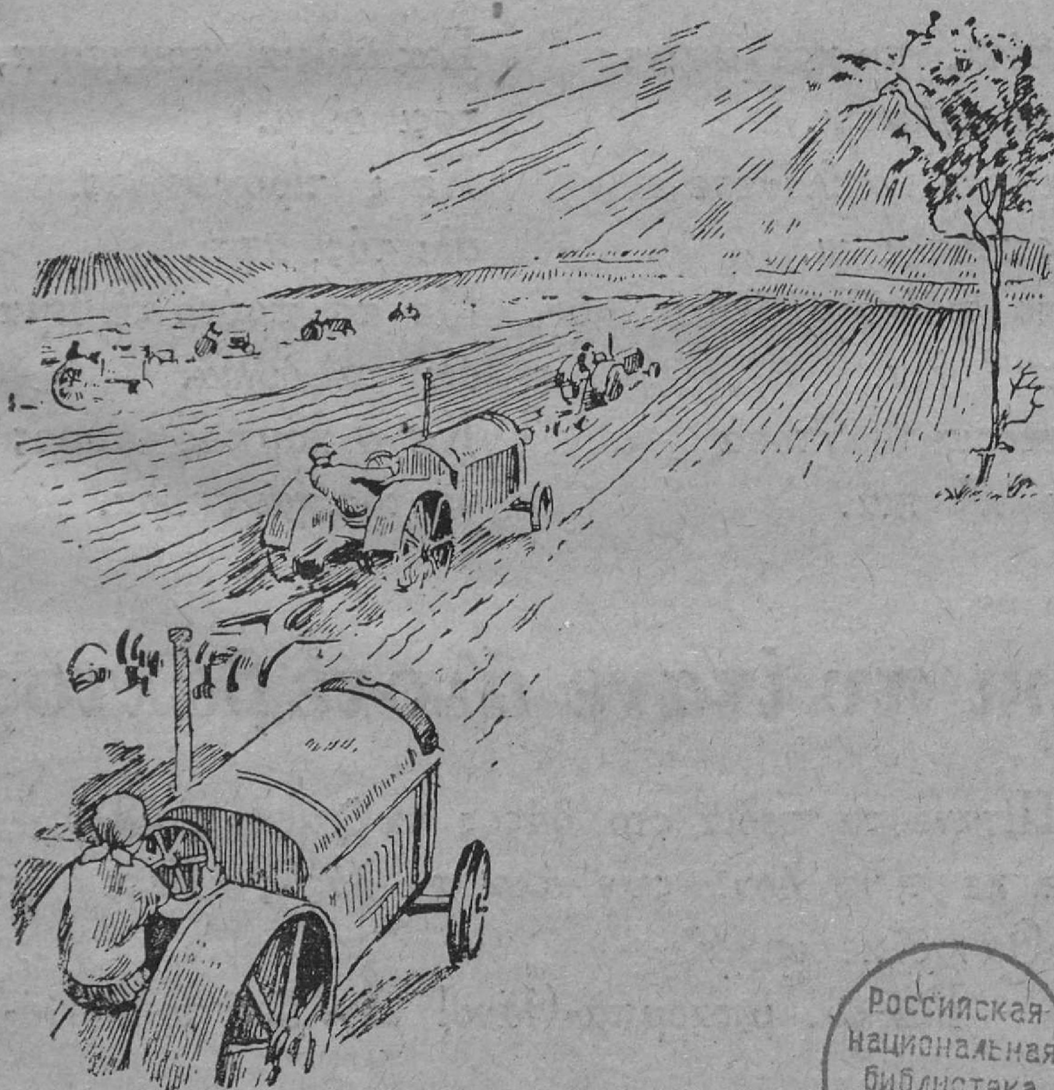
Κατόπιν, αφυ περάςυνε τα φίλα μια φορα ακόμα απ' το ρόλερ, μαζέβοντε ολότελα κε μέςα ςε ςιρμάτινα κόςκινα μπάζυντε ςε αποκςιραντικες θερμάςτρες.

Το κςεραμένο τςάι περνα απο μιχανι, πυ το κόδι, κε κατόπιν χίνετε ςε μιχάνιμα για το κςεχόριζμα. Στον ένα κίλιντρο ιπάρχυνε πέρα-πέρα τρίπες, πυ έχυνε διάφορο μέγεθος. Το τςάι περνάι απ' τις τρίπες αφτες κε έτςι κςεχορίζετε.

Ιπάρχυν τρία ίδι τςαγιυ: ανότερις πιότιτας, πρότις κε δέφτερις... Το κςεχοριζμένο τςάι τ' αμπαλάρυνε (το βάζυνε ςε κιβότια, πυ τα κλίυν ερμιτικα) κε τ' αφίνυν έτςι μερικυς μίνες.

Στα κιβότια αφτα το τςάι αποχτάι μιρυδια. Ιςτερα το βγάζυν απο κι κε το αμπαλάρυν ςε πακέτα.

Γίρο ςτιν Τςάκβα βρίςκοντε πέντε ελινικα χορια. Ι κάτικι τον χοριον αφτον ενομένι ςίμερα ςε κολχοζ καταγίνοντε με τιν καλιέργια τυ τςαγιυ κε τον μανταρινιον.

Πριν κε τόρα.

Πριν.

Τ' άλογο πςοριάρικο
— δίςτιχι κερι —
έςερνε, το άροτρο,
κόκαλο, πετςι.
Κε κυτςο το άροτρο
έλαμνε τι γι.
Κε εκίνι έδινε
λίγο το πςομι.

Τόρα.

Στι ςτέπι, πυ κςεχάςανε
χρόνια κε κερι,
μάβρι τόρ' απλόνετε
για ςπορα ι γι.
Με το πρότο ςίνθιμα
όλι ςτι δυλια.
Εκςακόςια τράχτορα
έτιμα ίν' πια.

Εκςακόςια τράχτορα,
τόςι οδιγι.
Κε ι τιμονιέριδες,
άλι τόςι αφτι.
Με το πρότο ςίνθιμα
όλι ςτι δυλια.
Κε ο κάμπος έτιμος
νά-τος για ςπορα.

Εκι πυ ίτανε άλοτε βάλτος.

Πίγανε τα πεδια στο δάςος να ζιτίςυν το άλογό-τυς. Πάνε κε τί να δυν: ςτιν άκρι τυ δάςυς κάθιτε ο μπαρμπα-Θάνος κε ιςιχάζι.

— Γιά-ςυ, μπάρμπα-Θάνο! Δεν ίδες το άλογό-μας;

— Πίρε το άλογό-ςας ο βάλτος. Χόθικε εκι μέςα ος τ' αφτια, — χορατέβι ο μπάρμπα-Θάνος.

— Πιός βάλτος; — αρότιςαν τα πεδια.

— Τί νομίζετε, έτςι ίτανε πάντοτε εδο; Αλοτε, ςτα παλια τα χρόνια, ςτον κερο τυ τςάρυ εδο πέρα ίτανε απέραντος βάλτος. Πνιγότανε εκι πρόβατα, πυλάρια. Μια φορα μάλιςτα κόντεπςε να πνιγι κε αγελάδα.

— Κε πός βρέθικε εκι ι αγελάδα;

— Νά έτςι, προχόριςε ςτο βάλτο κε χόθικε μέςα ος τα κέρατα.

— Κε τί έγινε τόρα ο βάλτος αφτος, μπάρμπα-Θάνο;

— Διοχετέπςανε τα νερα να ς' εκίνο το ποτάμι. Αφτο γένικε ςτον κερο τις ςοβιετικις εκςυςίας. Ιρθανε κάπιι απ'τιν πόλι εκςετάςανε όλα γίρο, κε αποφαςίςανε: «να αποκςιρανθι ο βάλτος».

Μεγάλες ςιζιτίςις ίχαμε τότε γι' αφτο το ζίτιμα. Φονες, κακο.

«Δεν εκάναμε εμις το βάλτο για να τον αποκςιρένυμε. Οφέλια ίςος να ίνε, ίςος κε όχι. Δεν το κςέρυμε. Κςέρυμε μονάχα, πος πρέπι να λιγίςυμε τι ράχι κε ν' ανίγυμε αβλάκια».

Κε μόλα τάφτα αποκςιράναμε το βάλτο κε τόρα αρχίςαμε να οργόνυμε τον αχρίαςτο αφτο άλοτε κάμπο. Τα πεδια κυβεντιάςανε κάμποςο ακόμα κε ίςτερα ςικοθίκανε κε ςχίζοντας τον αλοτινο βάλτο τρέκςανε προς το δάςος. Σικόθικε κι ο μπάρμπα-Θάνος κε: «Εμπρος, Σταχτί-μυ» λέγοντας, άρχιςε κςανα το όργομα τυ κάμπυ.

Ο ιλεχτροσταθμος.

Περάςανε τρία χρόνια απο τότε.

Στον ίδιο κάμπο τόρα βυίζοντας τρέχι το τράχτορο, ςέρνοντας τα αλέτρια. Βαθιοςκαμένες αβλακιες μαβρίζυνε στον κάμπο απ' το πέραζμα τυ τράχτορυ. Πίςο απ'το δάςος ακύετε το τρίκςιμο τον πριονιον κε τον ακςιναριον ο χτίπος. Εκι πέρα πίςο απ' το δάςος, στον τορφόδικο βάλτο φτιάνανε ιλεχτρικο σταθμο.

Διο πεδάκια περνύςαν απ'το δάςος. Στο δρόμο ανταμόςανε τον μπάρμπα-Θάνο μ' ένα ακςινάρι ςτι ζόνι.

— Γιά-ςυ, μπάρμπα-Θάνο!

— Απο πύ έρχεστε;

— Ιμαςτε στον ιλεχτρικο σταθμο.

— Ετςι! Λένε, πος πολι γρίγορα θα τελιόςι. Θα δόςι φος ς' όλα τα κολχοζ γίρο. Ακόμα κε ςτο μίλο! Στιν ιλικία-ςας πεδια ύτε το ονιρεβόμυνα ένα τέτιο πράμα.

Ολο τον κερο οργόναμε με κςιλάλετρο. Δυλια βαρια κε κυραςτικι! Κε τόρα τα τράχτορα τιν κάνυνε όλι τι δυλια. Κάθε χρόνος κε κάτι νέο μας φέρνι.

Ο ιλεχτριζμος.

Περάςανε ιλεχτριζμο ςτο χοριό-μας. Στο ςπίτι-μας, κρεμάςαμε κ' εμις διο ιλεχτρικες λάμπες. Τις ίδε ο παπυς κι άρχιςε να μας βρίζι:

— Τί ίνε αφτα λέγι, — τα διαβολοπράματα: Τυ κάκυ κοπιάζετε. Ι διαβολοφύςκες-ςας δεν θ' ανάπςυν.

Μα κ' εγο ακόμα δεν πίςτεβα, ότι θ' ανάπςυν. Πολι παράκςενο μυ φενότανε. Ν' ανάπςυν δίχος πετρέλεο κε ςπίρτα.

Γι αφτο μόλις ανάπςανε ι διό-μας λάμπες, όλα τα πεδια ςαν τρελα αρχίςαμε να φονάζυμε απ' τι χαρά-μας.

— Να, πεδιά-μυ, τί κατόρθοςαν ι άνθροπι, μας ίπε τότε ο πατέρας. — Μπόλικο φος κε καπνίλα καμια. Μπορύμε κε το πέτςκο δίχος κςίλα να τ' ανάβυμε. Με τον ιλεχτριζμο να πςίςυμε οπιοδίποτε φαγι. Κι ακόμα δίχος άλογα με ιλεχτρικο αλέτρι να οργόνυμε τι γι: μονάχο-τυ το ιλεχτρικο αλέτρι θα πάγι.

Βγίκαν όλι απ' το ςπίτι. Εμινα μόνος. Δεν μπορο να ιςιχάςο. Θέλο να τα μάθο όλα: κέετε ίτε όχι ι μικρι τρίχα μέςα στι λαμπίτςα; Πάνο απ' τι λαμπίτςα κάτι ςα μάβρο κεφαλάκι, κε στο κεφαλάκι μικρο χερύλι.

Γίριςα το χερύλι αφτο δεκςια — φάνικε το φος. Γίριςα μια φορα ακόμα, παλι δεκςια — ςκοτίνιαςε.

Θάβμα αλίθια!
Πέρνο κε ςκεβιδόνο τι λαμπίτςα απτο κεφαλάκι. Εζβιςε το φος.
Αρχιςα να παςπατέβο το κεφαλάκι, απο κάτο απ' όπυ βιδόνετε ι λαμπίτςα κε κάτι μυ τςιμπάι τα δάχτιλα. Φοβίθικα κε φόνακςα:

— Πιός ίνε αφτος, πυ με τςιμπάι;

Παςπάτεπςα μια φορα ακόμα ςτο ίδιο μέρος κε πάλι το ίδιο. Κςαναφόνακςα. Μπίκε ο πατέρας κε ροτάι:

— Γιατί φονάζις;

— Κάπιος με χτίπιςε πάνο ςτα δάχτιλα, ίπα.

Ο πατέρας-μυ λέγι τότε:

— Κςεβίδοςες τι λάμπα, χορις να ζβίςις το ιλεχτρικο φος. Στο σίρμα, απ'το οπίο κρέμετε ι λαμπίτςα, βρίςκετε ι ιλεχτρικι δίναμι. Να, αφτι ίταν πυ ςε χτίπιςε ςτο χέρι. Αλι φορα να μι τιν κςεβιδόνις χορις εμένα, γιατι μπορι μεγαλίτερο κακο να πάθις. Ι ιλεχτρικι δίναμι κι άλογα ακόμα μπορι να ςκοτόςι ςτι ςτιγμι.

Ιλεχτρικι λάμπα.

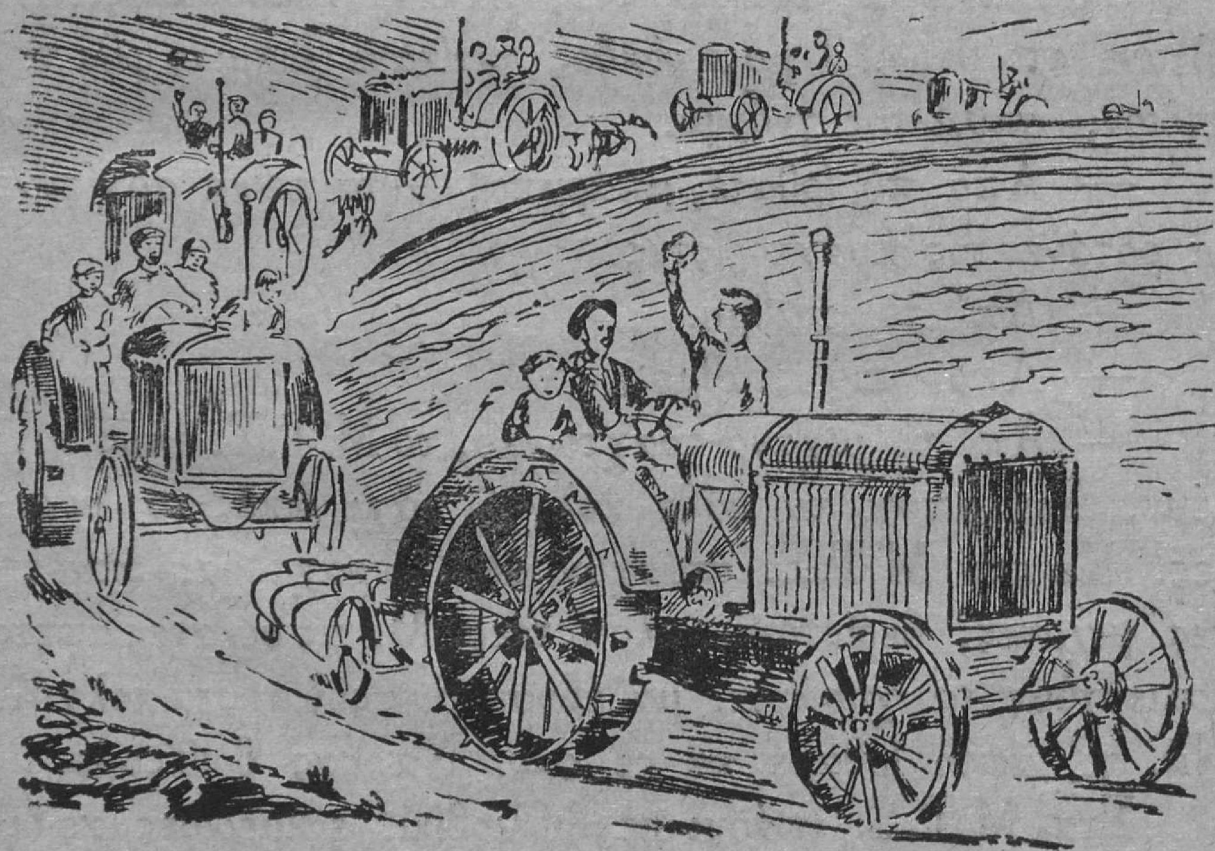
Στι γονία καθιζμένι
κλέι ι λάμπα καπνιζμένι.
— Ιτανε άλοτε κερος,
πΰφερνα μόνι το φος
μες το ςπίτι κάθε βράδι.
Το λιχνάρι με το λάδι
τὄριχςα μακρια
κ' ίμυνα τις πεταλύδας
το πεγνίδι κ'ι χαρα!

Μα αφότυ αφτι ι κςένι
πάτιςε το πόδι εδο,
ςτι γονία πεταμένι,
κςεχαζμένι, μαβροζο.
«Ε, ςι φράνκιςα, ςι κςένι!
— Θιμομένι, φυρκιζμένι,
τις φονάζο μια φορα —
δεν αδιάζις τι γονια,
όπος πρότα 'γο να ζίςο

κε τον κόζμο να φοτίςο»!
Κε ι κςένι μ' απαντα:
«Πάνε τόρα τα παλια!
Μι νκρινιάζις κε καπνίζις,
ςαν εμένα δε φοτίζις.
Θέλις ςπίρτα, θέλις λάδι,
ςκύπιζμα θες κάθε βράδι,
περιπίιςι καλι,
μι ςυ ςπάςι το γιαλι.
Ιν' αδίνατο το φός-ςυ,
περνα, φίλι, ο κερός-ςυ.
Δίχος ςπίρτα, δίχος λάδι
γο ανάβο κάθε βράδι.
πΰμε κόρι τις αβγις
κε πεδι τις αςτραπις».

Ι μυςαφίριδες απ'το Μ.Τ.Σ.

Ολόκλιρι κολόνα απο τράχτορα οργόνι τα χοράφια τυ κολχοζ. Δεκαπέντε κομάτια.

— Για κιτάκςτε, ςκεπάςανε όλο τον κάμπο! — φονάκςανε τα πεδια.

— Κε πόςο βαθια ςκάβυν!

Οταν τελίοσε ι δυλια, ο τραχτορίστας σταμάτισε το τράχτορο.

— Ας καθίσι όπιος απο σας ίνε τολμιρος! — ίπε.

Σιμαζέβοντε τα πεδια κε το ένα σπρόχνι το άλο. Τα πιο τολμιρα απο όλα, ο Κόστας κε ο Γόγος ανεβίκανε στο τράχτορο. Τρέχι αφτο κε εκίνι όλο γέλια κε φονες.

Ιστερα θελίσανε να μιμιθύνε τον Κόστα κε το Γόγο κε τ' άλα τα πεδια. Ερχοντε κοντα στον τραχτορίστα κε τον παρακαλύνε:

— Κάθισε κ' εμένα, μπάρμπα, βάλε κ' εμένα να κάτσο.

Γρίγορα πάνο απ' τα τράχτορα φενόντανε πεδικα κεφάλια:

Ιστερα κατεβίκανε όλι στο ποτάμι να κολιμπίσυν.

Εκι πεδια κε τρακτορίστες κάνανε κυτρυβάλες, βυτύσανε στο νερο. Ι μυσαφίριδες γενίκανε διαμιας φίλι τον πεδιον, παλιί-τυς γνόριμι.

— Απο πύ ίρθατε, μπάρμπα; — τα πεδια αρχίσανε να ροτάνε τυς τραχτορίστες.

— Απ' το σταθμο.

— Απο πιό σταθμο;

— Απ' το μιχανο-τραχτορικο, το Μ.Τ.Σ, όπος τονε λέμε. Δεν μπορι το κάθε κολχοζ νἄχι δικές-τυ μιχανες. Κε στο Μ.Τ.Σ. ιπάρχυν όλα: Τράχτορα, σπαρτικες μιχανες, θερίστρες, αλονίστρες. Με τις μιχανες αφτες καλιεργύμε τα χοράφια, μαζέβυμε τιν εσοδία στα κολχοζ. Νά, γι' αφτο ίρθαμε κε σε σας. Να σας βοιθίσυμε.

Στα Μ.Τ.Σ. ιπάρχι κε βιβλιοθίκι: εφιμερίδες κε βιβλία. Κι ακόμα ράδιο, κινιματόγραφος. Σιχνα δίνυμε εκι θεατρικες παραστάσις.

Ελάτε ς' εμας, έχυμε πολα να σας δίκσυμε εκι πέρα.

Στα παλια τα χρόνια.

Χιμόνας βαρις τι χρονια εκίνι. Ι παρακαταθίκι τις τροφις για τα ζόα τελίοσε. Ανανκάστικαν ι χορικι να ζιτίςυν άχιρα για τα ζόα-τυς απ' τον πομέςςικο. Εκίνος τυς έδοσε, μα με τι ςιμφονία το κάθε ςπίτι να τυ οργόςι δορεαν διο ντεςετίνες.

Ιρθε ι άνικςι. Ι εποχι τυ οργόματος. Πρότι φορα έπρεπε να οργοθύνε τα χοράφια τυ πομέςςικυ. Εμις έπρεπε να οργόςυμε κάτο ςε μια χαράδρα. Το βράδι έπεςε πςιλι βροχι κε αναφυφύλικςε το χόμα.

Χάρικε ο πατέρας.

— Οπος-όπος θα τα καταφέρυμε, — ίπε. — Κίτα, το αλέτρι ςαν κςιράφι κόβι.

Διπνίςαμε κε πέςαμε να κιμιθύμε κάτο απ'το αμάκςι. Δέςαμε τα πόδια τυ αλόγυ κε το αφίςαμε ςτο θεριζμένο λιβάδι.

Φονες κε βριςιες με κςιπνίςανε τι νίχτα. Πέτακςα το παλιο παλτό-μυ κι άρχιςα ν' αφυνκράζυμε.

— Πύ, ςπίτι-ςυ βρίςκεςε; — φόνακςε κάπιος κςένος.

— Τόρα θα ςυ δίκςο...

— Απο πιόνα πίρες άδια; Αφτο μας έλιπε!

— Πλερόνις κε το πάθιμά ςυ γίνετε μάθιμα!

Ακυςτίκανε ίςτερα χτίπι ποδιον, ςάλεμα θαμνόκλαδον κε κςανα ιςιχία.

Το προι, μόλις έφεκςε, εγο κιμόμυνα ακόμα, έτρεκςε ο πατέρας-μυ ςτιν αβλι τυ πομέςςικυ, για να ζιτίςι το άλογό-μας, πυ το πίρανε τι νίχτα απ'το λιβάδι τυ αφέντι.

Γίριςε ίςτερα απο μια όρα κυραζμένος, κατςυφιαζμένος. Αμίλιτος κάθιςε δίπλα ςτο αμάκςι. Επιαςε αργό-

τερα με τα διο χέρια τα μαλιά-τυ κε αναστενάζοντας ίπε:

— Πύ να τα βρο τα τρία ρύβλια τόρα;! Κε γιατι; Κε κύνιςε το κεφάλι. Μια μεγάλι μαβράδα ίτανε κάτο απ'τα μάτια-τυ κε ςτ'αφτί-τυ γραντςύνιζμα μεγάλο.

Προτυ να προγεβματίςυμε ςικόθικε ο πατέρας κε πίγε πάλι στο χτίμα. Πέραςε κάμποςος κερος. Εγο περίμενα κςαπλομένος δίπλα στο αμάκςι.

Εδιςε πια ο ίλιος, ςκοτίνιαςε ο υρανος. Σιλογιζμένος ίρθε ο πατέρας.

— Εφαγες; — μ' αρότιςε.

Εβγαλε το πςομι, έκοπςε ένα κομάτι, κε μαςόντας-το δίχος όρεκςι, ίπε:

— Πάμε ςπίτι!

— Κε τ' άλογο; — ρότιςα.

Εκίνος ςιοπύςε.

Στο ςπίτι ι μιτέρα-μυ έκλεε, όταν φτάςαμε αργα εκι πέρα: έμαθε το ατίχιμά-μας.

Ο αφέντις ύτε τι δέφτερι ύτε τιν τρίτι μέρα μας έδοςε το άλογο.

Τιν τέταρτι μέρα πίγε ι μιτέρα-μυ ι ίδια να ζιτίςι το άλογο. Μα τιν εδάνκαςε το αφεντόςκιλο κε γίριςε με δάκρια πίςο. Ιςτερα απ' το γέμα ο πατέρας, δέφτερι φορα τιν ίδια μέρα, πίγε πάλι στο χτίμα.

— Κάμετέ-με ότι θέλετε, — ίπε ςτον πομέςςικο.— Θα χάςο ολόκλιρο το χρόνο! — Κε κάθιςε πάνο ςτο χόμα κάτο απ' τον εκςόςτι.

Οταν ο αφέντις έμαθε, πος τυ οργόςαμε το χοράφι-τυ, έδοςε διαταγι να μας δόςυν δίχος πλιρομι το άλογο, μα με τι ςιμφονία να καλιεργίςυμε μιςι ακόμα ντεςετίνα.

Χερέτιςε με ςεβαζμο ο πατέρας κε χαρύμενος ίρθε ςτο ςπίτι.

Το πιναζμένο άλογο ρίχτικε ςτα άχιρα, κε ο πατέρας-μυ ίπε ςτι μιτέρα:

— Δόςε-μυ γρίγορα ένα κομάτι πςομι να πάγο να τελιόςο το χοράφι-τυ. Κε έτςι χάςαμε τιν εβδομάδα.

Το αθέριςτο χοράφι.

Ι γέρανι πέτακςαν. Χινόπορο αργο.
Εριμι ι κάμπι, το δάςος γιμνο.
Αθέριςτι μόνο λορίδα μια,
τι βλέπις κε ςκέπςι ςε ςφίνκι βαρια.
Σιγα πος τα ςτάχια νομίζις να λεν
το ένα τα άλο, να λένε κε κλεν:
„Στεναχόρια μεγάλι τιν μπόρα ν' ακυς
τυ χινόπορυ άγρια γίρο να ςκύζι·
να ςε ςκίδι ςτι γι κ' εκι τυς καρπυς
ςτις ςκόνις τα νέφι να λύζι.

Τον πυλιον κάθε νίχτα να γίνις ςταθμος,
πυ το κρίο τα διόχνι απ' τι χόρα·
να ςε δέρνι ι μπόρα, να πατα ο λαγος
το κορμί-ςυ. Ζεδγά-μυ τί νἄγινες τόρα;
Χιρότερα μίπος εμις απο τ' άλα
τα ςτάχια τα δόςαμε ί τα κεφάλια;
Χιρότερα όχι! Προπολυ κε ς' εμας
ι κόκι-μας έχυν γεμίςι.
Δεν έςπιρε, όχι, εμας ο ζεδγας
τυς κόπυς-τυ ο άνεμος ςτι γι να ςκορπίςι!"
Με λίπι απάντιςι ο άνεμος δίνι:
«Τυ ζεδγά-ςας τυ άμιρυ ι δίναμι ζδίνι.
Γιατί έλαμνε κ' έςπερν' ίκςερ' σφτος,
τις δινάμις-τυ μόνο δεν ίχε μετρίςι!
Στο κρεβάτι-τυ άροςτος τόρα ο φτοχος!
Τι φτοχί-τυ καρδύλα τιν έχι τριπίςι
το ςαράκι· τυ κρέμοντε τα χέρια καμάκια,
εκίνα π' ανίγανε δο πέρα τ' αδλάκια.
Τα μάτια λακύδες, τυ ζδίν' ι φονι
πυ θλιδερα αντιχύςε κάθε αδγι,
όταν τα χέρια-τυ ακυμπιζμένα
ςτ' αλέτρι, έλαμνε ςιλογιζμένα».

Κςιλάροτρο άλοτες, μόνος δυλια
κε φτόχια κε κύραςι κε ξιτιανια.
Μα τράχτορα τόρα, δυλια κινι
τις χόρας-μας χτίςιμο κε νέα ξοι.

Πος εργαζόμασταν στο εργοστάσιο στον κερο τυ τσάρυ.

(Αναμνίσις εργάτι.)

Εργαζόμυνα σε μιχανυργίο.

Στις 6 το πρωι όλι ι εργάτες στις πόρτες τυ εργοστασίυ. Με μπόγυς κε το φαγι στα χέρια. Ι εργασία διαρκύσε 12 όρες.

Τα μεροκάματά-μας ίτανε τιποτένια. Βγάζαμε το μίνα απο 17-18 ρύβλια. Μας ανανκάζανε να εργαζόμαστε κε παραπάνο απο 12 όρες.

Ι σινθίκες τις εργασίας ίτανε βαριες. Στο εργαστίρι μας μαστίγονε το διαπεραστικο ρέβμα. Τυς πάνκυς τυς σκέπαζε το χιόνι. Κε όταν έβρεχε, το νερο απ' τι στέγι σαν ποτάμι έτρεχε πάνο στα κεφάλια-μας.

Ο Βλαντίμιρ Ιλιτς Λένιν.

Πλισίαζαν ι μέρες τυ γιορταζμυ τις Οχτοβριανις επανάστασις. Αρχισε ι δασκάλα να διγιέτε στα πεδια, πος ο Βλαντίμιρ Ιλιτς οδίγισε τυς εργάτες στον αγόνα κε ρότισε:

— Σας διγιθίκανε τίποτε στο σπίτι για το Λένιν;

Ι Νίνα σίκοσε το χέρι-τις κε ίπε:

— Ο μπαμπάς-μυ πολα μυ διγίθικε. Ο ίδιος μάλιστα ίδε κε το Λένιν.

— Πές-μας λιπον, τί άκυσες.

Αρχιςε να διιγιέτε ι Νίνα, μα δε μπορύςε να τα πι, όπος πρέπι. Μικρι ακόμα, δίςκολο τις ίτανε.

Τότε ι δαςκάλα λέγι:

— Καλα· προςκαλάμε τον πατέρα-ςυ στι βραδιά-μας κε τον ακύμε όλι. Τί νομίζις, θάρθι;

— Θάρθι, θάρθι, δεν θα μας αρνιθι, — απαντα ι Νίνα.

Κε πραγματικα ίρθε στι βραδιά-μας ο πατέρας τις Νίνας. Ιτανε μεςόκοπος εργάτις, ος πενίντα χρονον, με πςαρα μαλια κε πέτςινο ςακάκι. Στάθικε μπροςτα στα πεδια κι άρχιςε να λέγι:

— Ετςι λιπον, νεαρι πολίτες τις Σοβιετικις Ρεςπύμπλικας, θελίςατε να μ'ακύςετε, ακύςτε λιπον.

Θάνε τόρα παραπάνο απο τριάντα χρόνια. Ιμυνα ακόμα νέο παλικάρι, δύλεβα στο μιχανυργίο. Πατέρα δεν ίχα· τον εςκότοςε ι μιχανι στο εργοςτάςιο. Ζύςανε μαζί-μυ ι μάνα, ι αδελφι κ'ένα μικρο αδελφάκι.

Ζύςαμε στενάχορα: όλι ι ικογένια ς'ένα μικρο δομάτιο στο ιπόγιο κάτο. Ι τίχι ιγρι, τα παράθιρα μικρα, τα γιαλια σπαζμένα. Αντίκρι απ'τα παράθιρα τίχος αψιλος, αςυβάτιςτος, δεν άφινε τον ίλιο ποτες, χιμόνα καλοκέρι, να φοτίζι το ςκοτινό-μας δομάτιο.

Κάθε μέρα, με τα κςιμερόματα, ακυότανε ι φονι τις ςιρίνας. Προςκαλύςε τυς εργάτες στι δυλια. Κ'εμις τρίβοντας τα μάτια πιδύςαμε απ'τα κρεβάτια-μας. Ι μάνα-μυ νορίτερα απ'όλυς ςικονότανε πάντοτε. Εβαζε το ςαμαβάρι κε μας περίμενε. Πέρναμε απο ένα μάβρο κομάτι πςομι, πίναμε γρίγορα-γρίγορα δίχος ζάχαρι το τςάι κε τρέχαμε στι δυλια. Κε ι δυλια βαρια. Δέκα

όρες κε παραπάνο. Κε μεροκάματο τιποτένιο. Εμις πέρναμε λεφτα, ο αφέντις χιλιάδες.

Μια φορα γενίκανε άνο κάτο ι εργάτες στο εργοστάςιο. Ζιτύςανε να τυς αφκςίςυνε το μεροκάματο. Μα πυ! Ο αφέντις ύτε ίθελε να τυς ακύςι! Μαζεφτίκαμε όλι στιν αβλι τις φάμπρικας. Βγίκε ένας εργάτις κε ίπε:

— Δεν αρχίζυμε τι δυλια, ος ότυ δε δόςυν άφκςιςι!

Ακύμε εμις, επιδοκιμάζυμε τα λόγια-τυ. Για το ςιμφέρο-μας μιλύςε. Ακςαφνα ακύοντε φονες:

— Καζάκι! Καζάκι!

Ορμίςανε κατα πάνο-μας κι αρχίςανε να μας χτιπάνε με το κνύτο. Διο φορες τις έφαγα εγο στι μάχι. Ετςι πυ όλο-μυ το πυκάμιςο έγινε κομάτια κε το κορμί-μυ αβλακιες απο έμα. Το πλίθος ςκόρπιςε. Ος ίκοςι ανθρόπυς έπιαςαν ι καζάκι κε τυς κυβαλίςανε στι φιλακι.

Μια φορα με φόνακςε ένας μεγαλίτερος απο μένα ςίντροφος.

— Ελα στο ςπίτι-μυ, — ίπε, — το βράδι.

Πίγα. Εκι ίτανε μαζεμένι ος ίκοςι άνθροπι. Ι περιςότερι εργάτες. Κι ανάμεςα ς'αφτυς ένας με ιπόκςανθα γένια. Σικόθικε ο κςανθογένις αφτος κι άρχιςε να μας λέγι:

— Ιςτε ςις φτοχι, γιατι απ'τι δικί-ςας τι δυλια πλυτένι ο αφέντις.

Ος ότυ δε διόκςετε όλα τα αφεντικα, ι ζοί-ςας δε θα καλιτερέπςι. Κάτο τα αφεντικα! Δυλέπςτε, όλι μαζι, για τον εαφτό-ςας, αγαπιμένα, βοιθόντας ο ένας τον άλο.

Εμις τυ ίπαμε.

— Πολι ςοςτα. Μα πός να διόκςυμε τ'αφεντικα; Ι αςτινομία ίνε μαζί-τυς. Μαζί-τυς έχυν κε τον τςάρο.

Εκίνος απάντιςε:

— Πρότα-πρότα πρέπι να διόκςυμε τον τςάρο. Μα γι'αφτο πρέπι να οργανοθύνε ι εργάτες κε να ςχιματίςυνε δικό-τυς κόμα. Οταν θα ςικοθι όλος ο εργατικος κόζμος, ο τςάρος δε θα μπορέςι να τα βάλι πέρα μαζί-τυς.

Τον άκυα κε ςιλογιζόμυνα:

Πολι ςοςτα λέγι.

Αργότερα έμαθα, πος αφτος, πυ μας μιλύςε έτςι, ίτανε ο Λένιν. Κε έτςι πρότι φορα ίδα το Λένιν.

Περάςανε απο τότε ίκοςι χρόνια. Αρχιςε ο πόλεμος με τι Γερμανία. Πολυς, πάρα πολυς ςτίλανε ςτον πόλεμο. Κι απο κι γίριζε πίςο άλος δίχος χέρια, άλος δίχος πόδια. Πολι δε γιρίςανε καθόλυ. Αφίκανε κι πέρα τα κορμιά-τυς.

Κε μένα τότες με πίρανε ςτρατιότι. Γιατί, θα πίτε, πολεμίςαμε; Για τον τςάρο, τυς πομέςςικυς, τυς φαμπρικάντιδες. Μα μια φορα νά, κάτι χαρτια πέςανε ςτα χέρια-μας. Τα διαβάςαμε κριφα· τα χαρτια γράφανε:

«Κάτο ο πόλεμος! Γιρίςτε τα όπλα ενάντια ςτυς πλύςιυς».

Κε ίτανε τα χαρτια απ'το Λένιν.

Ζύςε ςτο εκςοτερικο ακόμα, κι απο κι μας έγραφε.

Τρία χρόνια πολεμύςαμε. Δε βαςτάκςαμε πια. Επαναςτάτιςαν ι εργάτες, επαναςτάτιςαν ι ςτρατιότες. Εκάναμε έτςι, όπος μας έμαθε ο Λένιν.

Διόκςαμε τον τςάρο, μα ακόμα δε ςκεφτίκαμε, πος να κιβερνίςυμε τι χόρα-μας. Σχιματίςτικε ι Προςορινι κιβέρνιςι. Μα απ' αφτι τίποτα το καλο δεν ίδε ο εργατικος κόζμος. Ιρθε ςε ςιμφονία εκίνι με τυς καπιταλιςτες. Αρχίςανε τότες ι ςιζιτίςις: πιός ίνε με το μέρος τις Προςορινις κιβέρνιςις, πιος ίνε εναντίον; Βλέπο δε θα γίνι τίποτα, αν όλος ο εργατικος κόζμος δε ςικοθι ςαν ένας άνθροπος. Κε γράφικα ςτο κόμα τον μπολςεβίκον. Μεγάλι δυλια ίχε τότε το κόμα. Σ'όλα τα εργοςτάςια κε τις φάμπρικες κάναμε ςινκεντρόςις κε μιλύςαμε με τυς εργάτες: «Ενοθίτε, ςίντροφι! Σινκεντροθίτε γίρο ςτο εργατικο κόμα-ςας! Ο αγόνας μόλις τόρα αρχίζι».

Μια μέρα ακύομε:

«Ο Λένιν γίριςε απ'το εκςοτερικο».

Πίγαμε ςτο ςταθμο να τον προιπαντίςυμε. Ολι ι πλατία γέμιςε απο εργάτες, απο ςτρατιότες. Προχορύμε κ' ι καρδιά-μας χτιπάι.

Νά, επιτέλυς έφταςε το τρένο. Αρχιςε θόριβος, κίνιςι μεγάλι.

Αχςαφνα βλέπο: πάνο ς'ένα θορακιζμένο αφτοκίνιτο ςικόθικε κάπιος.

Γίρο όλι χιροκρότιςαν.

Κιτάζο: ίνε ο Λένιν.

Τον εγνόριςα, αν κε περάςανε πολα χρόνια.

Αρχιςε ο Λένιν να μιλα απ' το αφτοκίνιτο:

«Μιν πιςτέβετε ςτιν Προςορινι κιβέρνιςι. Ινε με το μέρος τον πλυςίον. Σις ι ίδιι πάρτε τιν εχςυςία ςτα χέρια-ςας.

Ι εχςυςία όλι ςτο Σοβιετ. Δε χριάζετε να πολεμύμε τυς γερμανυς, μα τυς πομέςςικυς, τυς νικοκίριδες, τυς μπυρζζυάδες».

Ακυα κε σκεφτόμυνα:

— Τόρα ίνε πυ θα νικίσυμε. Εχυμε αρχιγο. Κσέρυμε—γιατί πρέπι ν' αγονιστύμε.

Ετσι κε έγινε. Περάσανε λίγι μίνες ακόμα κε ι εργάτες διόκσανε τιν Προσορινι κιβέρνισι. Αφερέσανε τι γι απ' τυς πομέσσικυς. Τα εργοστάσια κε ι γι περάσανε στα χέρια τον εργαζόμενον. Διόκσανε τυς νικοκίριδες απ' τα εργοστάσια.

Ο Λένιν μας έμαθε να κιβερνύμε. Απο τότε κιβερνύνε τα σοβιετ τον εργαζόμενον. Απο τότε δεν εργαζόμαστε πια για τ' αφεντικα. Σίμερα σ' εμας κανένας δεν θισαβρίζι απ' τι δυλια τυ άλυ. Ο καθένας εργάζετε για το γενικο καλο.

Εκίνος πυ δε θέλι να εργάζετε, εκίνος δεν έχι θέσι μετακσί-μας.

— Κε πός, όλα αφτα ο Λένιν μοναχος τα έκανέ;—αροτίσανε τα πεδια.

Ο εργάτις απάντισε:

— Μονάχος-τυ ο Λένιν δεν τἄκανε αφτα όλα. Τἄκαμε μαζι με το κόμα, πυ οδίγισε στον αγόνα τιν εργατικι τάκσι κε όλυς τυς εργαζόμενυς. Ο Λένιν έδικσε το δρόμο. Ο Λένιν σιμπίκνοσε τις γραμες τυ κόματος. Ο Λένιν μας άνικσε τα μάτια. Εμας μας έμαθε, κε σε σας, μικρά-μυ πεδια, αφίκε διαθίκι να μάθετε, να μάθετε, να μάθετε. Εσις ίστε ι βάρδια-μας.

Στο θάνατο τυ Λένιν.

Τον αγριμιον τα σκέπασε τα μονοπάτια
ι μπόρα χτες με άγρια μυνκανιτα.
Κε πέφτυν, πέφτυν σίμερα τα χιόνια

πάνο απ'τα ίςιχα τυ έλατυ κλαδια.
Ανθρόπον λέντες, απο λόφυς ςε λανκάδια,
ςκιφτι βαδίζαν μες' στο χιόνι το πικνο.
Κε πέφταν, πέφτανε ςτο φέρετρο τα χιόνια—
ςιντόνι άςπρο ςκέπαζαν τον αρχιγο.

Ο τελεφτέος αποχερετιζμος με τον αρχιγο.

Ο Βλαντίμιρ Ιλιτς Λένιν πέθανε ςτις 21 τυ Γενάρι 1924 ςτο χοριο Γόρκι. Το ςόμα-τυ το φέρανε ςτι Μόςχα.

Ιτανε μεγάλι παγονια. Στυς δρόμυς ανάβανε φοτιες. Στις φοτιες αφτες πλιςιάζανε να ζεςταθυν ι άνθροπι, πυ κριόνανε.

Στο μέςο τις πόλις απο διάφορυς δρόμυς μαζεβόντανε πολι άνθροπι. Λέντες μακρινες απο ανθρόπυς απλονόντανε ςτυς δρόμυς.

Στι μεγάλι έθυςα τυ Σπιτιυ τον ςινδικάτον μέςα ςτο φέρετρο κίτονταν ο Βλαντίμιρ Ιλιτς Λένιν.

Ακύςτικε ι μυςικι: θλιβερα πέζανε το πένθιμο εμβατίριο. Ι εργάτες κι όλι ι εργαζόμενι πιγένανε για τελεφτέα φορα να δύνε τον αγαπιμένο-τυς αρχιγο.

Πέντε μέρες βριςκότανε το ςόμα τυ Βλαντίμιρ Ιλιτς ςτο Σπίτι τον επανκελματικον ςινδικάτον.

Στις 27 τυ Γενάρι φέρανε το ςόμα τυ Β. Ι. ςτιν Κόκινι πλατία κε ςτις 4 το απόγεμα θάπςανε τον αρχιγο.

Σ' αφτι τι ςτιγμι παντυ ς' όλι τι χόρα βυίκςανε ι ςιρίνες τον εργοςταςίον, τον φάμπρικον, τον ατμομιχανον. Κε όλι μαθένανε απ' τις ςιρίνες, πος τι ςτιγμι εκίνι θάβυνε το Βλαντίμιρ Ιλιτς.

Αρχιγος, δάςκαλος, φίλος.

Κε ςκιμένι ι λαι προχορύςαν
για το ςτερνο χερετιζμο.
Ι πατέρες-ςας ςτα χέρια κρατύςαν
το φέρετρο το ακριβο.
Απο κεφάλια θάλαςα τα γίρο,
τα δάκρια δεν κιλύςαν αρεα.
Δάςκαλος ίταν, αρχιγος, κε φίλος
εκίνος ίτανε για ςας πεδια.

Ο Ιοςιφ Βιςαριόνοβιτς Στάλιν.

Στον Αντικάφκαςο, ςτι Γρύζια, πάνο ςτιν όχθι τυ ποταμυ Κύρα βρίςκετε μια μικρι πόλι, ι Γόρι. Εδο ςτα 1879 ςτιν ικογένια τυ τςανκάρι Βιςαρίονα Τζυγαςςβίλι γενίθικε γιος, ο Ιοςιφ — ο μελύμενος αρχιγος τυ κομυνιςτικυ κόματος τις εργατικ'ς τάκςις κε τον εργαζόμενον όλυ τυ κόζμυ. Αφτος, πυ ίςτερα άρχιςαν να τον ονομάζυνε ςίντροφο Στάλιν.

Απο δεκαοχτο χρονον αφιέροςε τον εαφτό-τυ ςτον αγόνα για τιν απελεφτέροςι τον εργατον. Εγινε επαναςτάτις. Ενοςε τυς εργάτες ςε όμιλυς, πυ μαζεβόντανε κριφα, μιςτικα απ' τιν αςτινομία κε τα αφεντικα. Τυς εκςιγύςε πός πρέπι να αγονίζοντε ενάντια ςτον τςάρο κε τ' αφεντικα.

Για να κατορθόςι να κρίβετε απ' τιν τςαρικι αςτινομια, ζύςε με διάφορα ονόματα. Αλοτε τον ονομάζανε «ςίντροφο Ντεβιτ», άλοτε «ςίντροφο Κόμπα», άλοτε με άλο νέο όνομα.

Ζιτα ι αςτινομία το ςίντροφο Ντεβιτ. Κι αφτος τον ίδιο κερο εργάζετε κάπυ αλυ με το όνομα ςίντροφος Τζίζικοφ. Βρίςκι ι αςτινομία τα ίχνι τυ Τζίζικοφ, μα νά, εκίνος βγάζι λόγο στυς εργάτες ος ςίντροφος Κόμπα. Το τελεφτέο-τυ όνομα ίτανε Στάλιν. Με αφτο το όνομα ίνε γνοςτος ς' όλο τον κόζμο.

Πολες φορες έτιχε να πέςι στα χέρια τις αςτινομίας. Κάθιςε πολιν κερο στι φιλακι. Τον εκςορίςανε στι Σιβιρία κε ςε άλα μακρινα μέρι. Μα κι απ' τιν εκςορία έφεβγε κε κςανα άρχιζε να εργάζετε με νέο όνομα. Ετςι τέςαρες φορες κατόρθοςε να φίγι απ' τιν εκςορία. Πολες ςκυτύρες έφερνε στυς χοροφίλακες τυ τςάρυ.

Σ' όλι τιν εργαςία-τυ ίταν ο πιο πλιςιέςτερος βοιθος τυ Λένιν.

Πέθανε ο Λένιν. Το κομυνιςτικο κόμα εκςακολυθι το έργο-τυ με τιν καθοδίγιςι τυ ς. Στάλιν. Σίμφονα με τιν προτοβυλία τυ Στάλιν χτιςτίκανε χιλιάδες νέα εργοςτάςια. Με τιν ιπόδικςί-τυ ι αγροτια ςινκεντρόθικε στα κολχοζ για τιν αποκινυ μονιαζμένι δυλια. Ολος διόλυ με νέο τρόπο ι μιχανο-τραχτορικι σταθμι καλιεργύνε ςίμερα τον κάμπο. Σίμφονα με τιν πρόςκλιςι τυ Στάλιν ι εργάτες κε ι κολχόζνικι ςχιματίζυνε υντάρνικες μπριγάτες. Προςπαθύνε καλίτερα να εργάζοντε, για να γίνι γριγορότερα ι ανικοδόμιςι τις χόρας-μας.

Ο Στάλιν μας διδάςκι: στι χόρα τον εχθρόν-μας ο κόπος λογαριάζετε καταραμένι δυλια, ς' εμας ο κόπος ίνε έργο τιμις, έργο δόκςας, έργο ανδρίας κε ιροιζμυ.

Ο Στάλιν μας προςκαλι:

Να διόκςετε τυς τεμπέλιδες, τυς λόντιρυς, τυς προγύλςςικυς.

Να εργάζεςτε με νέες μέθοδες, υντάρνικα!

Ζίτο ο κομυνιζμος!

Ο οχτόβρις ςινεχίζετε.

Ιτανε ςτον κερο τις Οχτοβριανις επανάςταςις.

Διο κραςνογβαρτέι ςτεκόντανε ςκοπι ςτιν πόρτα ενος μεγάλυ ςπιτιυ με άςπρες κολόνες.

Οταν έγινε γνοςτο, πος το παλάτι τυ τςάρυ πάρθικε, πος ι εκςυςία πέραςε ςτα χέρια τον ςοβιετ, ο ένας κραςνογβαρτέος ίπε ςτον άλο:

— Ετςι λιπον, τελιόςαμε τιν επανάςταςι!

— Στάςυ, αδελφε, μι βιάζεςε! — ίπε ο δέφτερος, — ι επανάςταςι ακόμα δεν ετελίοςε. Θα δις, πος θα πολεμίςυμε ακόμα...

Κε ίχε δίκεο: άρχιςε ίςτερα ο εμφίλιος πόλεμος. Ιςτερα ι καταςτροφι.

Ιςτερα απο κάμποςα χρόνια ανταμοθίκανε πάλι. Δυλέβανε ς' ένα εργοςτάςιο επιδιορθόνοντας κε καθαρίζοντας τυς πάνκυς, πυ ςκυριάςανε ςτον κερο τυ εμφίλιυ πολέμυ.

Αφτι τι φορα ο δέφτερος ίπε ςτον πρότο:

— Νά, τόρα τελίοςε ι επανάςταςι.

— Οχι, — ίπε ο πρότος, — θα επαναλάβο τόρα τα δικά-ςυ λόγια: ι επανάςταςι ςινεχίζετε... Πρέπι αφτυς όλυς τυς πάνκυς να τυς αντικαταςτίςυμε με νέυς, καλίτερυς. Πρέπι ι χόρα-μας απο καθιςτεριμένι να γίνι ι πιο προχοριμένι ς' όλο τον κόζμο, γιατι αλιος θα μας καταπνίκςυν ι εχθρί-μας. Ι επανάςταςι ςινεχίζετε...

Χτίζυμε.

Ι χόρα-μας απέραντι, μεγάλι·
μα κ'ι δυλιές-μας πιο πολες.
Φάμπρικες χτίζυμε, καμινεφτίρια
κε για τα τρένα-μας γραμες.
Τυς κολχοζόκαμπυς χιλιάδες
τράχτορα ςχίζυν κε περναν.
Στο χτίςιμό-μας ο Οχτόβρις
θεμέλια έβαλε γερα.

Εκπλιρόςαμε.

Υντάρνικα προχορύςε ι δυλια στο εργοςτάσιο. Μα το τςεχ τυ χιτιρίυ έμνιςκε πίςο.

Γιατί έμινε πίςο το τςεχ τυ χιτιρίυ; Γιατι εκι πέρα βριςκόντανε πολι τεμπέλιδες κε ρβάτςι. Ι υντάρνικι τυ χιτιρίυ αποφαςίςανε να φτάςυνε τα άλα τςεχ.

Αποφαςίςανε ι υντάρνικι να τελιόςυν τι δυλια. Ιρθε κοντά-τυς ένας απ'τυς ρβάτςυς κε λέγι:

— Απ'τι δυλια δεν μπορις να πλυτίςις — γιρατια μόνο κε χτικιο έχι ι δυλια.

Ιπε κ'έφιγε ςπίτι.

Ιρθε κοντά-τυς ίςτερα ένας τεμπέλις:

— Κερος πια να κιμιθίτε. Ι δυλια λίκος δεν ίνε, κε ςτο δάσος δε φέβγι. — Ιπε κ'έφιγε κι αφτος.

Ιρθε τελεφτέα κι ο γιος τυ κυλάκυ:

— Ι δυλια αγαπα το βλάκα. — Ιπε κ'έφιγε.

Μα ι υντάρνικι κςακολυθύςανε τι δυλια. Ι δυλια

ίτανε δίςκολι. Επρεπε να εργάζοντε κε για κίνυς, πυ φίγανε. Μα μολατάφτα ι εργαςία έγινε, κε στιν προθεζμία.

Σίμερα κε άβριο.

Κιτάζις ςίμερα — άγρια βυνα. Κιτάζις άβριο — εργοςτάςιο ςοβιετικο.

Κιτάζις ςίμερα — στέπες γιμνες. Κιτάζις άβριο — το ςοβχοζ «Γίγαντας».

Κίταζες άλοτε απ'το αεροπλάνο — κάμπος απέραντος ςαν κυβέρτα απο διαφορόχρομα κομάτια: τετραγονάκια, τριγονάκια, λορίδες. Κε ςε κάθε κοματάκι — κ'ένας νικοκίρις.

Κιτάζις τόρα — πλατια ςκεπαζμένος ο κάμπος με πράςινα χαλια. Ι τραχτορικες κολόνες ιςιάκςανε τον κάμπο, οργόςανε τα ςίνορα, κε τα κςεχοριςτα κοματάκια τον χοραφιον ενοθίκανε ς'ένα απέραντο κολχοζόκαμπο.

Εκι πυ άλοτε έτρεχε το ποτάμι, τόρα ςτέκετε ιλεχτρικος σταθμος.

Εκι πυ άλοτε ίτανε έριμος, ςίμερα αςπρίζυν ι κάμπι τυ μπαμπακιυ.

Οπυ ιπίρχαν άλοτε απέραντα δάςι, δάςι απάτιτα, ςίμερα απο κι περνάι περίφανα ι ατμομιχανι για το εργοςτάςιο, το γιγάντιο πριονιςτίριο.

Κε παντυ εργάτες, μιχανες, ςολίνες, παντυ κίνιςι κε χτίςιμο, χορις τέλος.

Στον Κόκινο ςτρατο.

Ιρθε κερος να πάγι στον Κόκινο ςτρατο ο Βάςος Πετρίδις.

Εκλεε ι μάνα-τυ:

— Σε πέρνυν απ'τον πατέρα κε τι μάνα-ςυ! Κε πιός εκι πέρα θα ςε κιτάζι! Πιός, πεδάκι-μυ, θα ςε ταγίζι, θα ςυ δίνι νερο!

— Φτάνι, — ίπε ο θίος Γιόργος, εφαρμοςτις (ςλέ ςαρος) απ' το εργοςτάςιο. Αν δεν ίτανε ο Κόκινος ςτρατος θα ορμύςανε ι εχθρι, θα μας έπερναν όλα, χοράφια κε εργοςτάςια. Δεν μπορυν ι καπιταλιςτες να ιποφέρυν, πος ς' εμας τιν εκςυςία τιν έχυν ι εργαζόμενες μάζες. Ο Κόκινος ςτρατος ίνε ι ατράνταχτι άμινα τις χόρας-μας. Οχι να κλες, μα να ιπεριφανέβεςε πρέπι, πυ ο γιός-ςυ πιγένι να εκπλιρόςι το καθίκον-τυ. Βλέπις, ςτον Κόκινο ςτρατο δεν τυς πέρνυν όλυς, τα πεδια τον κυλάκον δεν τ' αφίνυν εκι πέρα.

— Πολι ςοςτα, Γιόργι, πολι ςοςτα! — ίπε ο πατέρας τυ Πέτρυ. — Χορις ςτρατο το κράτος-μας δεν μπορι να ιπάρκςι. Νε, βαρια ίτανε άλοτε ι ζοι τυ ςτρατιότι! Θιμάμε: μια φορα το τάγμα-μας βριςκότανε ςτιν πόλι Καλύγα. Περνύςα μόνος-μυ απ' το δρόμο. Αντίκρι-μυ ερχότανε ο ακςιοματικος. Δεν τον πρόςεκςα. Κε νά, αρχίζι: «Γιατι δεν χερετας τον ανότερό-ςυ;» Κε μυ κατεβάζι μια στα μελίνκια! Σταβρόνο τα χέρια-μυ μπρόςτάτυ κε λέγο: «Σιγνόμι, εβγενέςτατε!» Κε τρις ολόκλιρες όρες με κρατίςανε ςτι φιλακι.

— Μα αφτα γινόντανε ςτα τςαρικα χρόνια. Στον Κόκινο ςτρατο δε γίνοντε αφτα ςίμερα. Τόρα ίνε τιμιτικο να ίςε κραςνοαρμέος. Ο κραςνοαρμέος έχι όλα τα δικεόματα. Μα κ' ι κομαντίρι δεν ίνε ι παλει. Τότε ι ακςιοματικι καταγόντανε απ'τυς κιρίυς, ςίμερα ι κομαντίρι-μας κατάγοντε απ' τυς εργάτες κε τυς χορικυς.

Φρυρόντας.

«Υτε μια πιθαμι κσένις γις δε θέλυμε. Μα κι απ' τι δικί-μας γι ύτε ένα βερςόκι δικίς-μας γις δε θα δόςυμε ςε κανένα» —ίπε ο ςίντροφος Στάλιν.

— Δε θα δόςυμε, — απάντιςαν ι εργάτες.

— Δε θα δόςυμε, — απάντιςαν ι κολχόζνικι.

— Δε θα δόςυμε, — απάντιςαν όλι ι εργαζόμενι.

Δινατος ο Κόκινός-μας ςτρατος. Ο Κόκινος ςτρατος προφιλάγι τι Χόρα τον ςοβιετ.

Γράμα κραςνοαρμέυ.

— Γιά-ςας, αγαπιτί-μυ πατέρα κε μάνα! Απ' τον Κόκινο ςτρατο ςας ςτέλνο το μαχιτικό-μυ χερετιζμο. Αφτι τι ςτιγμι διάβαςα το γράμα-ςας. Τυ κάκυ λιπάςτε, πος ιπιρετο ςτον Κόκινο ςτρατο. Με προςκαλέςανε με το όπλο ςτο χέρι να ιπεραςπίςο τι Σοβιετικί-μας Ενοςι. Κε ιπεριφανέβυμε γι' αφτο. Καμαρόνο πυ ακςιόθικα να γίνο μαχιτις τυ εργατο-αγροτικυ Κόκινυ ςτρατυ.

Ροτάτε, πός ζύμε;

Σικονόμαςτε ςτις έκςι το προι. Μας κςιπνάι ι ςάλπινκα. Νιβόμαςτε κε αρχίζυμε διάφορες αςκίςις για να διναμόςυμε το κορμί-μας. Προγεβματίζυμε κε γεβματίζυμε ςτιν τραπεζαρία. Καθένας έχι το ςερβίτςο-τυ. Μας ταγίζυνε τρις φορες τιν ιμέρα. Το φαγί-μας καλο πάντα.

Τα ρύχα-μας κε τα παπύτςια καλα. Στυς ςτρατόνες καθαριότιτα μεγάλι. Γιμναζόμαςτε οχτο όρες τιν ιμέρα. Γνοριζόμαςτε με το ντυφέκι, το πολιβόλο, τις αντιαςφικςιογόνες μάςκες.

Εδο ςτον Κόκινο ςτρατο μας μαθένυνε γράματα,

κάνυνε διαλέκςις, ομιλίες. Διαβάζυμε εφιμερίδες.

Τον ελέφτερό-μας κερο πέρνύμε ςτι γονια τυ Λένιν. Εκι κε ντόμινο, κε ςκάκι κε πεγνίδια διάφορα.

Σιχνα δίνυμε θεατρικες παραςτάςις. Ο ίδιος ο κομαντίρος-μας πέρνι μέρος ς'αφτες. Στιν ιπιρεςία κε τα μαθίματα ίνε ο αρχιγός-μας· ιπακύομε ς' αφτον χορις αντίριςι. Μα ςτον ελέφτερο απ' τα μαθίματα κερο ίνε ο πρότος-μας ςίντροφος κε φίλος.

Δικός-ςας Γιάνις Πετρας.

Κςένος κε δικός-μας.

Στρατιότις δικός-μας κε κςένος
ανταμόςαν ςτι μάχι κ'ι διο.
Το ντυφέκι ο κςένος ςικόνι
να το ρίκςι νεκρο τον εχθρο.
— Κίτα τόρα,—τυ λέι,—θα ςυ δίκςο,
πος πολεμάο δο πέρα θα δις.
— Κάτο το όπλο, ςίντροφε, ρίκςε,
εχτρι δεν ίμαςτε, μάθε-το μις.
Δεν ανταμόνις εχθρό-ςυ εδο πέρα,
μα βρίςκις ςίντροφο, φίλο, δικο.
Οπος τ' αδέλφια-ςυ ίμε εργάτις
ςαν τον πατέρα-ςυ ίμε κ' εγο.
Κράτα τα βόλια-ςυ, χριςιμέβυν,
μ' αφτα να πέςυν πρέπι νεκρι,
αφτι, πυ ςτέλνυν για το πυνκί-τυς
να ςκοτοθύμε, μις αδελφι.
Το χέρι δόσε κ' έλα μαζί-μυ,
να τυς ςαρόςυμε ι διο μαζι.

Κε το πεδί-ςυ ςαν το δικό-μυ
λέφτερα πάνο ςτι γι να ζι.

Ι χόρα-μας.

Ιπάρχι μια μεγάλι χόρα ςτον κόζμο. Ινε αφτι ι πιο μεγαλίτερι χόρα τις γις. Ι χόρα αφτι ίνε ι ΕΣΣΡ.

Απ' το ένα άκρο τις χόρας αφτις ςτο άλο για να πας πεζος, χριάζοντε τέςερα χρόνια.

Αν ροτίςυμε με το ράδιο ςτον ίδιο κερο τυς κάτικυς τις χόρας αφτις:

— Πιά όρα έχετε;

Ο ένας θ' απαντίςι: προι. Ο δέφτερος: μεςιμέρι. Ο τρίτος: βράδι. Ο τέταρτος: ίνε πια νίχτα.

Αν τυς ροτίςυμε όλυς διαμιας με το ράδιο:

— Πιά εποχι τυ έτυς έχετε;

Ο ένας θα απαντίςι: άνικςι. Ο άλος: χιμόνα.

Αν ροτίςυμε τυς κάτικυς τις χόρας αφτις:

— Σε τί ίςτε πλύςιι;

Ο ένας θα απαντίςι: ςε ςίδερο. Ο άλος: ςε ςιτάρι. Ο τρίτος: ςε πετροκάρβυνο. Ο τέταρτος: ςε βαμβάκι. Ο πέμτος: ςε νέφτι.

Αν τυς ροτίςυμε:

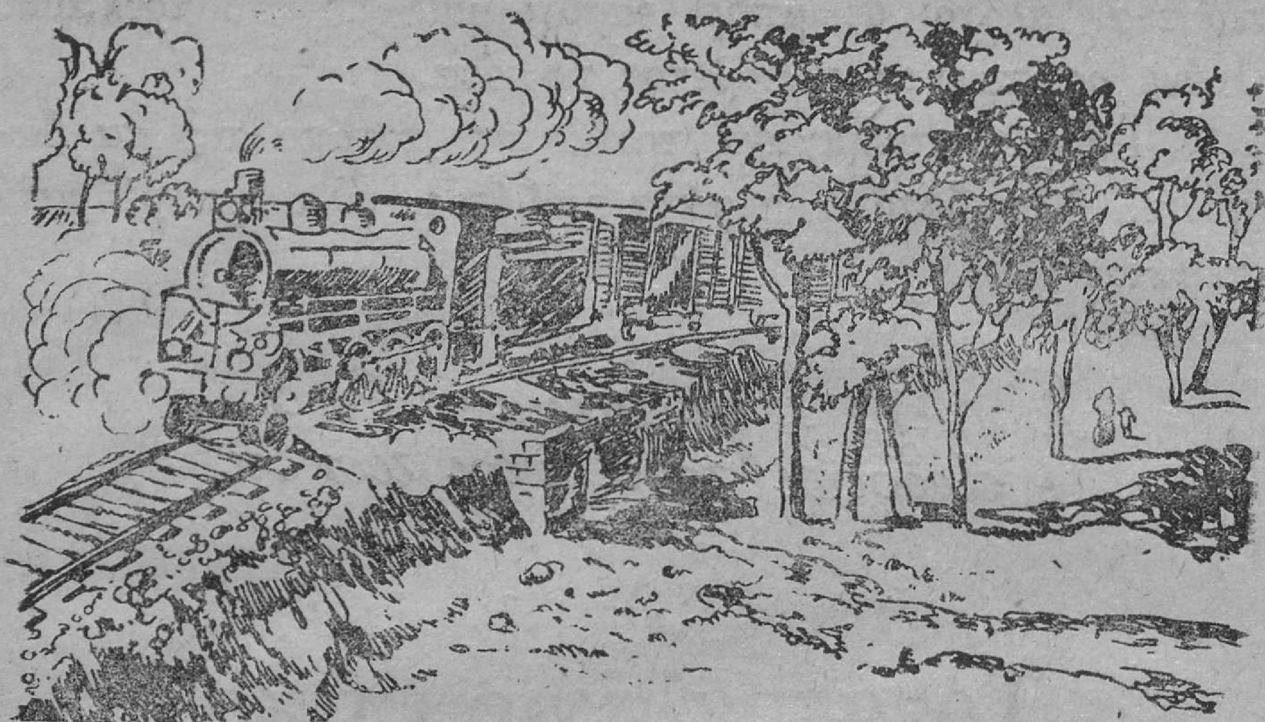
— Σε τί ίςτε φτοχι;

Ο ένας θα απαντίςι: Σε ςίδερο. Ο άλος: ςε πςομι. Ο τρίτος: ςε πετροκάρβυνο. Ο τέταρτος: ςε νέφτι. Ο πέμτος: ςε βαμβάκι.

Πρέπι να φέρυμε ςιτάρι, εκι πυ δεν ίνε.

Πρέπι να φέρυμε βαμβάκι, εκι πυ δεν έχι.

Πρέπι να φέρυμε νέφτι, πετροκάρβυνο, ςίδερο, εκι πυ δεν ιπάρχυν απ' αφτα.

Ι δρόμι άλοτε.

Στυ μπάρμπα πίγενα, μα πύ να φτάσο!
Στο πέραμα έφτασα κοντα κε... στάσυ!
Χοριάτις στέκονταν 'κι σαστιζμένα.
Κιτα το πέραμα σιλογιζμένα.
Υτε σανίδια, ύτε δοκι,
λάκος μεγάλος φάνταζ' εκι!

Ο σιδερόδρομος.

Νκρέμισε βυνα ο άνθροπος, κιλάδες ισοπέδοσε, έχτισε γέφιρες. Ισιο σαν σαίτα έφτιασε δρόμο, σάμπος να έστροσε απέραντο πανι.

Στο πανι αφτο έβαλε ατσαλένιες ράγες. Στις ράγες απάνο σιδιρένια μιχανι με σολίνα, καζάνι κε πέτσκο.

Βάζυνε στο πέτσκο κσίλα κε πετροκάρβυνα, στο καζάνι βάζυνε νερο.

Κε ι μιχανι τρέχι δίχος άλογα κε έτσι γρίγορα, πυ

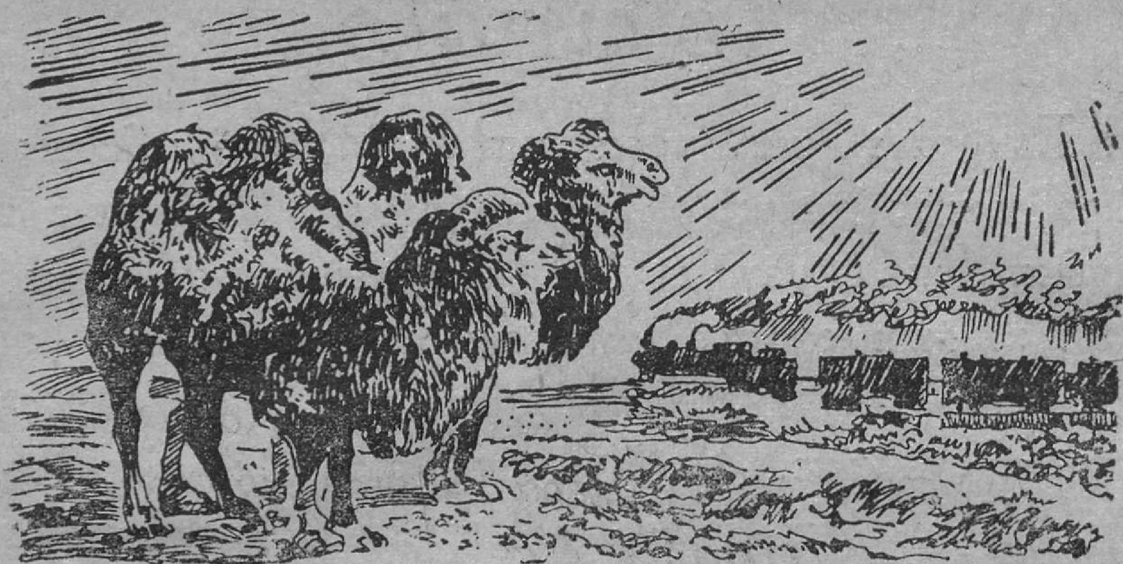
κανένα άλογο δε μπορι να βγι μαζί-τις στο τρέχσιμο. Κάνι ος πενίντα χιλιόμετρα τιν όρα.

Τρέχι ι ατμομιχανι, τραβόντας κατόπιν-τις τα βαγόνια. Αλα βαγόνια γεμάτα επιβάτες, άλα εμπορέβματα γεμάτα.

Το τρένο ικιλι κάμπυς βυνα,
ι άνθροπι τόρα πολι κοντα

Το ατςαλένιο ιπικο.

Να πιλαλάι μέςα στις στέπες
ίδες ποτες,
πετόντας γίρο καταχνιας τύφες
μάβρες, σταχτιες,
στα πόδια πάνο τα ςιδερένια,
αφρυς πετόντας, όλο φοτια,
το τρένο ίδες το ςιδερένιο
να πιλαλα;
Να τρέχι πίςο-τυ ίδες μ' ορμι,
τα πόδια ςικόνοντας ος τιν κορφι,
μες' απ' το πράςινο πικνο χορτάρι
με χέτι κόκινο ταχι πυλάρι;
Τρέχι το δίςτιχο, ορμα ςα μπόρα,
πύ να το φτάςι μα το φτοχο!
Δεν κςέρι νίκιςε τ'άλογο τόρα
το ςιδερένιο το ιπικο.

Τυρκσιμπ.

Τυρκςιμπ —ίνε ι νέα ςιδιροδρομικι γραμι, πυ ενόνι τι Σιβιρία με το Τυρκεσταν. Μεγάλι δυλια γένικε για να χτιςτι γρίγορα ι γραμι αφτι.

Στο Τυρκεσταν το βαμβάκι ςα χιόνι
Στι Σιβιρία ςιτάρι φιτρόνι.
Απ' τιν έριμο μέςα ο δρόμος περνα,
ςτενος απ' τα όρι λες φίδι γλιςτρα.
Αργα περνύςε πριν το καραβάνι
βδομάδες, μίνες στο δρόμο-τυ κάνι.
Κάποτε άγρια έςκυζ' ι μπόρα
αρνια ι νκαμίλες τρόμαζαν τόρα.
Τις έριμυς ςίμερα με τα πελάγι
περίφανα ςχίζι μιχανι,
ίνε το τρένο αφτο πυ περνάι,
ςτον άμο ι νκαμίλες έχυν χοθι.

Το ςινιάλο.

Ερχότανε μια φορα απ' το δάςος ο φίλακας τις ςιδιροδρομικις γραμις ο Σίμος. Ο ίλιος βριςκότανε πολι χαμιλα. Ιςιχία μεγάλι γίρο. Λίγο έμινε να φτάςι ςτι γραμι κι ακύι ςάμπος κάπυ εκι να χτιπάνε ένα ςίδιρο πάνο ςτο άλο. Ετάχινε το βίμα ο Σίμος: «Τί ςιμένι αφτο;» ςκέφτικε. Σε λίγο μπροςτά-τυ ι ςιδιροδρομικι γραμι. Κε να εκι πέρα κάθετε κάπιος ςταβροπόδι κε κάτι κάνι. Πλιςιάζι ςιγα. Νομίζι, πος κάπιος ίρθε να κλέπςι τις βίδες. Καλοκιτάζι ο Σίμος: ςικόθικε ο άνθροπος μ' ένα λοςτο ςτο χέρι. Εβαλε το λοςτο κάτο απ' τι ράγα κε τιν τραβάι ςτιν πάντα. Σκοτίνιαςαν τα μάτια τυ Σίμυ, θέλι να φονάκςι, μα δε μπορι. Τρέχι εκι πέρα, κι ο άνθροπος με το λοςτο κε τιν κλιδαρια φέβγι τρεχάτος ςτιν άλι πάντα.

Ερχετε επιβατικο τρένο. Με τί να το ςταματίςι! Σιμέα δεν έχι. Κε τι ράγα με γιμνα χέρια να τι βάλις ςτον τόπο-τις αδίνατο!

Ακύι ι ςιρίνα τις φάμπρικας φονάζι. Εκςι ι όρα. Ιςτερα απο διο λεπτα θα περάςι το τρένο.

Τρέχι, χορις να κςέρι πύ, με όλι-τυ τι δίναμι. Φτάνι ςτιν αναποδογιριζμένι ράγα. Σκορπιζμένα κςίλα κίντε εκι πέρα. Σκίβι, πέρνι ένα. — Ακύι — ςφίριγμα παρατεταμένο, ακύι — ι ράγες ριθμικα κε ςιγα αρχίςανε να τρίζυν. Να τρέκςι, δίναμι πια δεν τυ έμινε. Σταμάτιςε εκατον ςάζνες μακρια απ' το φοβερο μέρος. Σαν κάπιο φος να τον εφότιςε τότε.

Κατέβαςε το καπέλο-τυ, έβγαλε απο μέςα το βαμπακερο μαντίλι, έβγαλε απ' τις πάντες τυ ιποδίματός-τυ το μαχέρι, χτίπιςε το μαχέρι ςτο αριςτερό-τυ χέρι

παραπάνο απ'τον ανκόνα, — πετάχτικε το έμα, έτρεκςε μπόλικο, ζεςτο. Μύςκεπςε μ' αφτο το μαντίλι-τυ, το τίνακςε, το άνικςε, το έδεςε ςτο κςίλο που κρατύςε, κε ςίκοςε πςιλα τιν «κόκινι ςιμέα».

Στέκετε, κυνάι τι ςιμέα κε το τρένο νά, φένετε. Κε το έμα όλο κε τρέχι. Φέρνι το πλιγομένο χέρι ςτο ςτίθος. Προςπαθι να κλίςι τιν πλιγι, μα τυ κάκυ. Το έμα όλο κε τρέχι. Ενα μονάχα ςκέφτετε: «δε θα ανθέκςο, θα ρίκςο τι ςιμέα». Σκοτίνιαςαν τα μάτια-τυ κε τυ έπεςε ι ςιμέα. Μα ο μιχανοδιγος τιν ίδε.

Το τρένο ςταμάτιςε. Πιδίςανε απ'τα βαγόνια ι άνθροπι, μαζεφτίκανε ομάδες. Βλέπυν — κίτε χάμο κάπιος κε δίπλα-τυ ματομένο κυρέλι πάνο ςε κςίλο.

Ο πιονέρος Αμπροςίμοφ.

Πιγένοντας απ'το χοριό-τυ ςτο ςκολιο ίδε ο πιονέρος Αμπροςίμοφ ςπαζμένι μια ράγα τις ςιδιροδρομικις γραμις. Πλιςίαζε το τρένο. Εβγαλε ο Αμπροςίμοφ τι γραβάτα-τυ, τιν έδεςε ς'ένα κςίλο κε έδοςε ςινιάλο ςτο μιχανοδιγο. Το τρένο γλίτοςε απ'τιν καταςτροφι.

Δίπλ' απ'τις ράγες τις ςιδερένιες,
όπυ χορίζαν ένα χοριο,
ο Αμπροςίμοφ ο πιονέρος
προι τραβύςε για το ςκολιο.
Μες' απ'το δάςος αντίκρι, νά-το,
το εκςπρες έρχετε, τρέχι μ'ορμι,
ςφιρίζι, ομίχλις τύφες πετάι,
ςκύζι, ατςάλινο ςάμπος πυλι.
Σ'αφτο αντίκρι ςτέκετε κςάφνυ

ο πιονέρος-μας κε τί να δι!
κοματιαζμένο νά το ατςάλι
τις ράγας χάμυ κίτετ' εκι.
Ολεθρος βέβεος.
Εδο ςιμφορα.
Βάρδια πιονέρικι
μπρος ςτι δυλια!
Κερο δε χάνι ο πιονέρος
λίνι αμέςος κε ςτι ςτιγμι,
τον κόκινό-τυ το λεμοδέτι
ςιμέα κάνι κε προχορι.
Στι μέςι ςτέκετε εκι τυ δρόμυ
κε τι ςιμέα πςιλα κρατα.
Τυ κίντινυ δίχνι ς'αφτυς ςινιάλο
κε προλαμβάνι τι ςιμφορα.
Το εκςπρες, αλιςόδετο
λες, ςταματα,
ςτι ράγα πυ έςπαςε
ςτέκι κοντα.
Εφτις αντιλάλιςαν
χτίπι, ςφιριες·
τι γραμι διορθόςανε,
δρόμο το εκςπρες.

Ι ετιμότιτα τυ Κόκινυ αεροπόρυ.

Εγινε αφτο ςτον κερο τυ πολέμυ με τυς άςπρυς. Απ'το επιτελίο πάρθικε διαταγι:

— Να πετάκςετε ςε ακίνδινο μέρος!

Αρχιςε δινατι μπόρα. Ποτάμι χινότανε ι βροχι. Κε

το ιπικο τυ εχθρυ ίτανε πολι κοντα. Ι αεροπόρι αποφαςίςανε να πετάκςυν. Ιςτερα απο διο όρες πέταγμα με όλι τι μπόρα κε τι δινατι βροχι κατορθόςανε ι αεροπόρι να φτάςυνε ςτο προ̆διοριζμένο μέρος.

Αργιςε μια όρα μονάχα ο νέος αεροπόρος Γύρτιν. Ο Γύρτιν έχαςε το δρόμο κε κατέβικε πίςο απ'τα νότα τον άςπρον.

Ι καζάκι ίδανε το αεροπλάνο. Μια δεκαρια καζάκι τρέκςανε κε περικικλόςανε το αεροπλάνο. Δεν προςέκςανε τα κόκινα άςτρα ςτις φτερύγες τυ αεροπλάνυ κε το πίρανε για ενκλέζικο. Ι φορεςία τυ Γύρτιν ίτανε ενκλέζικι. Ρυςικα δε μιλύςε καλα, γιατι ίτανε λετονος. Ι καζάκι νομίςανε τότε, πος ίνε ενκλέζος. Τυ διηγιθίκανε λιπον, πος πολι κοντα απο κι ςτο ςταθμο βρίςκετε το επιτελίο τον καζάκον.

Τρία χιλιόμετρα ίτανε ος το ςταθμο. Ο κόκινος αεροπόρος δεν τἄχαςε. Παρακάλεςε τυς καζάκυς να τον βοιθίςυνε να φέρι το αεροπλάνο ος το ςταθμο. Κε με τι βοίθιά-τυς έβαλε ςε κίνιςι το μοτορ κι άρχιςε ν'ανεβένι πςιλα. Στον ίδιο κερο απ'το ςταθμο φάνικε να έρχετε προς τα εκι ςόμα ιπικο άςπρον με τυς ακςιοματικύς-τυς. Σαν πυλι πετύςε ο κόκινος αεροπόρος πάνο απ'τα κεφάλια τυ εχθρυ.

Ιςτερα απο μιςι όρα βριςκότανε πια ςτος δικύς-τυ.

Ενιγμα.

Φτερύγες έχο, πυλι δεν ίμε,
άπςιχο ίμε κε ομος ζο
πιγα απ'τα όρι, πιγα απ'τα νέφι.
πυλι ιςετο

Τ'αεροπλάνα.

Αεροπλάνα,
αεροπλάνα!
Μόλις τα βλέπις·
τόςο πςιλα
πετάνε, κίτα
πάνο απ'τι ςτέγι
πετάνε τόρα...
πυλια εφτα.
Τα νέφι ςκίζυν·
κι μονοπάτια,
δρόμι δεν ίνε,
μ'ορμι πετύνε.
Σίντομ' ι δρόμι,
πέτα όπος θέλις.
Χαρα ς'εκίνυς
πυ τα οδιγυν...
Απιρυς δρόμυς
έχι ι γι,
ο υρανος ένα,
τον πιο πλατι.

Άπιρυς δρόμυς εχι ι γι,
ο υρανος ένα τον πιο πλατι.

Ραδιοεραςιτέχνις.

Ολόκλιρες μέρες στο δομάτιο ο Γόγος με το ςφιρι κε τα ςίρματα. Εκοβε ςίρματα, πλακύδονε με το ςφιρι κάτι μετάλινα κομάτια.

Τον κίταζε ι γιαγια κε με θιμο μυρμύριζε: «Πάντα τα ίδια! Απ'τα ςκυπίδια-ςυ δε θα γλιτόςι ι κάμαρι ποτες!»

Το βράδι γιρνόντας ο πατέρας απ'τι δυλια τον αροτύςε:

— Πός παν ι δυλιες;

— Πολι καλα, — έφθιμα απαντύςε ο Γόγος — μονάχα πυ δεν έχο τιλεφονικο ςολίνα.

— Ε, τί να γίνι; Πρέπι να ς'αγοράςυμε ςολίνα... Να ςε βοιθίςο, δε θέλις;

— Δεν χριάζετε, δεν χριάζετε, — απαντα ο Γόγος, — θέλο μόνος-μυ να το φτιάςο.

Περάςανε δέκα μέρες. Ετιμος πια ο μιχανιζμος τυ Γόγυ. Σκαρφαλόνι τιν άλι μέρα ςτι ςτέγι κε τοποθετι εκι τιν αντένα.

Το βράδι μαζεφτίκανε πολι ςτο ςπίτι τυ Γόγυ. Οχτο έδιχνε το ρολόι. Κάπιο μυρμυριτο έβγενε απ'το ςολίνα. Ο Γόγος έτρεκςε ςτο μιχανιζμο, κύρδιςε το ρύπορ κε φόνακςε:

— Ιςιχία, ςίντροφι, αρχίζι πια.

Κι απ'το ρύπορ ακύςτικε να λέγι κάπιος:

— Εκθεςι.

Κε ίςτερα άλος μίλιςε για τα γεγονότα τις Κίνας. Ιςτερα απ'τιν έκθεςι, απ'το ρύπορ ακυςτίκανε τέτια πιρίεργα λόγια, πυ όλι κςεκαρδιςτίκανε ςτα γέλια. Ακύςτικε ίςτερα μυςικι.

— Θαβμάςια, — ίπε ο Δίμος. — Μπορις τόρα να κάτςις ςπίτι κε να τ'ακυς όλα.

Ανόρεχτα φίγανε ι κςένι, ίθελαν ακόμα να κςακολυθίςι, μα το ρύπορ ςιόπιςε. Ο Γόγος δίλοςε, πος ι ραδιοβραδια τελίοςε.

Νέα αφτια βάζο κι ακύο
βέρςτια χίλια μακρια,
ςαν κοντά-μυ να μιλάνε,
πιός τι φέρνι τι λαλια.

Σφραγιζμένος επιβάτις.

Μόνο-τυ το γράμα
δεν πάι πυθενα,

Στο κιβότιο βάλ-το
φέρνι εφτις φτερα.

Σαν πυλι πετα,
θάλαςες περνα,
βέρςτια χίλια κάνι,
το δρόμο δε χάνι.
Γι'αφτο τα ταξίδια
έφκολα πολι.

Μπιλέτο δε θέλι
μιτ' αποςκεβι.
Με βύλα επιβάτις
για λίγα λεπτα,
θάλαςες λανκάδια
κε βυνα περνα.

Πόςο φοβερο, αλίθια.

Ενα γατάκι έπεζε ςτιν αβλι. Μικρο, μικρύτςικο, αδίνατο πολι. Ακςαφνα πέραςε απο κι ένας ςκίλος. Πίδιςε το γατάκι, τέντοςε τι ραχύλα-τυ ςαν τόκςο, ςίκοςε πάνο τα μαλια, τα μυςτάκια-τυ τέντοςε ςα γυρυνότριχες. Ατάραχα το ςκιλι πέραςε απο κοντά-τυ. Κε όλο τον κερο με τι μυρίτςα-τυ γιριζμένι στο ςκιλι γρίλιζε ςαν να έλεγε: «Κίτα, κίτα πόςο φοβερο ίμε. Μι ςυ περάςι απ' το νυ να με ανκίκςις, γιατι θα τιν πάθις».

Το τιγρόπυλο.

Ο πατέρας έφερε απ' το κινίγι τιγρόπυλο. Ιτανε ςα μιςοχρονιάτικο μεγάλο κυταβάκι. Ιχε μεγάλο κεφάλι

με ςτρονκιλα πράςινα ματάκια, πλατι μέτοπο κε κοντα αφτια.

Βαρια κε δινατα ίτανε τα μπροςτινά-τυ πόδια, πιο αδίνατα κε λεπτα τα πιςινα. Αργοκίνιτο, μικρο, ςύφροςε ςτο πόδι τυ πατέρα-μυ κε τριβότανε εκι. Το πιάςανε μακρια απο μας, μέςα ςε καλαμιες, κοντα ςε μια μεγάλι λίμνι. Τὀνομάςαμε Βάςκα.

Οταν πίγαμε να πλαγιάςυμε, κλίςαμε το Βάςκα ςτο δομάτιο. Βλέπι ο Βάςκας: εριμία γίρο κε ςκοτινια. Κε να, ι «φοβερι τίγρι» πίδιςε απ'το ντιβάνι, έτρεκςε ςτο δομάτιο κε τρομαγμένα άρχιςε να φονάζι. Ανικςε ο πατέρας κε μπίκε ςτο δομάτιο. Χάρικε ο Βάςκας, έτρεκςε κοντά-τυ κι άρχιςε να νιαυρίζι. Τον εχάιδεπςε ο πατέρας, τον πίρε ςτιν κάμαρά-τυ, κε όλι κιμιθίκαμε ίςιχα. Το πρωι γνορίςαμε το Βάςκα με τυς φίλυς-τυ — τα ςκιλια. Μα εκίνι φίγανε με κατεβαζμένες τις υρες. Οπος φένετε ι μιρυδια τις τίγρις έκανε φοβερι εντίποςι ςτα ςκιλιά-μας. Μονάχα ένα, το αβλόςκιλο, δε φοβίθικε. Πίδιςε πάνο απ' το Βάςκα, τον έςπροκςε με το πόδι κε χαρύμενα άρχιςε να γαβγίζι. Κυνίθικε ο Βάςκας κε αργοκίνιτα έτρεκςε κατόπιν-τυ.

Ο Βάςκας αγαπύςε να μπένι ςιγα-ςιγα ςτο δομάτιο κε να πέζι εκι. Αγαπύςε προπάντον να τραβα το μακςιλάρι, να αποςπα τις γονιές-τυ, να το χτιπάι κατόπιν με το πόδι-τυ. Πετύνε τα πύπυλα τυ μακςιλαριυ, κ' εκίνος το τινάζι κε γριλίζι.

Ιχε κι άλο πεγνίδι ο Βάςκας, μια παλια βάλενκα. Τινάζι τι βάλενκα, τιν πετάι, τιν αρπάζι ίςτερα, λες κε ίτανε ποντίκι.

Αγαπύςε ο Βάςκας να ςκαρφαλόνι ςτα δέντρα. Επεφτε πάνο ςτο χόμα, ςιμάδεβε κε πιδύςε πςιλα. Δεν περνύςε ύτε λεφτο, κι ο Βάςκας πιαζμένος με τα πόδια κε τα δόντια απ' τα κλαδια, κρέμονταν πςιλα πάνο απ'τι γι.

Ο Βάςκας μεγάλοςε. Αρχίςανε να παρυςιαςτύνε ςτο Βάςκα καμόματα ςοςτις τίγρις. Ιτανε πια επικίνδινο να τον έχι κανις ελέφθερο. Σε λίγο ο πατέρας τον πύλιςε ςτο ζοολογικο κίπο.

Το λεοντάρι κ' ι αλεπυ.

(π α ρ α μ ί θ ι.)

Γίραςε το λεοντάρι κε δεν μπορύςε πια να βγι ςε κινίγι. Σκέφτικε λιπον να ζι με πονιρία: έπεςε μέςα ς' ένα ςπίλεο κε καμόθικε τον άροςτο. Τα θερια αρχίςανε να το επιςκέφτοντε. Μα κανένα δε γίριςε πίςο. Αρπαζε το λεοντάρι κε καταβρόχθιζε το κάθε ζόο, πυ πίγενε να τον επιςκεφτι.

Ιρθε μια φορα κ' ι αλεπυ. Στάθικε ςτιν πόρτα τις ςπιλιας κι αρότιςε:

— Πός ίνε ι ιγία-ςυ;

— Αςχιμα! — αποκρίθικε το λεοντάρι. — Μα γιατι δεν έρχεςε μέςα;

Ι αλεπυ αποκρίθικε:

— Απ' τα αχνάρια βλέπο: πολα θερια μπίκανε μέςα, μα δε γίριςε κανένα.

Σκίλος ιγιονόμος.

Στον εμφίλιο πόλεμο πλιγόθικα στο δεξι χέρι κε το πόδι. Σοριάστικα κάτο απο ένα νκρεμο. Εχασα πολι έμα· αδινάτισα. Δεν έβλεπα, ύτε άκυα κανένα απ' τυς δικύς-μυ. Ιπια όλο το νερο απ' το παγύρι-μυ. Κίτομε σχεδον ανέσθιτος. Αργα, κάποτε ανίγο τα μάτια. Δεν μπορο να ξεχορίσο αν ίνε προι ίτε βράδι. Προσκαλο σε βοίθια, μα κανένας δεν απαντάι: φένετε πολι μακρια βρίσκοντε ι δικί-μας.

Κε ι πλιγες με πονύνε δινατα...

— Ε, — σκέφτομε, — πάγο, χάθικα!

Κε θα χανόμυνα, αν δεν ίτανε ο Γάικας. Περάσανε διο μερόνιχτα. Το βράδι ακύο, δίπλα-μυ εκι κάπυ ένα σκιλι μυσονίζι. Απ' τι χαρά-μυ ξέχασα τυς πόνυς. «Θα με βρι άραγε, ίτε όχι;» — σκέφτομε.

Με βρίκε. Ιτανε ο Γάικας-μας. Γρίλισε απ' τι χαρα, λίχι τι μίτι, τα μάτια-μυ.

— Αχ, αγαπιτέ-μυ σίντροφε, σίντροφέ-μυ αγαπιτε!

Κε πος να μι τον ονόμαζα σίντροφο! Πέφτι δίπλα-μυ ο Γάικας κε μυ γιρίζι τι ράχι. Στι ράχι-τυ τσάντα με κόκινο σταβρο: «Πάρε, ότι συ χριάζετε». Πίρα επίδεζμο, ιόδιο, έχισα στις πλιγές-μυ, τις έδεσα όπος-όπος.

Κι ο Γάικας μ' αφίνι τόρα κε τρέχι με το μπρίνζελ στα δόντια. Το μπρίνζελ ίνε τέτιο ξιλάκι, πυ το δένυν στο περιλέμιο τυ ιγιονομικυ σκιλιυ. Οταν το σκιλι βρίσκι τον πλιγομένο, πέρνι το μπρίνζελ στα δόντια-τυ. Κε τρέχι μ' αφτο στυς δικύς-τυ, στυς ιγιονόμυς στρατιότες. Μ' αν δεν τον έβρι τον πλιγομένο, δεν το πέρνι το μπρίνζελ στα δόντια.

Ο Γάικας με το μπρίνζελ στα δόντια έτρεχσε στυς κρασνοαρμέυς ιγιονόμυς κε τυς έφερε κοντά-μυ.

Κε έτσι σόθικα.

Ο φίλακας.

Μακρια απ' τιν πόλι το σπίτι τυ Χτενα. Γίρο δεν ίτανε κανένα σπίτι. Κε όμος ο Χτενας δεν έκλιε ποτε το σπίτι-τυ κι όταν ακόμα κατέβενε στιν πόλι. Μα κε γιατί να το κλίσι, αφυ ίχε πιστυς φίλακες εκι, διο μεγάλα μαντρόσκιλα.

Μια φορα γιρίζοντας απ' τιν πόλι βλέπι: στο σπίτι-τυ μέσα διο λοποδίτες καθιζμένι σε σκαμνια κι αντίκρι-τυς τα σκιλια.

— Τί θέλετε, φίλι; — ροτα ο Χτενας.

— Νά, τρις όρες τόρα καθόμαστε εδο κε ύτε να κινιθύμε μας αφίνυνε τα τρισκατάρατα. Οταν μπίκαμε δε γάβγισαν. Μα τόρα ύτε το χέρι να βάζυμε στιν τσέπι-μας αφίνυν. Γαβγίζυνε κε ορμύνε να μας κοματιάσυν. Υτε τα τσιγάρα-μας να πάρυμε μας αφίνυν. Πές-τυς να μας δόσυνε τιν άδια να καπνίσυμε.

— Μι βιάζεστε, καπνίζετε στι μιλίτσια. Εμπρος λιπον, μα μιν τρέχετε, γιατι θα σας κοματιάσυν τα σκιλια. Υτε στις τσέπες να βάλετε τα χέρια, γιατι ίσος να έχετε εκι όπλα. Ινε σινιθιζμένα σ' όλα αφτα τα σκιλιά-μυ.

Σι μίνε εδο κε φίλακσε το σπίτι, — ίπε ο Χτενας σ' ένα απ' τα σκιλια, — κε σι, έλα μαζί-μυ. — Πίρε μαζί-τυ το άλο το σκιλι.

Κε έφερε κε τυς διο κλέφτες στι μιλίτσια.

Ο μικρος ταχιδρόμος.

Γένικε αφτο, πυ θα ςας πο, μακρια-μακρια εκι ςτις παγερες χόρες. Τρένα κι πέρα δεν ιπάρχυν. Κυβαλάνε το ταχιδρομίο μονάχα μια φορα τιν εβδομάδα πάνο ςε έλκιθρα, πυ τραβύνε τα ςκιλια.

Ο ταχιδρόμος Μεκ καθότανε πάνο ςτο έλκιθρο κυκυλομένος μέςα ςε χοντρι γύνα. Με μεγάλι επιτιδιότιτα διέφθινε τα ςκιλια. Κε τον αγαπύςαν εκίνα. Σαν πυλι πετα το έλκιθρο πάνο ςτο φρέςκο χιόνι. Να, κάτο κι παγομένο το ποτάμι ακίνιτο μέςα ςτο λανκάδι. Το έλκιθρο τόρα τρέχι πιο γρίγορα πάνο απ' τον ίςο πάγο.

«Κραχ!» — κρότιςε κάτι κάτο απ' τα κατοςάνιδα τυ έλκιθρυ.

— «Αδίνατος εδο πέρα ο πάγος», — ςκέφτικε ο Τοτ, — κε το έλκιθρο βαρι. — Κε ςτι ςτιγμι πίδιςε κάτο, πάνο ςτον πάγο.

Τα ςκιλια με πιο λαφρο το φορτίο, τρέκςανε πιο γλίγορα προς τον όχτο τυ ποταμυ. Κε πίςο απ' αφτα πάνο ςτον πάγο κςεχόριζε ολομόναχι ι φιγύρα τυ Τοτ. Πεζος ερχότανε κατόπιν ο Τοτ. Κε το χιόνι έπεφτε όλο κε πιο πικνό. Δίςκολα μπορύςε να κςεχορίζι τ' αχνάρια τυ ελαφρυ έλκιθρυ, πυ δε φενότανε πια.

Σαν αςτραπι έφταςε το έλκιθρο ςτο χοριο. Απ' όλα τα ςπίτια τρέκςανε ι άνθροπι φονάζοντας:

— Το ταχιδρομίο, το ταχιδρομίο!

— Μα πυ ίνε ο Τοτ; Ιςε μόνος; — αροτίςανε το Μεκ.

Γριλίζανε τα ςκιλια κι ανίςιχα κιτάζανε γίρο ζιτόντας το μικρό-τυς φίλο.

— Πρέπι να πάμε να το ζιτίςυμε, — φονάκςανε τα πεδια, ι φίλι τυ Τοτ.

Ενα απ' τα πεδια πλιςίαςε το ςκιλι, πυ ίτανε ο οδιγος, κε τυ ίπε:

— Ο Τοτ ίνε εκι, ζίτιςέ-τον, Γρο.

Γίριςε εδο κ' εκι ανίςιχα το ςκιλι κε γρίλιςε.

Πιδίςανε τα πεδια στο έλκιθρο κε ςαν αςτραπι εκίνο έτρεκςε στο μέρος, όπυ έμινε ο Τοτ.

Αργα προχορύςε ο Τοτ. Το χιόνι ίτανε βαθι κε τον εμπόδιζε. Ακςαφνα τυ φένετε πος ακύι κάτι ανάμεςα απ' το βυιτο τις κατεγίδας.

«Ινε ι φονι τυ Γρο, δίχος άλο» — ίπε.

Ιςτερα απο λίγα λεπτα τα ςκιλια περικικλόςανε τον Τοτ χαρύμενα, γαβγίζοντας κε πιδόντας. Ο Γρο έλιχε το παγομένο-τυ πρόςοπο κε τα πεδια τυ φονάζανε:

— Κάθιςε γρίγορα, Τοτ!

Πίδιςε ο Τοτ στο έλκιθρο, κε τα ςκιλια φτεροπόδαρα ανάμεςα απ' τιν κατεγίδα πίρανε το δρόμο για το χοριο.

Ο σκίλος ίνε ο πιστος τυ ανθρόπυ φίλος

Ι λίκι.

Ο παπύς-μυ ίτανε φίλακας στο δάςος. Μια φορα αργα το βράδι γίριζε σπίτι. Σίνεφα μάβρα κε πικνα ςκεπάζανε τον υρανο, πυ προμινύςανε μπόρα. Ο παπυς ετάχινε το βίμα. Ακςαφνα ακύι απο κάπυ υρλιάζ-

ματα δινατα. Βιάςτικε περιςότερο, μα τα υρλιάζματα ακυόντανε όλο κε πιο κοντα. Ο παπυς άρχιςε να τρέχι. Δεν πρόκανε να βγι απ' το δάςος κε τί να δι; Αντίκρι-τυ κάτι ςαν τελίες, πυ γιαλίζανε. Ιτανε λίκι. Ακύι τόρα το τρίκςιμο τον δοντιόν-τυς.

Τρέχι με όλι τι δίναμί-τυ ς' ένα απςιλο έλατο, ςκαρφαλόνι εκι κε πιάνετε απ' τα κλαδιά-τυ. Τον ίδανε ι λίκι κε ςταματίςανε. Ο παπυς ανέβικε πιο πςιλα. Ι λίκι γιρίζανε κάτο κε τςυνκρανίζανε το φλιο τυ δέντρυ.

Πολι ςπάνια το καλοκέρι ι λίκι επιτίθεντε ενάντια ςτυς ανθρόπυς. Φένετε τόρα, πος θα τυς κςέφιγε κανένα κινίγι.

Νίχτα πια. Ο παπυς κατάλαβε, πος έπρεπε να περάςι εκι πέρα τι νίχτα. Ανέβικε πιο πςιλα κε κάθιςε πάνο ς' ένα κλαδι. Φίςιςε ο αέρας, ςαλέπςανε τα κλαδια τυ ελάτυ κε πέτακςε το καπέλο τυ παπυ. Ορμίςανε ι λίκι, το αρπάκςανε κε το κάνανε κομάτια. Ιςτερα κςανακαθίςανε κάτο απ' το δέντρο κε υρλιάζανε κιτάζοντας απςιλα. Ο παπυς δινατα κρατιόνταν απ' τα κλαδια, πυ τα ςάλεβε κε τα λίγιζε ο αέρας.

Δεν έκλιςε μάτι όλι τι νίχτα καθιζμένος εκι απςιλα, πάνο ςτο έλατο, ο παπυς. Το πρωι ι λίκι φίγανε. Κατέβικε τότε απ' το δέντρο κε ίρθε ςτο ςπίτι.

— Τί έπαθες; — τον αρότισε ι γιαγια.

— Φοβίθικαν ι λίκι απ' τιν μπόρα κε μ' ανανκάςανε να τυς κάνο ςιντροφια, — ίπε κε κςαπλόθικε πάνο ςτο κρεβάτι.

Για το χρόμα τυ, το λίκο δε σκοτόνυν,
το σταχτι,
μα για το αρνι πυ πίρε χτες το βράδι
απτο μαντρι
Ραμένι πάνο στο κορμι
γύνα ο λικος δες φορι.

Πος ι λίκι μαθένυν τα πεδιά-τυς.

Εκι πυ περνύςα μια φορα απο ένα δρόμο, ακύο πίςο-μυ κάτι φονες. Φονάζι ένα τςοπανόπυλο. Ετρεχε μέςα απ' τον κάμπο κε έδιχνε κάπυ. Κιτάζο κε βλέπο: τρέχυνε ςτον κάμπο διο λίκι: άγριος κε δίνατος ο ένας, νέος ο άλος. Ο νέος ίχε πάνο ςτι ράχι-τυ πνιγμένο αρνι, κε με τα δόντια-τυ το κρατύςε απ' το πόδι. Κατόπιν-τυ έτρεχε ο άλος.

Οταν ίδα τυς λίκυς, μαζι με το τςοπανόπυλο έτρεκςα κατόπιν-τυς. Φονάκςαμε κ' ι διο. Τις φονές-μας ακύςανε ι χορικι κ' ετρέκςανε μαζι με τα ςκιλιά-τυς.

Μόλις ο γερολίκος ίδε τα ςκιλια κε τυς ανθρόπυς, πλιςίαςε το νέο, άρπακςε το αρνι κε το τράβικςε ςτι ράχι-τυ. Πιο δινατα τρέκςανε τόρα κε ςε λίγο χάθικαν απ' τα μάτια-μας.

Τότε το πεδι άρχιςε να μας διιγιέτε, πος έγινε το πράμα: απ' τον νκρεμο πίδιςε ο γερολίκος, άρπακςε το χρνι, το κατακςέςχιςε κε το κυβάλιςε.

Αντίκρι-τυ έτρεκςε ο νέος λίκος κε όρμιςε πάνο ςτο αρνι.

Ο γερολίκος έδοςε το αρνι ςτο νέο κι ο ίδιος έτρεχε απ' το πλάγι.

Μονάχα όταν ίδε τον κίνδινο ο γερολίκος, αφίκε το μάθιμα κε πίρε ο ίδιος το αρνι.

Ο τολμιρος λαγος.

(π α ρ α μ ί θ ι.)

Γενίθικε το λαγυδάκι ςτο δάςος. Μχ διλο, φοβόντανε όλα. Τρίζι κάπυ κλαδι, πιδάι πυλάκι, πέφτι κομάτι χιονιυ απ'το δέντρο — το λαγυδάκι τρομάζι. Φοβίθικε το λαγυδάκι μια μέρα, φοβίθικε μια βδομάδα, φοβίθ κε ολόκλιρο χρόνο.

Κε άκςαφνα μεγάλοςε κε βαρέθικε πια να φοβάτε·

— Απο τίποτε δε φοβύμε! — φόνακςε μια φορα μέςα ςτο δάςος. — Δε φοβύμε καθόλυ κι απο κανένα!

— Ε, λοκςομάτι, κε το λίκο δε φοβάςε;

— Κε το λίκο, κε τιν αλεπυ, κε τιν αρκύδα, δε φοβύμε κανένα!

Κομικο, αλίθια, ν'ακυς το λαγο να καφχιέτε έτςι!

— Τί μυ πςάλετε, — φόνακςε ίςτερα. — Αν τίχι ν'ανταμόςο λίκο, ο ίδιος θα τυ επιτεθο κε θα τον κοματιάςο.

— Α, πόςο παλικαρας ίςε, λαγε! Μα κε πόςο βλάκας...

Φονάζυν ι λαγι για το λίκο κι αφτος εκι δίπλατυς. Γιρίζι, γιρίζι εκι στο δάσος για τις δυλιές-τυ. Πίνασε κε σκέφτικε:

«Καλο θάτανε να τσιμπίσο κανένα λαγυδάκι». Αφυνκράζετε, εκι κάπυ όλος διόλυ κοντα φονάζυνε λαγι κε όλο κε μιλύνε για το σταχτι λίκο. Σταματάι αμέσος, οζμίζετε τον αέρα κε αρχίζι να σέρνετε σιγα ανάμεσα απ'τα δέντρα. Εφτασε σε λίγο πολι κοντα στυς λαγυς, πυ πέζανε. Ακύι πος τον κοροιδέβυνε κε περισότερο απο όλυς ο καφχισιάρις λαγος με τα λοκσα μάτια, τα μακρυλα αφτια κε τιν κοντι υρα.

«Ε, στάσυ αδελφύλι! ετιμάσυ να σε φάγο!» — σκέφτετε ο σταχτις λίκος κε παρατιρι πιος λαγος επενιέτε για τιν παλικαριά-τυ. Ι λαγι δεν τον προσέχυνε κε κσακολυθύνε τα πεγνίδια-τυς όπος πρότα. Στο τέλος ο καφχισιάρις λαγος πίδισε σ'ένα κύτσυρο, κάθισε πάνο στα πισινά-τυ πόδια κε φόνακσε:

— Ακύστε, σις φοβιτσάριδες! ακύστε κε κιτάκστε δο πέρα. Να, τόρα θα σας κάνο ένα πεγνίδι...Εγο! Εγο!..

Μα κσαφνικα σάμπος να τυ δέθικε ι γλόσα. Ιδε το λίκο. Ι άλι δεν τον ίδανε, τον ίδε μονάχα αφτος κε έμινε ασάλεφτος στι θέσι-τυ. Ιστερα γένικε κάτι ασινίθιστο πράμα.

Ο καφχισιάρις λαγος πίδισε απσιλα σαν τόπι κι απ'το φόβο-τυ έπεσε πάνο στο πλατι μέτοπο τυ λίκυ. Κατρακίλισε σαν κυβάρι πάνο στι ράχι τυ λίκυ, γίρισε κε πίδισε κσανα στον αέρα. Επεσε χάμο στα τέσερα, κε χορις να γιρίσι πίσο να δι, έτρεκσε με όλι-τυ τι δίναμι. Ετρεχε, όλο έτρεχε. Κε όλο τον κερο τυ φενόντανε πος νά, νά τον έφτασε ο λίκος κε τον άρπακσε με τα δόντια-τυ.

Στο τέλος εκςαντλίθικε ο κακόμιρος, έκλιςε τα μάτια κε ςοριάςτικε κάτο απο ένα θάμνο.

Ο λίκος ςτο διάςτιμα αφτο έτρεκςε ςτο αντίθετο μέρος τυ δρόμυ. Οταν ο λαγος έπεςε απάνο-τυ, νόμιςε πος κάπιος πιροβόλιςε.

Ετρεχε ο λίκος κε έλεγε μόνος-τυ: «Το δάςος δεν έχι λίγυς λαγυς! Ζιτο κάπιον άλον. Αφτος θα ίτανε χορις άλο λιςιαζμένος».

Ο λαγος δεν ιν δίλος,
— μα πολι προσεχτικος
Τρέχι ο λαγος πετα,
— λες τα πόδια-τυ φτερα

Ι μάχι.

Αφτο πυ θα ςας πο, έγινε ςτις τροπικες χόρες. Πίγενα μαζι με τυς νέγρυς. Ακςαφνα ίδα απο μακρια ένα άγριο βυβάλι. Στριφογίριζε, έςκιβε το κεφάλι, δίπλα ςε μια ριγοτι τίγρι. Το έμα χινότανε ποτάμι απ' το ςόμα τυ βυβαλιυ.

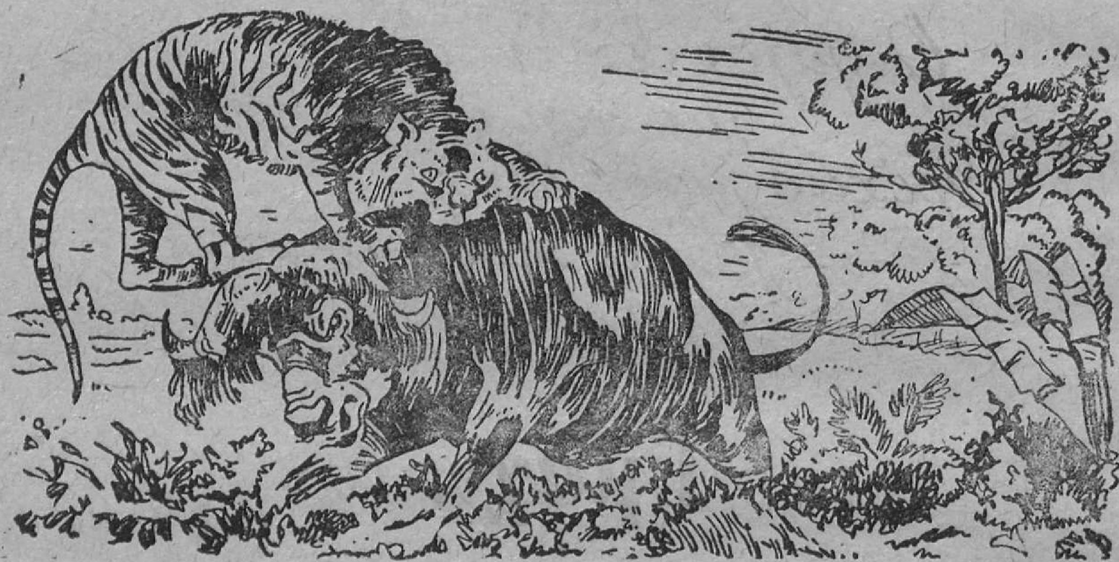
— Θέλετε να δίτε μάχι; — φόνακςε ο νέγρος. — Τότε ας ανεβύμε ςτο δέντρο!

Ι νέγρι ςκαρφαλόνυν ςτα δέντρα ςαν τις γάτες. Με τραβίκςανε κε μένα κατόπιν-τυς. Τοποθετιθίκαμε πάνο ςτα κλαδια κε παρατιρύςαμε.

Ι τίγρι κάθιςε, ολόλιζε κε το βυβάλι τι ςτριφογίριζε όλο τον κερο. Περάςανε κάμποςα λεπτα. Ακςαφνα πετάχτικε προς τα πάνο, έγιρε το κεφάλι κε έχοσε τα

κέρατα κάτο απ᾽ τιν κιλια τις τίγρις. Πίδιςε εκίνι πάνο ςτο βυβάλι κε κάρφοςε τα δόντια-τις ςτα πλεβρά-τυ. Ιςτερα, ςαν ανεμοςτρόβιλος τραβίχτικε προς τα πίςο κε ίδα πος γιαλίζανε ι κιλίδες τυ δέρματός-τις πάνο ςτα χόρτα.

Μάζεπςε όλες τις δινάμις-τις ι τίγρι κε υρλιάζοντας όρμιςε πάνο ςτο κεφάλι τυ βυβαλιυ. Το βυβάλι έγιρε τον παχί-τυ λεμο κε ςίκοςε πάνο ςτα κέρατά-τυ τιν

τίγρι. Τράνταζε τα κέρατα, κ᾽ εκίνι, δάνκανε κε γρατζύνιζε το βυβάλι. Ος ένα λεπτο τιν κρατύςε πάνο ςτα κέρατά-τυ, ίςτερα τίνακςε το κεφάλι κε τιν πέτακςε χάμο. Αργα λιγίζοντας τα κέρατα, έςφικςε τιν τίγρι ςτι γι με όλο-τυ το βάρος.

Μύνκριζμα... βριχιθμος... κε παρατεταμένος ςτεναγμος γάτας. Τίνακςε το βυβάλι το ελέφτερο πια κεφάλι-τυ, κε μύνκριςε δινατα. Τα πόδια-τυ έτρεμαν. Ο ςτεναγμος τις τίγρις ολοένα κε πιο αδίνατος. Μυνκρίζοντας το βυβάλι, τιν καταπατύςε με τις οπλές-τυ.

Οταν κατέπεςε ι λίςα τυ βυβαλιυ, ςταμάτιςε το ζόο. Ολο το πελόριο κορμί-τυ έτρεμε. Κε κςαφνικα άρχιςε να μυνκρίζι, παραπονιάρικα, παρατεταμένα.

— Ινε βυβαλίνα — μυ ίπε ςιγα ένας απ' τυς νέγρυς. — Φονάζι το μικρό-τις. Κιτάκςτε. Κε έδικςε ένα μικρο, μάβρο κορμι, πυ γιάλιζε πάνο ςτο πικνο χόρτο. Ι βυβαλίνα, τρικλίζοντας, πλιςίαςε το μικρό-τις. Πίδιςε εκίνο κι άρχιςε να τι λίχι.

Πιάςτικε.

Το κολχοζ αγοραςε νέο άλογο, τιν Αβγύλα.

Ι Αβγύλα ίτανε φοράδα με πιρόκςανθο χρόμα. Τα πυλάρια-τις ίτανε πάντοτε όμορφα, γοργοπόδαρα, γνοςτικα. Ολο το κολχοζ τιν αγαπύςε τιν Αβγύλα κε προπάντον τα πεδάκια. Στεκότανε ι Αβγύλα ςτο ζεςτο ςτάβλο, μέςα ςε ιδιέτερο ςταλι. Ιχε κε παράθιρο ιδιέτερο. Γρίγορα γένιςε ι Αβγύλα. Τα πεδάκια τρέχανε ςιχνα ςτο παραθιράκι να κιτάζανε τιν Αβγύλα κε το μικρό-τις πυλαράκι.

Στο χοριό-μας ζύςε ο κυλάκος Χαρίδις. Εβλεπε τι φοράδα-μας κε τι ζίλεβε. Δεν εφχαριςτιότανε, όταν ι δυλιες τυ κολχοζ πιγένανε καλα. Κε αποφάςιςε να κλέπςι τι φοράδα. Σιχνα λιπον, άρχιςε να περνάι απ' το ςτάβλο-μας κε να καλοπιάνι τα ςκιλια τυ ςτάβλυ, πετόντας ς'αφτα πότε πςομι, πότε κόκαλο. Τον ςινιθίςανε τα ςκιλια κε δεν τον γαβγίζανε πια.

Διάλεκςε μια ςκοτινι νίχτα κε κριφα επλιςίαςε ςτο ςτάβλο. Εςπαςε τιν κλιδαρια. Μπίκε μέςα. Μόλις θέλιςε να ρίκςι το χαλινάρι ςτο κεφάλι τις Αβγόλας, τρόμακςε εκίνι, φοβίθικε για το πυλαράκι-τις, χλιμίντριςε κε χτίπιςε με τιν οπλί-τις τον τίχο. Το πυλαράκι ςτε-

κότανε ςτο διπλανο ςταλι. Ακύοντας τι μάνα-τυ, φόνακςε χαρύμενο κ'εκίνο.

Πίδιςε ο αλογας: τί έπαθαν κι ανιςίχιςαν τα άλογα; Ετρεκςε ςτο ςτάβλο, ίτανε ανιχτος. Φόνακςε ο αλογας. Ετρκςαν ι κολχόζνικι. Ανάπςανε το φανάρι, κιτάζυν ςτι γονια ςυφρομένος ο Χαρίδις.

— Τί κάνις αφτυ;

Ο Χαρίδις δεν κςέρι τί να απαντίςι.

— Ιρθα να δο τιν Αβγύλα.

— Τι νίχτα δεν κιτάζυν τα άλογα κε κλιδαριες δε ςπάνυν.

Πίρανε το Χαρίδι κε το πρωι τον ςτίλανε ςτιν πόλι.

Τ ωεριωσι, το αλογο χορτενι.
Ταλογο μι διόχνις με καμτσι,
μα με καλι τροφι.

Το ζοντανο το αλογο κε τ'ατσαλένιο
τον κολχοζίτι βοιθύνε στι δυλιά-τυ

Το πυλάρι.

Στο δάςος έβοςκαν άλογα. Δίπλα απ' το βοςκοτόπιτυς, ανάμεςα απ' το δάςος περνύςε ι ςιδιροδρομικι γραμι.

Ενα πυλαράκι, αφυ έφαγε αρκετο χόρτο κε χόρταςε, ςκέφτικε να γιρίςι ςπίτι. Το χοριο ίτανε κοντα. Προχορύςε ανάμεςα απ' τις ράγες πάνο απ' τα ςςπάλια (τραμβέρςες).

Ακςαφνα, κάπιο τρίκςιμο κε θόριβος ακύςτικε πίςο-τυ. Γιρίζι το πυλάρι κε βλέπι, πος κατόπιν-τυ τρέχι κάπιος μεγάλος κε μάβρος.

Φοβίθικε κε θέλιςε να τρέκςι ςτιν πάντα. Μα εδο ίτανε πρόχομα απςιλο κε απόκριμνο.

Το πυλαράκι έτρεκςε τότε μπροςτα κε κςαναγίριςε να δι. Ι μιχανι πλιςιάζι. Το πυλαράκι τρέχι πιο δινατα.

Ο μιχανοδιγος λιγόςτεπςε το δρόμο τις ατμομιχανις. Φόνακςε ι ςιρίνα τις ατμομιχανις για να φίγι το πυλαράκι απ' το δρόμο. Μα το πυλαράκι με ςικομένι τιν υρά-τυ έτρεχε, δίχος να ςταματίςι ανάμεςα απ' τις ράγες.

Κςαναςφίρικςε ι ατμομιχανι κι άρχιςε βαρια να ανκομαχάι με το ςολίνα-τις. Το ςφίριγμά-τις κςαπλόθικε ανάμεςα ςτο δάςος.

Το πυλαράκι έτρεχε με όλες-τυ τις δινάμις.

Ακςαφνα παρατίριςε, πος το πρόχομα δεν ίνε πια απςιλο.

Γίριςε πίςο κε ίδε τα διο μάτια τις ατμομιχανις, πυ γιαλίζανε. Νά, νά το θεριο θα το φτάςι... Πίδιςε τότε απο πάνο απ' τις ράγες κε έτρεκςε προς το βοςκοτόπι. Ι καρδιά-τυ χτιπύςε απ' το φόβο κι ο μιχανοδιγος χαμογελόντας ςκεφτότανε: — Α, φοβίθικε το τρελο! Πρέπι κςανα ν' αφκςίςο τιν ταχίτιτα τις μιχανις.

Με δινατο κρότο όρμιςε προς τα εμπρος ι ατμομιχανι κε ςτι ςτροφι τυ δρόμυ ςφίρικςε.

Το πυλαράκι έτρεχε, ζιτόντας να κριφτι ςτο δάςος. Μα βλέποντας αργότερα, πος το μακρυλο τέρας πέραςε απο κοντά-τυ δίχος να το πιράκςι, ιςίχαςε κε ςταμάτιςε.

Ιςτερα έβγαλε λεπτι φονι, χλιμίντριςε απ' τι χαρά-τυ, έκοπςε με τα δόντια-τυ χλορο χορταράκι κε έτρεκςε πιλαλόντας ςπίτι.

Το άγριο πυλάρι κε το τςακάλι.

Ενα κοπάδι απο άγρια άλογα έβοςκε κοντα ς' ένα δάςος απο λέφκες. Πίςο απο θάμνο, κριμένο ένα τςακάλι παρακολυθύςε ένα απ' τα πυλάρια. Περίμενε, πότε ι μάνα θα απομακρινθι λίγο απ'το βιζαςτύρι-τις. Για το τςακάλι νοςτιμότερο φαγι απ' το κρέας τυ πυλαριυ δεν ιπάρχι.

Διο φορες ίρθε κοντά-τυ το πυλάρι, μα κε τις διο φορες ι μάνα ίτανε ςτο πλάγι-τυ. Το τςακάλι φοβότανε τις οπλες τυ αλόγυ.

Περίμενε, περίμενε, μα δε βγίκε τίποτε. Αποφάςιςε λιπον ν'αφίςι τιν κρίπτι-τυ κε να φίγι. Μα εκι πυ έβγενε απ' το θάμνο, το πρόςεκςε το πυλάρι. Θέλιςε το τρελο να το γνορίςι. Κύνιςε τιν υρα κε χοροπιδόντας έτρεκςε προς το μέρος-τυ. Κάθιςε το τςακάλι κε περίμενε. Μόλις ίρθε κοντά-τυ, ςικόθικε το τςακάλι κε έτρε-

κςε προς το δάςος έτςι, πυ να μπορι να τρέχι κατόπιν-τυ το φιλοπερίεργο πυλάρι.

Επρεπε να το γελάςι κε να το φέρι πίςο απ'το λόφο, μακρια απ' τα μάτια τις μάνας-τυ.

Ετρεχε το τςακάλι, κατόπιν-τυ έτρεχε κε το πυλάρι. Μόλις περάςανε το λόφο, γιρίζι πίςο το τςακάλι κε ρίχνετε ςτο λεμο τυ πυλαριυ. Το πυλάρι έγιρε ςτο πλάγι, πίδιςε προς τα πάνο, χτίπιςε με τα πιςινα πόδια-τυ τι γι. Τα δόντια τυ τςακαλιυ μόλις ανκίκςανε το πετςί-τυ.

Το πυλάρι έδοςε κλοτςιες με τα πόδια κε εςθάνθικε άκςαφνα δινατο πόνο ςτις φλέβες. Δινατι φονι βγίκε απ' τα ςτίθια-τυ. Ακυςε τι φονι ι μάνα. Ετρεκςε ςαν πυλι, πέραςε το λόφο κε με ςικομένα τ' αφτια, διάπλατα τα ρυθύνια, γρίγορα, ςαν φοτια ρίχτικε πάνο ςτο τςακάλι. Τύφες απο κίτρινο μαλι πετάκςανε ςτον αέρα. Ο αγόνας αμέςος μετατράπικε ςε κινιγιτο. Εφεβγε, έφεβγε το τςακάλι, κι όλο έβλεπε μπροςτά-τυ τα φοβερα δόντια τυ αλόγυ. Κε μονάχα, όταν κρίφτικε πίςο απ'το μακρινο λόφο, τότε ιςίχαςε.

Με μεγάλι χαρα το πυλάρι γίριςε με τι μάνα-τυ ςτο ριάκι. Στενι λέντα απο έμα κςεχόριζε ςτο πιςινό-τυ πόδι. Εκι ςτο ριάκι με μεγάλι εφχαρίςτιςι βίζακςε το γάλα τις μάνας-τυ κε γλικα αποκιμίθικε.

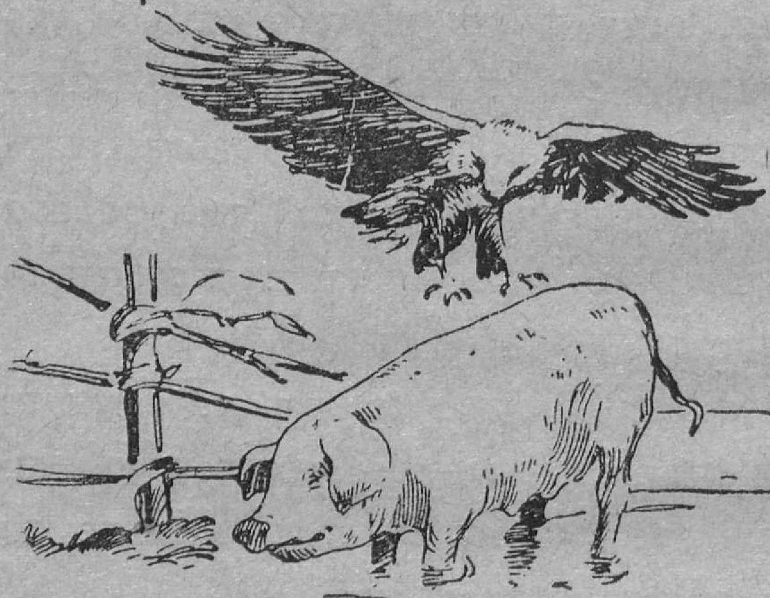
Αιτος — μπερκυτ.

Ο πιο μεγάλος απ' όλυς τυς αιτυς ίνε ο μπερκυτ. Το χρόμα-τυ ίνε καφε. Το μάκρος-τυ ος ένα μέτρο. Το άπλομα τον φτερύγον-τυ, απ' το τέλος τις μιας φτερύγας ος το τέλος τις άλις, ίνε παραπάνο απο διο μέτρα. Το ράμφος-τυ ςτερεο, τα νίχια-τυ άγρια.

Ι αιτίνα κλοςα στα μέςα τυ Μάρτι. Ιςτερα απο 35 μέρες βγένυν ι νεοςι. Ινε ςκεπαζμένι με άςπρα πύπυλα.

Ενόςο τα αιτόπυλα ίνε στι φολια, ι αιτι δεν αναζιτάνε τιν τροφί-τυς μακρια. Παραπάνο απο 20-30 χιλιόμετρα δεν απομακρίνοντε απ' τι φολιά-τυς. Πολα αγρίμια κινιγύνε ς' αφτο το διάςτιμα. Μια φορα κοντα ςε μια φολια αετυ βρίκανε απομινάρια απο 40 λαγυς κε 300 πάπιες.

Ι αιτι ζύνε πολα χρόνια. Ακόμα κε στα κλυβια ζύνε παραπάνο απο 100 χρόνια. Τα νέα αιτόπυλα έφκολα ιμερόνοντε. Τόςο πολι ςινιθίζυνε στο νικοκίρι-τυς, πυ στενοχορέβοντε πολι, όταν εκίνος απυςιάζι για πολιν κερο.

Μα ο αιτος ίνε φοβερος, όταν ίνε ελέφθερος. Οταν ακύςυν τι φονί-τυ, κρίβοντε όλα τα πυλια κε τα θερια, πυ ίνε πιο αδίνατα απ' αφτον. Τιχένι κάποτε να κυβαλα κε μικρα πεδια.

Κάποτε ο αιτος επιτίθετε κε ενάντια στυς ιλικιομένυς.

Να τί γένικε μια φορα. Ενας πιναζμένος μπερκυτ επιτέθικε ενάντια ς' ένα μεγάλο γυρύνι. Γρίλιζε το γυρύνι. Ετρεκςε ο νικοκίρις κ' έδιοκςε το πυλι, πέτακςε ο αιτος απ' τιν παχια ράχι τυ γυρυνιυ, άρπακςε ένα γάτο κε κάθιςε πάνο στο φράχτι. Γρίλιςε το πλιγομένο γυρύνι, έςκυζε ο ματςοβρεγμένος γάτος. Ετρεκςε ο χορικος να πάρι το όπλο-τυ. Μόλις φάνικε με το όπλο

ςτα χέρια, ο αιτος όρμιςε επάνο-τυ κε γαντςόθικε ςτο χορικο με τα νίχια-τυ. Αρχίςανε τόρα τρις να φονάζυνε κε να ζιτύνε βοίθια: το παχι γυρύνι, ο γάτος κι ο χορικος. Τρέκςανε ι γίτονες, πιάςανε τον αιτο κε τον δέςανε.

Ο πιρύλας (χιμονιάτις).

Μια φορα το χιμόνα άνικςα το παράθιρο. Πέτακςε ςτο δομάτιο ένας πιρύλας με κόκινο ςτίθος, μάβρα φτερύγια κε ςταχτιυς όμυς. Τυ έδοςα κόκυς ςιταριυ κε πςίχυλα. Τα ράμφιζε, καθιζμένος πάνο ςτο παράθιρο, κε αποκιμίθικε.

Περάςανε κάμποσες ιμέρες. Ο πιρύλας καθότανε τόρα πάνο ςτο δάχτιλό-μυ κε έτρογε κόκυς απ' τιν απαλάμι-μυ. Καθότανε πολες φορες πάνο ςτυς όμυς-μυ.

Ιχαμε ςτο ςπίτι ένα μικρο ςκιλάκι. Στιν αρχι το πυλι φοβότανε το ςκιλι, μα αργότερα ςινίθιςε κε γίνανε φίλι. Καθότανε ςτι ράχι κε κάποτε ςτο κεφάλι τυ ςκιλιυ. Το θέαμα ίτανε πολι εφχάριςτο. Το ςκιλι κυνύςε τιν υρα, γάβγιζε, πιδύςε. Κ' εκίνο εκςακολυθύςε να κάθετε πάνο-τυ, λες καβάλα ςε άλογο. Σιχνα τυ ςφίριζα τα αγαπιμένα-μυ τραγυδάκια. Ο πιρύλας αγαπύςε να τον χαιδέβυνε. Αγαπύςε, όταν τον έπερνα ςτα χέρια-μυ, τον εχάιδεβα, κε τυ έλεγα ςέρνοντας τις λέκςις: «αγαπι-τό-μυ, κα-λό-μυ πυ-λι». Αρχιζε τότε να τραγυδάι, να κάνι διάφορυς ςκοπυς, να τινάζετε, γινότανε περιςότερο ζβέλτος, πιδύςε.

Μια φορα έφιγα κάπυ για κάμποσες μέρες. Το πυλι ςτενοχορέφτικε πολι χορις εμένα.

Οταν γίριςα πίσο, με διςκολία μπόρεςα να βγάλο

το πανοφόρι-μυ. Μ' εμπόδιζε ο πιρύλας. Πετύσε απάνο-μυ απ' τις διάφορες μεριες. Πιδύσε στυς όμυς-μυ, κε έτριβε το κεφαλάκι-τυ στο λεμό-μυ, έτσι όπος τρίβετε ι γάτα.

Ιστερα αφυ στριφογίρισε κάμποσι όρα γίρο-μυ, κάθισε πάνο στο ντυλάπι κε τραγύδισε, χορις κανένα λάθος το αγαπιμένο-μυ τραγυδάκι.

Το παράκσενο κοτόπυλο.

Ι γρια Σοφία πίρε δεκατρία αβγα κε τἄβαλε κάτο απ' τιν κλόσα-τις. Ι γρια δεν πρόσεκσε, πος το ένα απ' τα αβγα ίτανε πρασινοπο κε λιγάκι μεγαλίτερο απο τ' άλα.

Κάθετε ι κλόσα φρόνιμα κε ζεστένι τ' αβγα· πιδα κάποτε, ραμφίζι τα πσίχυλα, πυ τις δίνι ι γρια, πίνι λίγο νεράκι κε κσανα γιρίζι στο μέρος-τις.

Κάθισε ι κλόσα πάνο στ' αβγα τρις εβδομάδες, κι απ' τα αβγα αρχίσανε να βγένυνε τα πυλάκια.

Αργότερα απ' όλα βγίκε το πυλάκι απ' το πρασινοπο αβγο. Μα κε τί παράκσενο πυ ίτανε: χνυδάτο, κίτρινο, με κοντα ποδαράκια κε πλατι ίσιο ράμφος. Θάβμασε ι κότα βλέποντας το στραβοπόδαρο πυλάκι! μα τί μπορύσε να κάνι· οτιδίποτε κι αν ίνε, πεδί-τις ίνε. Κε τ' αγαπα όπος τ' άλα.

Αρχισε ι κότα να μαθένι στα πεδιά-τις πος να βγάζυν τα σκυλίκια απ' το χόμα. Κάθε μέρα έφερνε τιν ικογένιά-τις κάτο στιν όχθι τις λίμνις.

Το κοντοπόδαρο πυλάκι μόλις ίδε το νερο, πετάχτικε μέσα. Τρέχι ι όρνιθα, φονάζι, κυνάι τις φτερύγες,

πετιέτε κε αφτι ςτο νερο. Τα πυλάκια τρέχυν εδο κ' εκι, τιτιβίζυν: «Βοίθια, καλι άνθροπι, πνίγετε το αδελφάκι-μας!» Μα το αδελφάκι δεν πνίγικε· χαρύμενα κε έφθιμα κολιμπύςε, λάμνοντας το νερο με τα πλατια μεμβρανόλικα ποδαράκια-τυ.

Ακυςε τι φονι τις όρνιθας κε έτρεκςε εκι ι γρια Σοφία. Ιδε τι γινότανε κε ίπε:

— Οπος φένετε, χορις να προςέκςο έβαλα κάτο απ' τιν όρνιθα κε αβγο πάπιας!

Φυςκόςανε.

Διο πετινι μαλόνανε μια φορα ςτιν αβλι. Τα φτερα τυ λεμύ-τυς ςικοθίκανε απάνο, κ' ι φτερύγες-τυς ανίκςανε πλατιες, φαρδιες. Δεν ίτανε μεγάλι ι πετινι, μα τόρα πυ ανίκςανε τις φτερύγες, γίνανε τέτι πετινάρι, πυ τρόμαζες κε να τυς βλέπις. Φυςκόνι κε ι όρνιθα κάποτε, κι ανίγι όταν θιμόνι τις φτερύγες. Κε γίνετε τότε κι αφτι μεγάλι. Κι απάνο ςτο μεγάλο δεν τολμα να ορμάι ο καθένας. Ινε φοβερο!

Ι ιλεχτρικι κλόςα.

Περικικλόνοντας τα πεδια το Δίμο τον παρακαλύςαν:

Πές-μας, Δίμο, πος με τον ιλεχτριζμο κςεπυλιάζυν τ' αβγα.

— Καλα, μα πρότα πέςτε-μυ: πόςα αβγα μπορίτε να βάλετε κάτο απ' τιν κλόςα-ςας.

— Δεκαπέντε, — φόναξε ο Νίκος.

— Πάνο-κάτο. Μα ι δικί-μυ ι ιλεχτρικι κλόςα κςεπυλιάζι σε μια φορα κάμποσες εκατοντάδες.

Τα πεδια μίνανε με το ςτόμα ανιχτο.

— Πότε κάθετε πάνο ςτ' αβγα ι κλόςα-ςας; — ρότιςε ο Δίμος.

— Το καλοκέρι! — φονάκςανε τα πεδια.

— Κε ι δικί-μυ ι ιλεχτρικι όλο το χρόνο.

— Δε μας λες, Δίμο, ι όρνιθά-ςυ ίνε ςαν τι δικίμας με φτερύγες κε πόδια;

— Υτε πόδια, ύτε φτερύγες έχι. Ινε ένα κιβότιο με ιλεχτρικες λαμπίτςες. Απ' τις λαμπίτςες ζεςτένετε ο αέρας στο κιβότιο, ζεςτένυντε κε τα αβγα. Ινε ο ινκυμπάτορας.

— Κε άκςαφνα αν πςίνοντε τα αβγα! Τί θα γίνι τότε; Απο πςιμένα αβγα ι ιλεχτρικί-ςυ λάμπα δε θα μπορέςι να κςεπυλιάςι...

— Πολι ςοςτα· μα μι νομίζετε πος εκίνος, πυ εφέβρε τον ινκυμπάτορα ίτανε πιο κυτος απο ςας. Ο ινκυμπάτορας ίνε έτςι φτιαζμένος: άμα αρχίζι ι ζέςτι να γίνετε πιο μεγάλι, τότε ι μια λαμπίτςα ζβίνι.

— Κε πόςες ιμέρες κάθετε ι όρνιθά-ςυ πάνο ςτ' αβγα;

— Τόςες ιμέρες, όςες κ' ι δικί-ςας. Ακριβος ίκοςι κε μια μέρες. Αμα βγύνε τα πυλια, τα φέρνυνε στο κςεραντίρι. Εδο στι ςτιγμι τα ζεςτένι ι ιλεχτρικι λάμπα κε τα ςτεγνόνι.

Απ' το κςεραντίρι τα φέρνυνε στι «μάνα». Ι «μάνα» αποτελίτε απο τρία δομάτια. Το πρότο ίνε κιτόνας με θερμάςτρα ιλεχτρικι, το δέφτερο δομάτιο ίνε έθυςα για

περίπατο με γιάλινι ςτέγι, το τρίτο αβλι με ςτέγι απο σιρματένια κάνκελα.

Ζύνε τα μικρα πυλάκια ςτι «μάνα» εφτα-οχτο εβδομάβες, ος ότυ να διναμόςυνε καλα.

Ι γρια Μαριο κε ι όρνιθά-τις.

Ολι μέςα ςτο χοριο
κςέρυν τι γρια Μαριο
κε τι μάβρι όρνιθά-τις˙
ταχτικα αβγι-αβγι,
πριν ακόμα ο ίλιος βγι
εγενύςε τα αβγά-τις.
Κάθε μέρα κε αβγο!
Ε, να ίχα κε εγο

τις γριας Μαριος τι χάρι˙
όμος ι γρια Μαριο
θέλι κάθε μέρα διο˙
δός-τις το λιπον κριθάρι!
Αλα τάχα οφελι
το κριθάρι το πολι;
Αν τιν όρνιθα παχίνις,
τί θαρις γρια Μαριο

τα αβγα θα γίνυν διο;
Μα... χορις αβγο θα μίνις.
Ομος ι γρια Μαριο
θέλι κε καλα τα διο˙
δεν ακύι... Τι δυλιά-τις!
Κε τιν έπαθε!—Πός;—Νά!
Τόρα πλέον δε γενα
ι παχια ι όρνιθά-τις.

Μυξίκος—μια ςπιθαμι.

Περνύςα απο δάςος, κερος ίνε τόρα —
χιμόνας, Γενάρις, ι πάγι παντυ.
Μικρο αλογάκι κςίλα φορτομένο

ανέβεν' αργα τα ριζα τυ βυνυ.
Κε δίπλα ς' εκίνο, ςοβαρα κε ςπυδέα,
τα ινία τυ ζόυ πεδάκι κρατάι.
Προβάτινι γύνα, ποδίματα αντρίκια,
τα γάντια μεγάλα, κι αφτο, τόςο-δα.
— Λεβέντι-μυ, γιά-ςυ!—Καλέ-μυ, δος δρόμο.
— Πολι θιμομένο ςε βλέπο μικρο.
Τα κςίλα απο πυ; — Κι κάτο ο πατέρας
τα κόβι, τα φέρνο ςτο ςπίτι εγο.
(Μπαλντας κςιλοκόπυ αντίχιςε τόρα).
— Μεγαλ' ι φαμίλια-ςας, πεδάκι; — ροτο.
— Φαμίλια μεγάλι, μα άντρες μονάχα
διο ίμαςτε, μπάρμπα, εκίνος κ' εγο.
— Α, έτςι; καλα. Πός ςε λένε; — Νικόλα!
— Κε πόςο χρονόν ίςε; — Εφτα...
„Εμπρος κακορίζικο", φονάζι ο Νικόλας,
τα ινία αρπάζι ςτα χέρια γερα.

Το πύλιμα τον πεδιον.

Γινότανε αφτο ςτα παλια χρόνια, ςτον κερο τυ τςάρυ. Νά πος.

Πολι φτοχι χορικι, πυ δε μπορύςανε να θρέβυνε τα πεδιά-τυς, θέλανε να τα δόςυνε κάπυ, να δυλέβυν για ένα κομάτι πςομι. Ερχόντανε ςτα χορια πραγματεφτάδες διάφορι. Δίνανε ιποςχέςις μπόλικες, τάζανε λαγυς με πετραχίλια να μάθυνε ςτα πεδια κάπια τέχνι. Τυς πίςτεβαν ι γονις κε τυς δίνανε με εφχαρίςτιςι τα πεδιά-τυς.

Μαζέβανε έτςι ι πραγματεφτάδες ος δέκα αγόρια

κε κορίτσια. Κριφα φέρνανε τα πεδια στιν πόλι.

Εκι τα φέρνανε στυς κυστάρυς: στυς τσανκαράδες, εφαρμοστες, σιδεράδες.

Πέρνοντας ος δέκα ρύβλια απο κάθε κεφάλι, αφίνανε τα πέδια εκι κε πέρνανε νέα παρανκελία.

Κάποτε ο αγοραστις τυ ζοντανυ εμπορέβματος αροτύσε:

— Καλα, τ' αγοράζο τα πεδια, μα ίσος να ίνε εδο πέρα ι γονίς-τυς;

— Μιν ανισιχίτε, — αποκρινότανε ο προμιθεφτις, — κανένα δεν έχυν εδο˙ ίνε ολότελα στι θέλισί-συ.

Ο Βάνιας Ζυκοφ.

Ο Βάνιας Ζύκοφ ίτανε πεδάκι ενια χρονον˙ τον δόσανε να ιπιρετάι σ' ένα τσανκαράδικο.

Μια φορα, όταν έλιπαν ο νικοκίρις κ' ι καλφάδες, ο Βάνιας έβγαλε απ' το ντυλάπι ένα μπυκαλάκι με μελάνι κε κονδιλοφόρο με σκυριαζμένι πένα. Απλόνοντας μπροστά-τυ ένα τσαλακομένο χαρτι, άρχισε να γράφι.

Προτυ να χαράκσι το πρότο γράμα, κάμποσες φορες φοβιζμένα κίτακσε στιν πόρτα κε στο παράθιρο. Το χαρτι κίτονταν πάνο στο σκαμνι κε κίνος στα γόνατα, μπροστα στο σκαμνι.

— Αγαπιτε παπύλι, Κονσταντίνε Μακάριτς! —

έγραφε, — νά, ςυ γράφο αφτο το γράμα. Δεν έχο ύτε πατέρα, ύτε μιτέρα, ένας εςι μονάχα μυ έμινες.

Ο Βάνιας αναςτέναξε, τίναξε τον κονδιλοφόρο κε κςακολύθιςε το γράπςιμο.

— Κε χτες τραβίκςανε δινατα τα μαλιά-μυ, γιατι κυνόντας το πεδι ςτιν κύνια, κιμίθικα χορις να θέλο. Ι μαςτόρι με κοροιδέβυν, κι ο νικοκίρις χτιπα αλίπιτα, όπυ τίχι, κε φαγι τίποτε δε μυ δίνυνε. Το πρωι δίνυνε κςερο πςομι, το μεςιμέρι κάςςα, κε το βράδι κςανα πςομι. Διατάζυνε να κιμάμε ςτον προθάλαμο, κε όταν το πεδι κλέι, δεν κιμάμε καθόλυ, όλο τον κερο κυνο τιν κύνια-τυ.

— Αγαπιτε παπυ, λιπίςυ-με, πάρε-με απο δο πέρα, φέρε-με πίςο ςτο χοριο. Εδο πια δε μπορο να ζο. Πέφτο ςτα πόδια-ςυ κε παρακαλο, πάρε-με απυ δο, αλιος θα πεθάνο.

Κςίνιςε ο Βάνιας το πρόςοπο, έτριπςε με τι μάβρι γροθιά-τυ τα μάτια-τυ κι άρχιςε να κλέι.

— Ελα, αγαπιμένε παπυ, — κςακολύθιςε ο Βάνιας. — Λιπίςυ-με το ορφανο, το δίςτιχο, πάρε-με απο δο. Γιατι εδο όλι με χτιπυν, κε να φάγο θέλο, κε ςτενοχορέβυμε, κε όλα να τα πο δεν μπορο, όλο κε κλέο. Χερετο ακόμα τιν Ελένι, τον καμπύρι Εγόρκα, τον αμακςιλάτι, κε τι φιςαρμόνικά-μυ να μι τινε δόςις ςε κανένα. Διατελο το ενκονάκι-ςυ Βάνιας Ζύκοβ. Αγαπιμένε παπυ, έλα.

Ο Βάνιας δίπλοςε ςε τέςερα το χαρτι κε τὄβαλε ςτο φάκελο, πυ αγόραςε για ένα καπίκι τιν παραμονι. Σκέφτικε λίγο, βύτικςε τον κονδιλοφόρο ςτι μελάνι κε έγραπςε:

«Στο χοριο, ςτον παπυ».

Ιςτερα έκςιςε το κεφάλι-τυ, ςκέφτικε κε πρόςθεςε: «Κονςταντίνο Μακάριτς».

Στο πςαράδικο.

Ενα πρωι κςίπνιςε ο θίος τον Ιλία κε τυ ίπε:

— Νίπςυ καθαρα ςίμερα κε γρίγορα.

— Για πύ; — νιςταγμένα ρότιςε ο Ιλίας.

— Στι δυλια. Θα εργάζεςε στο πςαράδικο...

Ο Ιλίας πίγενε δίπλα με τον Πετρύχιν. Οταν φτάςανε στο πςαράδικο, εκι ίδανε πίςο απ' το γραφίο ένα απςιλο μυζζίκο με πελόρια κιλια.

— Χερέτιςε! — μυρμύριςε ο Πετρύχιν στον Ιλία.

— Πός τονε λένε; — αντιλάλιςε απο χοντρο μπάςο το μαγαζι.

— Ιλία, — απάντιςε ο Πετρύχιν.

— Λιπον, Ιλία, κίτα καλα. Τα μάτια-ςυ τέςαρα˙ τόρα κανένα άλονε δεν έχις, εκςον απο μένα το νικοκίρι-ςυ. Υτε γνοςτυς, ύτε ςινκενις, κατάλαβες; Εγο για ςένα ίμε όλα — κε πατέρας κε μάνα.

Ενας απ' τυς ιπαλίλυς έβαλε τον Ιλία να βγάλι απο ένα μεγάλο καζάνι τα πςόφια πςάρια. Το πεδι τράβικςε πάνο τα μανίκια-τυ κι άρχιςε να βγάζι τα πςάρια, πιάνοντάς-τα όπος τίχενε.

— Απ' το κεφάλι πιάς-τα, στραβόκςιλο! — φόνακςε ο ιπάλιλος.

Κάποτε ο Ιλίας έπιανε κατα λάθος κανένα ζοντανο πςάρι, πυ στεκότανε ακίνιτο˙ το πςάρι γλιςτρύςε απ' τα χέρια-τυ.

— Πιο ζοντανα! — διάταζε ο ιπάλιλος.

Ο Ιλίας γραντςύνιςε το δάχτιλό-τυ στο φτερύγι τυ πςαριυ, κε βάζοντάς-το στο στόμα άρχιςε να το βιζένι.

— Βγάλε το δάχτιλο, — φόνακςε ο νικοκίρις.

Ιςτερα δόςανε ςτο πεδι μεγάλο ακςινάρι, κε το διατάκςανε να κατεβι ςτο ιπόγιο, κε να ςπάνι έτςι τον πάγο, πυ να βγυν τα κομάτια ίςια. Τα θρίπςαλα τυ πάγυ πετύςανε ςτο πρόςοπό-τυ, μπένανε ςτον ανιχτό-τυ γιακα. Στο ιπόγιο κρίο κε ςκοτάδι.

Ιςτερα απο κάμποςα λεπτα ο Ιλίας, όλος μύςκεμα βγένοντας απ' το ιπόγιο, ίπε ςτο νικοκίρι:

— Εςπαςα εκι κάτο κάπιο βάζο.

Ο νικοκίρις τον κίτακςε με προςοχι κε ίπε:

— Για πρότι φορα ςε ςινχορο. Σε ςινχορο, γιατι ο ίδιος το ίπες. Αλι φορα αν το επαναλάβις, θα τραβίκςο τ' αφτιά-ςυ.

Το πςαράκι.

Πςαράκι, πυ ότι να βρεθι,
ορέγετε να το γεφθι
κε μες το ρέβμα το βαθι
κινιγιτο το κάνι,
όςο κε να προφιλαχτι,
μια μέρα θε να γελαςτι,
απο τ' ανκίςτρι θα πιαςτι
κε θάμπι ςτο τιγάνι.

Ανιχτος ο δρόμος.

Ο πατέρας τυ Γιόργυ εργάζετε ςτι φάμπρικα τον παπυτςιον. Μια φορα ίςτερα απ' τι δυλια έρχετε ςτο ςπίτι. Βλέπι: Ο Γιόργος διαβάζι.

— Τί διαβάζις; — τον αροτα.

— Νά, για το Βάνια Ζύκοφ.

— Ενδιαφέρο θα ίνε;

— Ενδιαφέρο, μα πολι λιπιρο.

Αρχιςε ο Γιόργος να διαβάζι, πός ο Βάνκας ζύςε ςτυ τςανκάρι, πός τον κςίλιζε ο νικοκίρις-τυ, κε πός έγραπςε το γράμα ςτον παπύ-τυ.

Ακυςε ο πατέρας-τυ κε ίπε:

— Πολι ςοςτα ίνε γραμένο. Τα ίδια έπαθα κ' εγο, όταν ίμυνα μικρος.

Κε ίςτερα χαμογέλαςε κε πρόςθεςε:

— Πολι γρίγορα θάρθι κ' ι δικί-ςυ ι ςιρα. Εμαθες να διαβάζις, φτάνι! Κερος πια να μάθις κάπια τέχνι. Θα ςε βγάλο απ' το ςκολιο κε θα ςε δόςο ςε κάπιο μάςτορι να μάθις καμια τέχνι. Κ' εκι πέρα κε ςένα με τον ίδιο τρόπο θα ςε μάθυν.

Ο Γιόργος απάντιςε:

— Α, όχι. Στο ςκολιο μας ίπανε: τόρα όςπυ να γίνυμε δεκαεφτα χρονον, πρέπι να πάμε ςτο ςκολιο. Ιςτερα δε θ' αφίςο να με χτιπάνε. Γρίγορα θα γραφο πιονέρος, θα με ιποςτιρίζι το τάγμα.

Ο πατέρας γελάι.

— Σοςτα λες. Περάςανε τόρα εκίνι ι κερι. Δεν επιτρέπι ι ςοβιετικι κιβέρνιςι να χτιπύνε τα πεδια. Τόρα δεν καταρτίζυν έτςι τυς εργάτες.

— Μα πός;

— Νά πος. Πρέπι να τελιόςις το ςκολιο. Ιςτερα θα μπις ςτο φαμπρικο-εργοςταςιακο ςκολιο. Σ' αφτο το ςκολιο τα πεδια ςπυδάζυνε τιν παραγογι. Απο κι θα βγις εργάτις για τι μεγάλι παραγογι. Απο κι μπορις να μπις κε ςτο τέχνικυμ. Κι αν μαθένις καλα, μπορις

να γίνις ινζζινέρος. Τόρα για τυς εργάτες ο δρόμος ίνε ανιχτος. Φτάνι να θέλις να μάθις κε να μιν ίςε τεμπέλις.

Ο ίλιος μυςαφίρις.

(Αφίγιςι δαςκάλυ νέντςικυ ςκολιυ.)

Στον κερο τυ τςάρυ, στο Βορα, ςκολια δεν ιπίρχαν. Κανένας δε φρόντιζε να χτίζι. Δικό-τυς αλφάβιτο ι κάτικι τυ Βορα δεν ίχανε. Υτε βιβλία στι μιτρικί-τυς γλόςα. Σίμερα, στο ςοβιετικο καθεςτος, έχυνε δικό-τυς αλφάβιτο, δικά-τυς ςκολια.

Απο μακρια φέρνυν τα πεδια στα ςκολια. Ι γονίς-τυς ζύνε νομαδικα στις τύντρες 600-700 χιλιόμετρα μακρια απ' το χοριο, όπυ βρίςκετε το ςκολιο.

Το καλοκέρι ι τύντρα ςκεπάζετε απο χλοερο χόρτο. Ανάμεςα στα χόρτα γιαλίζυν λίμνες, βάλτι, ποταμάκια. Το χιμόνα ι τύντρα ςκεπάζετε απο πάγο κε χιόνι. Κε τότε ο κάμπος όλος γίνετε δρόμος απέραντος για τα γοργοπόδαρα ελάφια.

Ζέβγι ο νέντσος τα ελάφια στις λαφρές-τυ νάρτες, βάζι απάνο τα πεδια κε ος τιν άνικσι τα φέρνι στο σκολιο.

Ι πιο χαρμόσινι μέρα τυ χρόνυ για το νέντσο μαθιτι, ίνε ι μέρα πυ προτοφένετε ο ίλιος.

Βέβεα σε σας ι ανατολι τυ ιλίυ δεν κάνι μεγάλι εντίποσι. Σινιθίσατε κάθε μέρα να βλέπετε τιν ανατολίτυ. Μα σε μας, διο μίνες βαστα ι πολικι νίχτα, με τυς χιονοστρόβιλυς κε τις κατεγίδες-τις.

Κοντα στο σκολιό-μας βρίσκετε ένα όχι κε πολι μεγάλο ίπσομα. Απο κι βλέπι κανένας πολι μακρια. Απ' το ίπσομα αφτο προτοφένετε ο ίλιος. Δεν πρέπι λιπον να χαθι ι εφκερία. Μόλις σικόνετε ο ίλιος λίγο πσιλα απ' τι γι κε κσανα κρίβετε. Μα πόσο εφχάριστο ίνε να δι κανένας τιν πρότι-τυ αχτίνα!

Τα πεδια τρέχυν απ'το σκολιο κε βλέπυν, πος όλι ι κάτικι τυ χοριυ μαζεφθίκανε στο ίπσομα. Ολι μαζι— άνθροπι κε σκιλια.

Νά, βάφικε με κόκινο χρόμα το άκρο τυ χαμιλυ σίνεφυ. Ανιπόμονα περιμένυν όλι. Κε νά, πεταχθίκανε απ' το βάθος ι φοτινες αχτίνες. Σάλεπσε το πλίθος. Πάνο απ' τον ορίζοντα φάνικε ο ίλιος. Τα πεδια φονάκσανε: «Ο ίλιος, ο ίλιος!» Τα νέα παλικάρια πιροβολύνε. Ι γέρι κε τα πεδια χτιπύνε τα παλαμάκια, ανκαλιάζυνε ο ένας τον άλο κε χέροντε τον ίλιο. Σαν αρκυδάκια κατρακιλάνε πάνο στο χιόνι κε μ' αφτυς μαζι κε τα σκιλια.

Τόρα ι μέρα όλο κε θα μεγαλόνι.

Στο Βορα με ιδιέτερι αγάπι αγαπύνε τον ίλιο. Ι πιο χαιδεφτικι λέκσι εκι πέρα ίνε: «ίλιος».

Το αγαπιμένο τραγύδι τον νέντσον ίνε το ακόλυθο:

Κάθιμε κε τι θάλασα κιτο
Συντροφια ίμαστε έφχαριστι εδο.
θάλασα, ο ίλιος κε εγο.

Ι κις Μαρία.

Κις — σιμένι κορίτσι στι γιακύτικι γλόσα. Ζι ι μικρι αφτι κις ανάμεσα στα δάσι, στα βυνα, στα ποταμάκια μέσα σε χαμιλο καλίβι με μικρα παραθιράκια.

Το σπίτι, όπυ ζι ι κις Μαρία, ονομάζετε γιύρτα κε ι χόρα Γιακυτία.

Στο χοριό-τις όλι ίνε κινιγι. Εχυν κινιγιτικο κολχόζι. Ι κινιγι σκοτόνυν θερια κε φέρνυν τα δέρματά-τυς στιν κοπερατίβα. Κ' εκι τυς δίνυν άλευρα, ζάχαρι, πετρέλεο, πανια. Μόλις άρχισε ο χιμόνας, ι Μαρία άρχισε να πιγένι στο σκολιο. Απ' αφτον το χιμόνα όλα τα πεδια πρέπι να μάθυν.

Στι Γιακυτία, όπος σ' όλι τι Σοβιετικι Ενοσι, δεν πρέπι να μίνι ύτε ένα πεδι αγράματο. Κάθε προι απο όλα τα μέρι αρχίζυν να κινύντε πάνο στο άσπρο χιόνι μικρες φιγύρες.

Κάθετε ι κις με τις φιλενάδες-τις στο νέο σκολιο.

Ι δασκάλα τυς ίπε, πος πολι γλίγορα θα χτίσυν απο τύβλα νέο μεγάλο σκολιο, τέτιο όπος ίνε στις πόλις.

Διιγιέτε ι δασκάλα για τι μεγάλι πόλι, όπυ τιν έστιλε το σελσοβιετ να μάθι ι ίδια, για να μπορέσι να διδάσκι τα πεδια τυ χοριυ. Ι κις Μαρία κε τ' άλα πεδια τιν ακύνε. Ι δασκάλα τυς διιγιέτε για τι Σοβιετικι Ενοσι, για τυς λαυς, πυ ζύνε στιν Ενοσι.

Ακύι ι κις Μαρία, κιτάζι με λέμαργα ματάκια τι δασκάλα κε δεν μπορι να τιν πιστέπσι.

«Μίπος μπορι να ιπάρχυνε τέτια πεδια, πυ γιρίζυνε γιμνα, επιδι ίνε μεγάλι ζέςτι; Κε ς' εμας ο χιμόνας ίνε ατέλιοτος κε το καλοκέρι πολι ςίντομο!»

Περπατι ι Μαρία με μακρια γόνα για να μιν παγόςι. Μα θέλι όλα να τα μάθι κε να τα καταλάβι όλα.

Ι μικρα κις γιρίζι απ'το ςκολιο, πέρνι το διδλίο κε διαβάζι. Ιςτερα πέρνι το κοντίλι κε αρχίζι να αραδιάζι γράματα. Σχιματίζοντε λέκςις:

«Ας ίςε έτιμος!»

Το κυτάλι κε τα τρύςικα.

(Γράμα μαθιτι υζμπέκυ.)

Ι μιτέρα μυ έδοςε ένα πιάτο πιλάφι κε ίπε:

— Φάγε!

Το πιλάφι ίνε το πιο νόςτιμο φαγι ςτον κόζμο. Ινε ρίζι ανακατομένο με κομάτια πρόβιυ κρέατος. Κίταζα το φαγι, μα δεν έτρογα.

— Τί περιμένις;—αρότιςε ι μιτέρα.

— Κυτάλι, -- ίπα.

Σικόθικε τότε απ' τι θέςιτυ ο πατέρας, μ' έπιαςε απ' τυς όμυς κε τινάζοντάςμε δινατα, φόνακςε:

— Κε τα δάχτιλα γιατί τα έχις; Αφτα ςας μαθένυν ι κομυνιςτες ςτιν πεδικι πλατία; Φάγε με τα χέρια!

Μια φορα ςτιν πλατία μας ίπε ι δαςκάλα:

— Πεδια, ίνε τόρα ζέστι, αρχίστε να γιρίζετε με τρύσικα.

Ιρθα στο σπίτι κε ίπα στι μιτέρα να μυ ράπσι τρύσικα. Φοβίθικε εκίνι κι αρότισε τον πατέρα. Δεν απάντισε ο πατέρας, με κίτακσε μονάχα θιμομένα κε βγίκε. Γίρισε το βράδι. Εβγαλε ένα κσίλινο κυτάλι κε μυ τδ'δοσε.

— Νά, Χασαν, πάρε. Μπορις με κυτάλι να τρος το πιλάφι. Μπορις να σκυπίζις κε τα χίλι-συ με τιν πετσέτα ίστερα απ' το φαγι. Μονάχα για τρύσικα μι σκέφτεσε. Αν σε δο, θα σε σκοτόσο. Ας φορυν ι ρύσι τρύσικα, για μας τυς υζμπέκυς, αφτο ίνε μεγάλι αμαρτία.

Νά πόσο ίνε δίσκολο σ'εμας, στο Υζμπεκισταν, να εφαρμόζυμε το κάθε νέο. Μα κυτάλι κατόρθοσα να πάρο. Πιστέβο πολι γρίγορα κε τρύσικα ν' αποχτίσο.

Ο αχόρταγος μολας.

Μια φορα κάπιος πίγε στο μολα κε τυ ίπε:

— Πσόφισε το σκιλί-μυ, δόσε τιν άδια να το ενταφιάσο, σαν άνθροπο.

— Δεν γίνετε,—απάντισε ο μολας.

— Μα το σκιλι ίτανε ο πιστός-μυ φίλος.

— Αφτο δεν το κσέρο,—ίπε ο μολας.

— Μα θα σε πλιρόσο, ότι κε αν ζιτίσις!

— Αν πλερόνις, καλα· γίνετε. Αν θέλις, μάλιστα, μπορο ο ίδιος να ενταφιάσο το σκιλί-συ.

Νά, τί λογις ίτανε ο μολάς-μας.

Ιςτορία μιας υζμπέκας.

— Νιαζ, φέρε το ζιμάρι!

— Νιαζ, άναπςε τι φοτια!

Μύςκεμα απ' τον ίδροτα ι Νιαζ, τρέχι όλι τιν ιμέρα ςτιν αθλι.

— Θα πάγο ςτι Χάμρα, — ίπε ι Νιαζ ςτι μιτέρα-τις.

— Πίγενε, μα κίτα μιν αργίςις ςτο δρόμο.

Ι Νιαζ κατεβάζι τον παραντζα απ' τον τίχο. Κε κρίφτικε ολάκερι απ' το κεφάλι ος τα πόδια μέςα ςτον

παραντζα. Το πρόςοπο ςκέπαςε με τριχοτο δίχτι.

Πάγι ι Νιαζ κυκυλομένι ςτον παραντζα. Ν' ανιχτι δεν μπορι, τι βρίζυν. Εφταςε ςτι Χάμρα.

— Κςέρις, — λέγι ι Χάμρα, — ιπάρχι ένα σπίτι, όπυ μαζέβοντε ι γινέκες-μας. Εκι μπορι να κςεςκεπάςι κανις το πρόςοπο. Λέγετε το σπίτι αφτο κλυπ.

Με παραντζα πάνε διο γινέκες. Καμπυριαζμένες, μόλις κινύντε. Γριες θἄνε, όπος φένετε.

Νά, ένα μεγάλο πέτρινο ςπίτι. Τα παράθιρα μεγάλα, φοτινα. Στο ςπίτι αφτο μπίκανε κ' ι διο γινέκες. Πετάκςανε τα δίχτια απ' το πρόςοπο. Δεν ίτανε γριες, μα νέα κορίτςια.

Σε μεγάλο, απςιλο δομάτιο, γίρο ςε τραπέζι κάθυντε γινέκες. Κε μια αδίνατι ρόςα λέγι:

— Τον παραντζα πρέπι να τον πετάκςετε. Δεν έχυν δίκιο ι γέροντες λέγοντας, πος ι υζμπέκα πρέπι να γιρίζι ςκεπαζμένι. Απ' τον παραντζα καταςτρέφετε ι ιγία, δε βλέπυνε καλα τα μάτια. Να μάθι πρέπι ι υζμπέκα, για να μπορι να ζι καλίτερα. Κιτάκςτε πόςες γινέκες γιρίζυνε τόρα με κςεςκεπαζμένο το πρόςοπο. Ιςτε νέες κε θα εργάζεςτε. Ανίκςτε τα πρόςοπα.

Ι Νιαζ ακύι. Πολι ενδιαφέροντα πράματα! Στο ςπίτι καμια φορα δε μιλύςανε έτςι.

— Νιαζ, πιγένις στο μάθιμα;

Ι Νιαζ κυνάι το κεφάλι κε τρέχι ςτο δρόμο. Με τριανταφιλι φυςτάνι κε τιυπετέικα ςτο κεφάλι. Χορις παραντζα. Πιγένι κε χαμογελα. Ολος διόλυ αλιότικι τόρα ι Νιαζ.

— Σικόθικε ι ντροπι! — μυρμυρίζι ένας αςπρομάλις γέρος.

— Χρόνια πυ ίρθανε! — παρατιρι ένας άλος.

Μα ι Νιαζ δεν ακύι. Εφταςε πια ςτο κλυπ.

Δίςκολα κρατάι τον κονδιλοφόρο. Δεκαπέντε χρονον ίνε κε πρότι φορα τόρα πέρνι κοντίλι ςτο χέρι. Μα τόρα θα γίνυνε διαφορετικα.

Δίςκολι ίτανε ι αρχι.

Μάρτις μίνας, όγδοι μέρα.

Να, κάθε μέρα κι απ' ένα-ένα
πετο τα φίλα τυ ιμεροδίχτι.
Ολα γραμένα, ζογραφιζμένα,
εκι πορτρέτα, φιτα δο δίχνι.
Κε εκι όπυ δίο χαλκάκια
το ένα μέσα στ' άλο βαλμένα,
ι μάνα έβαλε δίο σπιρτάκια
να τάχι έτσι κσεχοριζμένα.
Πετάι ο γρόνος, γοργα κιλάι.
Μυ λέγι ένα πρωι ι μιτέρα:
—Γιορτί-μας σίμερα, ακυς, Αγλάι.
Μάρτις ο μίνας, όγδοι ι μέρα.

Ι κοκινοσιμεοφορύσα.

Μια μέρα ίρθε στο σκολιο ι μιτέρα τυ Κόστα. Εβγαλε το πανοφόρι-τις κε κάθισε. Κάπια απ' τα πεδια παρατιρίσανε τότε στιν κόφτα-τις, κόκινο σα φοτια, το παράσιμο τις Κόκινις σιμέας.

— Με παράσιμο, θία! — φόνακσε με θαβμαζμο ο Νίκος.

— Μίπος κε στις γινέκες δίνυνε παράσιμα;

— Δεν βλέπις, πος φορι; Πάι να πι τις ακσίζι..

— Κε γιατί σας δόσανε παράσιμο; Πές-μας,— φονάκσανε τα πεδια.

Χαμογέλασε ι μιτέρα τυ Κόστα κε ίπε:

— Καλα, θα σας διιγιθο. Ιτανε στα 1919. Δίσκολι ι χρόνι τότε. Ι στρατιγι κ' ι ακσιοματικι απ' όλες

τις μεριες περικικλόςανε τι νέα ακόμα Σοβιετικι ρεςπύμπλικα. Σχεδον όλι ι εργάτες τις φάμπρικάς-μας πίγανε ςτο μέτοπο. Μαζί-τυς πίγα κ' εγο.

Μια φορα, ςτον κερο τις απςιμαχίας, πεταχτίκανε απ' το δάςος ι καζάκι. Σαλέπςανε ι κραςνοαρμέι, μερικι ρίκςανε τα όπλα κε φίγανε.

Δε βάςτακςα κε φονάζο: «Σίντροφι, μιν παραδίνεςτε!» Κε ι ίδια πέρνο το όπλο κε ρίχνυμε πάνο ςτυς καζάκυς. Απο πίςο-μυ ακύςτικε ένα χιλιόςτομο «υρα». Όλο το ςίνταγμα μ' ακολύθιςε. Αποκρύςαμε τον εχθρο.

Νά γιατι πίρα το παράςιμο τις Κόκινις ςιμέας.

Το αερόπλανο.

Με τ' ατςαλένια-τυ φτερα
όλο πςιλα, πςιλα, πςιλα
το ατςαλένιο-μας πυλι
ςτα ςίνεφα πετα.
Πςιλα, πςιλα, όλο πςιλα
το ατςαλένιο το πυλι πετα.
Τιν αςτραπι κε τι βροχι
πετα για νάχι τέρια
κε ςιντροφια τ' αςτέρια.

Ετιμο το κολχοζ τον πςαράδον.

Εκι, πυ άλοτες ίτανε ςκορπιζμένες ι καλίβες τον πςαράδον, ιπςόνετε ςίμερα το μεγάλο ςπίτι τυ κολχοζ.

Μεγάλι κίνιςι ςίμερα εκι. Ο επιθεοριτις εκςετάζι τις βάρκες κε τα δίχτια, ο μιχανικος τις μιχανες τον βενζινάκατον.

Ι βάρκες επιδιορθομένες, νεοπιςομένες κε μπογιατιζμένες, έτιμες πια να ςιρθύνε ςτο νερο.

Κε τα δίχτια αλυ κενύργια, αλυ μπαλομένα, μα νικοκιριβμένα, έτιμα κι αφτα.

Ολα ετιμαζμένα κε φροντιζμένα απ'το κολχοζ.

Ο κερος ίνε καλος. Φιςάι απαλο κε δροςερο αεράκι. Το αεράκι ςικόνι μικρα κιματάκια ςτι θάλαςα κε ςαλέβι τα κλαδια τον δέντρον.

Κατεβένυμε όλα τα πεδια τυ ςινικιζμυ ςτιν παραλία, για να κςεπροβοδίςυμε τυς κολχόζνικύς-μας.

Βλέπυμε τις μακριες ςιρες τον πςαρόβαρκον, πυ τις τραβύςαν ι βενζινάκατες, να χάνοντε ςτι θάλαςα. Κινύμε τα μαντίλια κε τυς αποχερετίζυμε: «Ορα καλι, κε καλι επιτιχία!» Απο τις βάρκες ακύετε το τραγύδι-τυς. Βαρια άλοτες ι δυλια τον πςαράδον. Θαλαςοδερνόντανε για τυς αφεντάδες-τυς, πυ τυς ανανκάζανε να δυλέβυνε νίχτα κε μέρα δίχος ανάπαφςι.

Σίμερα όμος ι κερι αλάκςανε. Δεν εργάζοντε για τυς άλυς, μα για τον εαφτό-τυς.

Ι πςαράδες.

Κ' ι πςαράδες-μας κινάνε,
πριν ο ίλιος να φανι,
τις βαρκύλες-τυς τις λίνυν
κε απλόνυν το πανι.
Αρμενίζυν όλι μέρα

μες στις βάρκες, στ' ανιχτα
κε στα δίχτια, εδο θρίςα,
κι μπαρπύνι σπαρταρα.
Με τις βάρκες-τυς γεμάτες
θα γιρίςυν απο κι,
μαχιτάδες κάθε ομάδα
στι δυλια μαχιτικι.

Ι άνιξι.

Πάι χάθικε το χιόνι
κ' ίρθε πάλι χελιδόνι.
Νά! το βλέπι το πεδι
κε πιδα κε τραγυδι.
— Χελιδόνι γίριςε,
καλοκέρι μίριςε!
Ι γρια, πυ μαζομένι
τον καλο κερο προζμένι,
ίρθε, λέι το πυλι
με τιν όρα τιν καλι.
— Χελιδόνι γίριςε,
καλοκέρι μίριςε!
Ι τριανταφιλια αρχίζι
να φυντόνι κε ν' ανθίζι,
το χαμόμιλο θα βγι
κε θα λυλυδίς' ι γι.
— Χελιδόνι γίριςε,
καλοκέρι μίριςε!

Το πρότο τιλεγράφιμα απ' το δάσος.

Πετάκσανε κοπάδια ι γέρανι. Στο δάσος ακύονταν τα τραγύδια τυ σπίνυ, τυ μελισοφάγυ, τυ τριποφράχτι. Περιμένυμε τα μαβροπύλια κε τυς κοριδαλυς.

Τα νερα τυ χιονιυ, πυ λιόνυν, μαζέβοντε κάτο απ' τον πάγο. Τα δέντρα στάζυν. Το χιόνι λιόνι στα κλαδια. Τις νίχτες ι παγονιες σφιριλατάνε τον πάγο, μα τυ κάκυ.

Το θιλικο κοράκι γένισε το πρότο αβγο. Για να μιν παγόσι στο αβγο κε πεθένι μέσα το πυλι, ι κοράκενα δε σικόνετε απ' το αβγό-τις απάνο. Φαγι τις φέρνι ο κόρακας.

Ορμάι το νερο πάνο στον πάγο. Το χιόνι λιόνι, λαλυν ι αγριοπετινι κε τιμπανίζυνε στα δέντρα ι κσιλοφάγι.

Μα ι αρκύδα κιμάτε ακόμα.

Τα βιζανιάρικα στο δάσος.

Εκσι λαγόπυλα γένισε ι λάγενα. Εμιαζαν εκίνα με τύφες τριφερυ μαλιυ με ποδαράκια. Γενιθίκανε πάνο στο χιόνι. Τα ματάκια-τυς ανιχτα απ' τιν πρότι μέρα. Δεν περάσανε πολες όρες, αφότυ τα λαγυδάκια ίδανε το φος κ' ι μάνα-τυς πίνασε. Τ' αφίκε εκι πάνο στο χιόνι κι αφτι έτρεκσε στο δάσος κάτι να τσιμπίσι. Οταν γίρισε, δε βρίκε ύτε ένα απ' τα πεδιά-τις. Τρομαγμένι ι μάνα άρχισε δινατα να κυνάι τα μακριά-τις αφτια. Ετσι φονάζι ι λάγενα τα μικρά-τις.

Ακύςανε τι φονι κε γιρίςανε τα τρία απο τα έκςι-τις πεδια. Τα άλα θα χάςανε το δρόμο, ίςος μάλιςτα κε να παγόςανε. Μα πιθανον να τα βρίκε καμια αλεπυ κε τἄχαπςε.

Ι προτάνικςι.

Μια νίχτα εςθάνθικα ςτενοχόρια. Ιχα ιδρόςι κάτο απ' το παχι ςκέπαζμα. Το πέτακςα. Ενα βυιτο ακύςτικε κε κρότι μεγάλι. Κ ρ ρ ρ! κ ρ ρ ρ! κ ρ ρ ρ! Κίτακςα απ' το παράθιρο. Μεγάλα κομάτια χιονιυ κςεκὅβονταν κε έπεφταν απ' τις ςτέγες. Τα κρίςταλα, πυ κρέμονταν ςτις άκρες τον κεραμιδιον, ςπάζανε κε έπεφταν. Τα ίχε πάρι νοτιας.

Το πρωι λίπανε τα μιςα χιόνια απ' το χοριο, κ' εκίνα πυ έμιναν, ίτανε νερυλα κε όλι ι-δρόμι ίχανε γίνι ποταμάκια κ' έτρεχαν όλα κατα τι ρεματια τις βρίςις. Κε βύιζε ι ρεματια κ' ίταν θολι!

Πίρα το Σπίρο κε βγίκαμε ςτ' αλόνια, να ιδύμε τα πίςο βυνα κε τι ρεματια τι μεγάλι.

Το βυνο φενότανε ανταριαζμένο· μια ςκόνι άςπρι το ςκέπαζε, πυ έλαμπε ςτον ίλιο κε ίχε όλα τα χρόματα τυ υράνιυ τόκςυ.

Κιτάκςαμε κε ίδαμε τι γινότανε.

Κομάτια μεγάλα κςεκόβονταν κε καθος κιλύςανε μεγάλοναν· γίνονταν βυνα ςτρονκιλα. Κε χτιπύςαν ςτα δέντρα κε θριματίζονταν.

Οπυ δεν ίτανε δέντρα ςτις ρεματιες, κιλύςαν με ορμι, κε πέφτανε ςτυς βράχυς κι ακύονταν ςαν μυνκανιτο βοδιον.

Μερικα κατέβεναν ος κάτο κε πέφτανε ςτο ποτάμι.

Ι ποταμια, πυ το καλοκέρι ίτανε καταπράςινι απ' το καλαμπόκι κε τις πατάτες, ίχε γίνι πλατια θάλαςα, μα θολι· απάνο-τις ίχε κλαδια, δέντρα κςεριζομένα, κε τυς βράχυς απο τα χιόνια, πυ έπλεαν ςαν άςπρα νιςάκια.

Κε θα μένανε πολες όρες εκι, αν δεν άρχιζε να ςιγοβρέχι. Κατα το βράδι δινάμοςε ι βροχι κε βάςτακςε όλι τι νίχτα.

Την άλι μέρα, το πρωι, ςταμάτιςε. Στο βυνο ίχανε μίνι μερικα χιόνια εδο κ' εκι, ςαν άςπρα μπαλόματα.

Τα ζόα τυ χοριυ κςεχιθίκανε ςτυς δρόμυς, κε πίραν το δρόμο κατα τα λιβάδια.

Κάτο απ' το χιόνι ίχε φιτρόςι κε ίχε μεγαλόςι το χορτάρι. Με πια ανιπομονιςία το περιμένανε τα ζόα!

Ι βροχι.

Στον υρανο εδο κ' εκι
γιρνάνε τ' αγεράκια,
πςιλα μαζέβοντ' ι αχνι
κε κάνυν ςινεφάκια.
Μ' αχνος, όπυ ςιμαζεφτι
ίνε νερο πυ τρέχι,
κε δεν μπορι να κρατιθι
για τύτο βρέχι-βρέχι...
Στι γι ι βροχι κατρακιλα,
μαζέβετε ςτο ριάκι·
τα ριάκια ζμίγυνε πολα
κε κάνυν ποταμάκι.

Μα το ποτάμι ςαν ενοθι
μ' ένα ποτάμι άλο,
κάνι νερο πλατι, βαθι
κε ποταμο μεγάλο.
Κ'έτςι ςτο ρέμα το θολο
ι ποταμι κιλύνε,
όςπυ να φτάςυν ςτο γιαλο
ςτι θάλαςα να μπύνε.
Μα θάλαςα κι οκεανο
ο ίλιος τα ζεςτένι,
κάνι απ'το κίμα-τυς αχνο,
πυ ςτα πςιλα ανεβένι.

Ανιχςιάτιχι αβγι.

Το ςκοτάδι τις νίχτας χάνετε. Σκάζι το χάραμα τις αβγις. Ο υρανος γίνετε ςιγα-ςιγα κόκινος. Τα φοβιτςιάρικα αγρίμια κρίβοντε ςτυς θάμνυς. Τα πυλια κςιπνυν. Πέρα μακρια ςτο βυνο ανεβένι κιλόντας ο φλογιζμένος δίςκος τυ ίλιυ.

Ινε πια μέρα. Τα λυλύδια ανίγυνε τα πέταλά-τυς. Ι αχτίνες λαμπιρίζυνε ςε κάθε ςταλαγματια δροςιας. Ι μέλιςες πετύνε να βρυν το γλικο μέλι. Ι πεταλύδες πετυν κι αφτες αδιάκοπα ςτ' ανθιζμένα κλαδια. Ι αγελάδες βγένυν απ' το μαντρι κ' ι κότες χαρύμενα πετύνε ςτιν αβλι. Τα περιςτέρια πετύνε κι αφτα ςτιν αβλι. Ο βοςκος τυ κολχοζιύ-μας βγάζι το κοπάδι ςτι βοςκι κε χέρετε βλέποντας τ' αρνάκια, πυ πιδύνε ζοιρα μπροςτα ςτα μεγάλα.

Ο, τί ορέα ίνε ι αβγι τιν άνιχςι!

Ι χελιδονοφολια.

— Πάμε, πάμε να ςυ δίκςο ένα πράμα πολι όμορφο,—μυ ίπε μια μέρα ο Τάκις.

— Κε τί ίνε αφτο το όμορφο πράμα, που θα μυ δίκςις, Τάκι;—αρότιςα.

— Ελα, ςε παρακαλο, έλα να δις! Ινε πάρα πολι όμορφο πράμα!

Σικόθικα κε τον ακολύθιςα. Πίγαμε κ' ι διο ςτο παράθιρο.

— Κίτακςε κι πάνο!—πςιθίριςε.

Σίκοςα το κεφάλι κε ίδα ςτι ςτέγι μια χελιδονοφολια.

Τρία μικρα κεφαλάκια πυλιον φένονταν έκςο απο τι φολια, ανίγανε το ςτόμα κε κάνανε τρεμυλιαςτα: «Τςίυ! Τςίυ!»

Σε λίγο ίρθε ένα χελιδόνι. Ιχε ςτο ράμφος-τυ μια μίγα κε τιν έβαλε ςτο ανιχτο ςτόμα ενος μικρυ πυλιυ. Επιτα έφιγε κε ςε λίγο γίριςε πάλι. Εφερε άλι μίγα κε τιν έβαλε ςτο ςτόμα τυ δέφτερυ πυλιυ. Εκαμε το ίδιο πολες φορες. Τα χελιδονάκια φάγανε μίγες το καθένα κε χέρονταν κε φονάζανε ζοιρα. Ι μιτέρα-τυς πετύςε ςτον αέρα κε τραγυδύςε κι αφτι ζοιρα.

— Αλίθια, Τάκι! Εχις δίκεο. Ινε όμορφο πράμα. Τόρα καταλαβένο, πόςο μεγάλο κακο κάνυνε τα πεδια, πυ καταςτρέφυν τις χελιδονοφολιες.

— Πρέπι τότε να γραφις ςτον όμιλο «τον φίλον τυ πυλιυ»,—μυ ίπε.

— Θα γραφο, κε θα προςελκίςο κε τ' άλα πεδια ςτον όμιλο—αποκρίθικα.

Τα μαβροπύλια ίρθανε.

— Κιτάκςε, μαβροπυλια!—φόνακςε κάπιος. Κι αλίθια πςιλα, πάνο ςτα κλαδια τις λέφκις, κάθονταν μαβροπύλια. Ιςτερα απ'τυς ςπυργίτες φενόντανε αφτα αςινίθιςτα μεγάλα κε πάρα πολι μάβρα.

Τα μαβροπύλια αρχίςανε να κυβαλάνε ςτις φολιές-τυς βρία, βαμβάκι, φτερα, πύπυλα.

Αγαπύνε τις βαθιες φολιες. Εκι δε φτάνι το πόδι τις γάτας, ύτε το ράμφος τυ κορακιυ.

Το μαβροπύλι τιν άνικςι δε ζιτάι καμια φορα τροφι ςτον αέρα ίτε ςτα δέντρα. Τροφι ζιτάι πάνο κε μέςα ςτι γι. Καταςτρέφι ςτο διάςτιμα τυ καλοκεριυ πλίθος έντομα βλαβερα για τον κίπο κε το περιβόλι.

Ακςίζι να το βλέπις πος ζιτάι τιν τροφί-τυ ανάμεςα ςτις βραγιες. Γρίγορα, μα λιγάκι διςκολοκίνιτα γέρνι πότε ςτι μια πάντα, πότε ςτιν άλι. Ακςαφνα ςταματάι, κιτάζι γίρο. Γέρνι το κεφάλι πότε δεκςια, πότε αριςτερα. Βιαςτικα ραμφίζι κε τρέχι παρακάτο. Κε κςανα τα ίδια.

Καλίτερα να παρατιρι κανένας το μαβροπύλι πολι πρωι, προτυ ανατέλι ο ίλιος. Αν κάθεςτε κατα το πρωι ίςιχα ςε κάπιο μέρος τυ κίπυ, τα μαβροπύλια πολι γλίγορα θα ςας ςινιθίςυν. Δοκιμάςτε να ρίκςτε ς'αφτα ςκυλίκια, μικρένοντας κάθε λίγο τιν απόςταςι. Ιςτερα απο λίγο, το μαβροπύλι θα πάρι τιν τροφι απ'τα χέρια-ςας κε θα κάθιτε ςτυς όμυς-ςας απάνο.

Γράμα απ' το δάςος.

Πλίμιρα στο δάςος.

Μεγάλο κακο έφερε ι άνικςι στυς κατίκυς τυ δάςυς. Το χιόνι έλιοςε γρίγορα. Κςεχιλίςανε τα ποτάμια κε πλιμιρίςανε τις ρεματιες. Σε μερικα μέρι ςοςτος κατακλιζμος. Απ' όλα τα μέρι έρχοντε ιδίςις για θίματα τις πλίμιρας.

Περιςότερο απ' όλυς ιποφέρανε ι λαγι, ι τιφλοπόντικι, τα ποντίκια τον χοραφιον, κε τα άλα μικρα αγρίμια, πυ ζύνε πάνο κε κάτο απ' τι γι. Ορμιςε το νερο ςτις κατικίες-τυς. Τ' αγρίμια ανανκαςτίκανε να φίγυν απ' τις κατικίες-τυς. Καθένας, όπος μπορύςε, κατόρθοςε να ςοθι απ' τιν πλιμίρα.

Ο τιφλοπόντικος μόλις κατόρθοςε να ςοθι, όταν το νερο ςκέπαςε όλι τιν παραποταμια. Βγίκε κάτο απ' το χόμα, πίδιςε πάνο, άρχιςε να κολιμπάι, ζιτόντας στεγνο τόπο. Αφυ έφταςε ςτιν όχθι, χόθικε κςανα κάτο απ' το χόμα.

Τιλεγράφιμα απ' το δάςος.

Κάπιος ςίκοςε απο κάτο το χιόνι κε φάνικε ι πελόρια μάβρι μύρι κάπιυ θεριυ.

Ιτανε ο κάπιος αφτος μια αρκύδα με διο αρκυδάκια.

Γλικα μύνκριςε το θεριο κε έτρεκςε στο δάςος. Κατόπιν-τυ πιδόντας τρέχανε τα μικρά-τυ.

Αδινάτιςε πολι ι αρκύδα στον κερο τυ χιμόνα κε έγινε κοκαλιάρα.

Τόρα γιρνάι στο δάςος πολι πιναζμένι ίςτερα απ' τον

πνο, πυ βάσταχσε πολι κερο. Τρόγι όλα, όσα βρίσκι: ρίζες, περισινα χόρτα, καρπυς, πυ μίνανε απο πέρισι. Οταν τίχι κε λαγυδάκι, δεν το περιφρονι. Το αρπάζι κι αφτο. Τα αρκυδάκια θιλάζονε το γάλα-τις.

Ι επιστροφι τον πυλιον.

Κοπάδια γιρνάνε τα πυλια στιν πατρίδα-τυς. Με μεγάλι τάκσι γίνετε ι επιστροφι στιν πατρίδα-τυς. Τάγματα-τάγματα. Το κάθε τάγμα με τι σιρά-τυ.

Κε πετύνε σε μας τα πυλια απ' τυς ίδιυς εναέριυς δρόμυς κε με τιν ίδια τάκσι, έτσι όπος πετύσανε χιλιάδες χρόνια πριν ι πρόγονί-τυς.

Πρότα μπένυνε στο δρόμο εκίνα, πυ το χινόπορο φίγανε απο μας τελεφτέα. Αργότερα απο όλα πετύνε τα πιο φανταχτερα κε παρδαλα πυλια: αφτα πρέπι να περιμένυνε τα νέα φίλα κε το χλορο χορτάρι. Διακρίνοντε έφκολα πάνο στι γιμνι γι. Ακόμα δεν μπορύνε να κριφτύνε εδο πέρα, απ' τυς εχθρύς-τυς — τα άγρια θερια κε τα πυλια.

Μεγάλες δισκολίες τα περιμένυνε στο δρόμο. Πικνες ι καταχνιες, σαν τίχι στέκοντε μπροστα στυς φτεροτυς τακσιδιότες. Μέσα στο ιγρο σκοτάδι χάνυνε πολες φορες το δρόμο-τυς, χτιπάνε τις φτερύγες-τυς πάνο στυς μιτερυς βράχυς.

Ι μπόρες τις θάλασας σπάνυν τα φτερά-τυς, ζαρόνυν τις φτερύγες-τυς κε τα απομακρίνυν απ' τιν παραλία.

Το κσαφνικο κρίο παγόνι το νερο. Πεθένυνε τα πυλια απ' τιν πίνα κε το κρίο. Απ' τα πικνα πλίθι τον φτεροτον πυλιον, χιλιάδες χάνυντε απ' τα αχόρταγα αρπαχτικα πυλια, τυς αετυς τις θάλασας.

Ανάμεςα απ' τις καταχνιες, με όλα τα εμπόδια, πετύνε ςτιν πατρίδα-τυς, έρχοντε ςτις πρότες-τυς φολιες.

Ι βροχι.

Πέφτι-πέφτι ι βροχι,
βροχι μπόλικι καλι,
για ν' ανθίςυν τα λιβάδια,
να φιτρόςυν τα ςιτάρια,
να μεθίςυν τ' αμπελάκια,
να καρπίςυν σταφιλάκια,
μπόρες-μπόρες τα νερα,
ςτα χοράφια τα κςερα.
Κάθε ςτάχι ένα ταγάρι
κάθε κλίμα ένα πιθάρι.

Πος εφτα κςιλυργι περάςανε απο ένα ποτάμι, όταν άρχιςε να κινίτε ο πάγος.

(Αφίγιςι κςιλυργυ.)

Φτάςαμε πια ςτο μέσο τυ πάγυ, όταν πάνο απ' τον ποταμο βύικςε άγριος θρυς. Στι ςτιγμι κυνίθικε ο πάγος, πυ ίτανε κάτο απ' τα πόδια-μυ κε ταλαντέφτικα. Μόλις έκανα να κιτάκςο πάνο απ' το ποτάμι, ο φόβος ςάνπος να μ' άρπακςε απ' το λεμο, κόπικε ι φονί-μυ, μαβρίςανε τα μάτια-μυ. Το ςταχτι κομάτι τυ πάγυ έφερε ζοι, καμπυριάστικε. Σφιρίζοντας ςιγα απο κοντά-μυ όρμιςε

το νερο. Μέςα απ' τον ιπόκοφο κε απέςιο θόριβο αντίχιςε ι φονι τυ Οςιπ:

— Σκορπιςτίτε... Χοριςτίτε... ένας-ένας... Πίρε ζοι το ποτάμι. Καρδια, πεδια!

Κε πίδιςε, ςάμπος να τον δανκάςανε ςφίκες. Ετριζε ο πάγος κάτο απ' τα πόδια-μυ, θριματιζότανε, ςτα πόδια-μυ όρμιςε το νερο. Πίδιςα, κε τιφλα πετάχτικα ςτο μέρος τυ Οςιπ.

— Πύ; — φόνακςε. — Στάςυ! Μι ςτριφογιρίζις! Μι μαζέβεςτε όλι μαζι! Θα ςπάςο τα κεφάλια-ςας!

— Θα πνιγύμε, — ίπα ςιγα.

— Στοπ, ςόπα! Να κι ο τρελος μπορι να πνιγι, μα εςι κίτακςε να γλιτόςις.

Πρότος έπεςε ςτο νερο ο Μακέι Μπυτίριν. Πίγενε εκίνος πιο ίςιχα απ' όλυς, μα ςάμπος κάπιος να τον άρπακςε απ'τα πόδια κε χάθικε. Στο πρόςοπο τυ νερυ έμινε μονάχα το κεφάλι κε τα χέρια-τυ γαντςομένα ςτο ςανίδι.

— Βοίθια! — φόνακςε ο Οςιπ, — μα όχι όλι μαζι, ένας, διο — βοιθίςτε!

Κε ο Μακέι:

— Φίγετε, πεδια... Μόνος-μυ... Τίποτε...

Κατόρθοςε ν' ανέβι πάνο στον πάγο κε τινάζοντας το κορμί-τυ ίπε:

— Προςέκςτε καλα, γιατι μπορι να πνιγι κανένας.

Τα μυςκεμένα ρύχα κε παπύτςια, εμποδίζοντάς-μας να πιδύμε, μας τραβύςανε προς τα κάτο: όλι-μας γίναμε δις κολοκίνιτι, προχορύςαμε βαρια, αργα, ιπάκυα. Ο Οςιπ πιδύςε ςα λαγος απο πάγο ςε πάγο. Πιδάι, σταματάι ένα δεφτερόλεπτο κε γιρίζοντας πίςο φονάζι δινατα:

— Πρόςεκςε, πος πρέπι, ε!

Οςο πλιςιάζαμε στιν όχθι, τόςο μικρότερος, τόςο φαγομένος ίτανε ο πάγος κι όλο πιο ςιχνα έπεφταν ι άνθροπι.

Ι πόλι ςχεδον απομακρίνθικε απο κοντά-μας. Γλίγορα θα μπύμε ςτο Βόλγα. Κ' εκι ο πάγος ίνε ακόμα άνκιχτος, θα μας ρίκςι το ρέμα κάτο απ' αφτον.

— Οπος φένετε θα πνιγύμε, — ίπε ο Μορτβιν. Κε κςάφνυ πελόριος πάγος χτίπιςε με ορμι στιν όχθι.

— Φίγε! — φόνακςε ο Οςιπ. Τρέχα με όλι-ςυ τι δίναμι!

Πίδιςε πάνο ςτον πάγο, γλίςτριςε κε έπεςε. Σταματίςαμε εγο κι ο Μορτβιν, ζιτόντας να βοιθίςυμε τον Οςιπ.

— Φίγετε, γυρυνοκύταβα, άιντε!

— Σίκο, μπάρμπα...

Εγιρε το κεφάλι.

— Εςπαςα το πόδι, όπος φένετε... δεν ίνε να ςικοθο...

Τον εςικόςαμε κε τον κυβαλύςαμε, κ' εκίνος μυρμύριζε:

— Θα πνιγίτε, διαβολόπεδα! Διαλέκςετε το μέρος, όπυ ο πάγος δεν ίνε σκεπαζμένος απο χιόνι, εκι ο πάγος ίνε πιο σκλιρος...

Μυςκεμένι, παγομένι μα έφθιμι βγίκαμε πια στιν όχθι.

Ι γιορτι τυ πρότυ αβλακιυ.

Επρεπε να οργοθύνε πεντακόσια εχτάρια. Χαρύμενα στις 5 το πρωι αντιλάλισε το νέο κολχοζ. Ανίκςανε διάπλατες ι αβλόπορτες, κε απ' τις αβλες βγένανε τ' αμάκσια. Ο δρόμος γέμισε αμάκσια κε αλέτρια. Ο θόριβος κςίπνινε τα πεδια. Ανιφτα τρέκςανε στο δρόμο. Σ' ένα αμάκσι κιμάτιζε ι σιμέα, δεμένι στο αμακσότοκσο. Το άλογο κυνύσε το κεφάλι. Ι σιμέα κιμάτιζε.

Νά κι ο κάμπος. Ολος ίνε κςεχοριζμένος σε ίκοσι ίσια τμίματα. Σε κάθε τμίμα διεφθίνθικαν απο δέκα αλέτρια.

Για τελεφτέα φορα ο ίλιος κίταζε τα σίνορα, πυ κςεχόριζαν άλοτε τα χοράφια.

— Ιρθε το τέλος στις στενες λυρίδες τυ κάμπυ, — έλεγαν όλι μαζι, γέρι κε νέι. — Πολι γι χανότανε τυ κάκυ. Εκατοντάδες χρόνια ανθύσανε τ' αγριόχορτα στα σίνορα.

Τα σίνορα κ' ι φράχτες κςεχορίζανε τον ένα απ' τον άλο. Μα τόρα ι φράχτες πεθένυν. Αρχίζι νέα ζοι. Κε πρότι φορα βλέπι τόρα ο κάμπος διακόσια αλέτρια μαζι να τον οργόνυν.

Τα μιτερα ινια το ένα κατόπιν απο το άλο χόνοντε βαθια στο παχι μαβρόχομα. Ι κολχόζνικι αρχίσανε τι δυλια.

Ο λόντιρος.

Τί έλεγε στον πρόεδρο τυ κολχοζ: **Τί ίτανε στιν πραγματικότιτα:**

15 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ.

Στι δυλια δε βγίκα. με πονύσε το χέρι.

25 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ.

Αφίκα τι δυλια: αρόστισε ι γινέκα-μυ κε τα πεδιά-μυ μίνανε μονάχα στο σπίτι.

30 ΤΥ ΑΠΡΙΛΙ.

Στι δυλια δε βγίκα: ίχα βιαστικι εργασία στο σπίτι.

Ι σινέλεφσι τον κολχόζνικον αποφάσισε: Εκσο τον τεμπέλι απ' το κολχοζ! Δεν έχυνε τόπο στο κολχοζ ι λόντιρι.

Ι ΜΕΤΑΒΟΛΙ ΤΥ ΒΑΤΡΑΧΥ.

Στι λίμνι κσιπνίσανε ι βάτραχι. Πλέφσανε στιν επιφάνια, προβάλανε απ' τα νερα τις τριγονικές-τυς μύρες. Μια μεγάλι βατραχίνα κάθισε κοντα στιν παραλία, δίπλα

στο νερο, διόρθοσε κατάλιλα τα ποδαράκια-τις κε κόακσε:

— Κυ-ακς, κυ ακς...

— Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε... Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε— απάντισε ο χορος τον βάτραχον.

— Κακς-κυκακς—τραγυδίσανε ι βάτραχι.

— Μπρε-κε-κε-κε-κε-κε,—απαντίσανε άλι κε σίνχρονα απ'τις γονίες τυ στόματός-τυς βγένανε μεγάλες διάφανες φύσκες. Γι' αφτο ι φονί-τυς έβγενε πιο δινατι.

Ρίκσανε ι βάτραχι το χαβγιάρι-τυς στο νερο, κάθε χαβγιαρόκοκος ίτανε κυκυλόμενος μέσα σε μαλακι, διάφανι πιχτι: ζεστα, εβρίχορα κε ακίνδινα ζύνε εκι μέσα ι μικρι χαβγιαρόκοκι.

Αρχισε ι ζέστι, πρασίνισε ι λίμνι. Ι πιχτι με το χαβγιάρι έπλεψσε στιν επιφάνια τυ νερυ. Ο ίλιος ζεστένι τυς μάβρυς χαβγιαρόκοκυς ανάμεσα απ' τιν πιχτι, κ'εκίνι γλίγορα μεγαλόνυν. Κε νά, μέσα απ'αφτα, άρχισε να σαλέβι ο γιρίνος με τι λεπτι υρίτσα κε το μικρο κεφαλάκι. Στενοχορέφτικε στο χαβγιαρόκοκο, τον έσπασε κε βγίκε στα ανιχτα. Κοντα στο κεφαλάκι-τυ, για να μπορι ν' αναπνέι, μεγάλοσε δαντελοτυς γιακας—τα σπάραχνάτυ. Μα μίτε να τρόι, μίτε να πίνι μπορι ακόμα ο γιρίνος. Μεγάλοσε λιγάκι ακόμα, χόντρινε, ανίκσανε τα ματάκια-τυ σχιματίστικε το στόμα-τυ.

Πέρασε κάμποσος κερος ακόμα, αρχίσανε να σχιματίζυντε τα πισινά-τυ πόδια, ίστερα απο μια βδομάδα τα μπροστινα.

Στο σόμα-τυ σχιματιστίκανε τα πλεμόνια. Αρχισαν ι γιρίνι απο κερο σε κερο, να πλέυνε στιν επιφάνια τυ νερυ κε ν' αναπνέυν.

Ι υρα άρχισε να μικρένι κε στο τέλος έμινε ένα μικρο παραβλαστάρι.

Βγίκανε τόρα τα βατραχόπυλα απ' το νερο κι αρχίσανε να ζύνε στιν κσιρα κε στο νερο.

Τόρα δε θέλυνε πια να τρέφοντε με φιτα, μα τρόνε κυνύπια, σαλιάνκυς, μικρόμιγες.

Σιναβλία.

Τις δεκσαμενις ι βάτραχι,
βράδι-βράδι στίσανε χορο,
κ' έχυν σιναβλία μυσικι
μες στο καταπράσινο νερο.
Λέι ο πιο τρανος στι σιντροφια:
— Βρε-κε-κεκς! το χορο να κρατίτε.
Κυα! κυα! κυακς! με πάθος να το πίτε!
Μαγεφτικι, αλίθια, μελοδία!
Ακσαφνα σε φίσιμα ελαφρο
βλέπυν ένα φίλο πΰχι πέσι,
το τραγύδι εκόπικε στι μέσι.
Μπλυμ! χοθίκαν όλι στο νερο.

Ζοντανα σπίτια.

— Γρίγορα, γρίγορα! Εδο!
Τρέκσανε τα πεδια στο αβλάκι.
— Κίτακσε! Ζοντανι ζβόλι!

Στο βάθος τυ αβλακιυ, ανάμεσα στιν ιλι κε τα σκυπίδια, αργα σαλέβανε μικρι ζβόλι. Τυς έβλεπες κ' ενόμιζες πος ίτανε απο φιλαράκια κολιμένα. Κίτε ακίνιτος ο ζβόλος, δεν τον κσεχορίζις απ' τα σάπια φίλα. Τον κσεχορίζις μόλις σέρνετε. Απ' το ζβόλο προβάλανε ποδαράκια. Γρίγορα-γρίγορα παραμερίσανε τα κομάτια τον φίλον.

Κάπιος ζύςε μέςα στο ζβόλο. Μα πιος; Για ας κιτάκςυμε. Πίραμε το ζβόλο. Εμιαζε με ςολιναράκι απο φίλα. Προςεχτικα σχίςαμε το ζβόλο. Βγίκε απο εκι άςπρι κάμπια. Εκςι ποδαράκια. Κεφάλι. Ι κάμπια κλοθογίριςε μέςα στιν απαλάμι ενος πεδιυ. Εβαλε το πεδι τιν απαλάμι-τυ στο νερο.

Ι κάμπια γλίςτριςε, βιθίςτικε στον πιθμένα κε χόθικε γρίγορα ανάμεσα στα ςκυπίδια.

Ενας μεγάλος κάνθαρος κολιμπιτις όρμιςε κατα πάνο-τις κε τιν άρπακςε. Ι κάμπια προςπάθιςε να γλιτόςι, μα ίτανε πια αργα. Ο κάνθαρος ίχε πια το κεφάλι-τις στο ςτόμα-τυ. Τιν καταβρόχθιςε.

Στον πιθμένα τυ αβλακιυ ζύςανε πολες τέτιες κάμπιες μέςα σε ςπιτάκια. Περνύςαν ι μέρες, μεγαλόναν ι κάμπιες.

Μεγάλοςε ι κάμπια, το ςπιτάκι-τις ίνε πια στενόχορο. Ι κάμπια μεγάλοςε το ςπίτι-τις πολι απλα. Βρίκε ςάπιο φίλο. Εκοπςε απ' αφτο ένα κοματάκι κε ίςτερα με τι βοίθια κολιτικυ αραχνόπανυ το κόλιςε στο άκρο τυ ςπιτιύ-τις. Κομάτι με κομάτι κολνύςε ι κάμπια. Κε στο ςπίτι-τις τόρα δεν τι βλέπι ο κολιμβιτις.

Ο θάνατος τυ κυνυπιυ.

Πάνο απ'τα νερα τις λίμνις πέτακςε το κυνύπι κε ςάλπινκςε:

Το κυνύπι ίμε,
στα χρονάκια γέρος,
τις φτερύγες έχο
ςαν πανι λεπτο.

Τι μίτι βελόνι,
τα πόδια μεγάλα,
πονιρία όλος
κε παλικαρια.

Ολι με φοβύντε
όλυς τυς πιράζο,
χορικυς, αγρίμια
πυλια κε θερια.

Ιμε το κυνύπι
ο εματοπότις
μένα να πιάςι
κανις δεν τολμα.

Τον άκυςε ο ζίζικας κε ίπε:

— Μιν καφχιέςε, κυνύπι, για τιν πονιρία κε τι ζβελτοςίνι-ςυ. Στο δάςος το πικνο, ςτο βυρκόδικο το βάλτο ζι ι δροςερα[1].

— Δε με πιάνι, υτ' εκίνι! —ίπε το κυνύπι.

Σάλπινκςε πάλι κε πέτακςε.

Πέτακςε, πέτακςε, ίρθε κε κάθιςε πάνο ςτι δροςερα: Θέλιςε το κυνύπι

τα φτερα ν' ανίκςι, —
πιάςαν τα φτερα,
τα πόδια ν' απλόςι, —
δέθικαν κι αφτα,
τι μίτι να βγάλι —
μάνα, ςιμφορα!
ςέρνι, ςέρνι,
μα δεν κςεκολνα.

[1] Εντομοφάγο φιτο.

Ζάροςαν ι λεπτες καρφίτςες, χοθίκανε στο κορμι τυ κυνυπιυ, σφίκςανε το κυνύπι στο φίλο. Ιπιε ι δροςερα το έμα τυ κυνυπιυ, ρύφικςε κε τιν τελεφτέα-τυ σταλαγματια. Εκι πέθανε το κυνύπι.

Κε ι δροςερα κε τόρα ακόμα ζι στο βάλτο κε περιμένι νέα κυνύπια.

Ι ζοι τυ ποταμίςιυ αςτακυ.

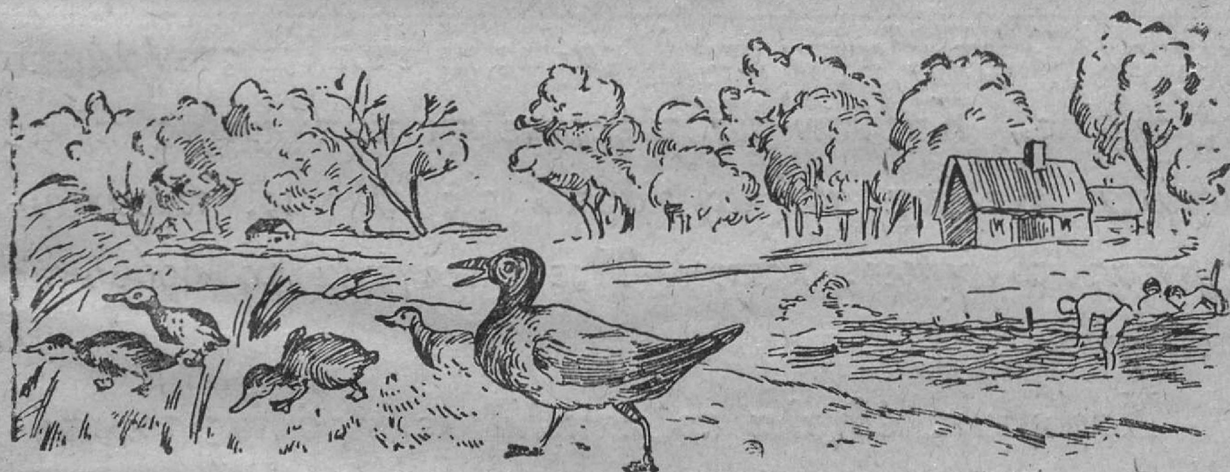
Ιμαςτε ος τριακόςιι. Καθόμαςτε όλι ςε μικρυς χαβγιαρόκοκυς, στο απάνο μέρος τις υρας τις μάνας-μας. Μπίκε ι μάνα μαζί-μας ςε κάπια μικρι τριποφολια κάτο απ' τιν απότομι όχθι. Εβγαλε απο κι τα μακρα μυστάκια κε πςαλιδάκια-τις κ' έπιανε μ' αφτα τον καθένα, πυ έπλεε απο κι. Ι ίδια δεν έβγενε απ' τιν τρίπα, φοβότανε για μας. Κε έτςι όλον το χιμόνα ι αςτάκενα έτρογε λίγο, δεν κυνιότανε. Κυνύςε μονάχα τιν υρα, ςπρόχνοντας φρέςκο νερο στο μέρος-μας για να μιν πςοφίςυμε.

Τιν άνικςι μεγάλοςα, έγινα όςο ένα μιρμίνκι κε ςάλεβα στο χαβγιαρόκοκό-μυ. Ιςτερα κςέςχιςα τι μεμβράνι τυ χαβγιαρόκοκύ-μυ. Μαζί-μυ βγίκανε στι λεφτερια ι αδελφι κε ι αδελφύλες-μυ. Πιαςτίκαμε με τα πςαλιδάκια-μας απ' τα κολιμβιτικα πόδια τις μάνας κε καθίςαμε κάτο απ' τιν υρά-τις. Ιμαςτε τόρα όχι παραπάνο απο εκατο. Τυς άλυς φάγανε το χιμόνα τα ιδρόβια έντομα.

Βγίκε μαζί-μας ι μάνα απ' τιν τριποφολια να κινιγίςι. Μπόλικα ίτανε όλα στο νερο, έτρογα πολι κε μεγάλοςα γρίγορα. Γρίγορα άρχιςε να μυ ίνε στενάχορο το δινατό-μυ κάφκαλο. Μέςα ς' ένα χρόνο τ' άλακςα οχτο

φορες. Ιςτερα άρχιςα να τ' αλάζο πιο αρεα. Τόρα τ' αλάζο μονάχα μια φορα το χρόνο.

Κάπυ, κάτο απ' τιν πέτρα φτιάνις φολια κε αρχίζις να τρίβις εκι το ένα πόδι με το άλο. Προβάλις τα μυςτακάκια, κιλιέςε πάνο ςτι ράχι, ός ότυ το κάφκαλο να βγι απ' το κορμί-ςυ. Ιςτερα πλαγιάζις κι όλο φοβάςε: να μι ςε βλέπι κανένα πςάρι κε ς' αρπάκςι. Το ςόμα ς' αφτο το διάςτιμα μεγαλόνι γρίγορα, κε ςτι ράχι ςχιματίζετε δινατο κάφκαλο. Τότε αρχίζις να τρος. Δεν κςεχορίζις τίποτε, απ' όλα: κε έντομα, κε μικρα πςάρια, κε βατράχυς. Σαν πιάςις κάπιον με τα πςαλιδάκια, τον κρατας πια δινατα.

Τα παπάκια κε τα πεδια.

Μέςα ςτο ςκονιζμένο δρόμο ίδα μερικα χοριατόπυλα. Πάνο ςε κάπιυς ρίχνανε τα καπέλα-τυς. Οταν τα πλιςίαςα, ίδα να κρατάνε απο ένα μικρο άγριο παπάκι. Εμαθα, πος κάπια άγρια πάπια οδιγύςε τα πεδιά-τις απ' το μέςο τυ δρόμυ, παρακάμπτοντας το χοριο.

— Τί θα τα κάνετε; — αρότιςα με αφςτιρότιτα τα πεδια.

— Θα τ' αφίςυμε, — απάντιςαν.

— Θα τ' αφίςετε, μα γιατι τα πιάνατε; — ίπα θιμομένα. Πύ ίνε τόρα ι μάνα-τυς;

— Εκι πέρα κάθετε — ίπαν όλα τα πεδια μαζι. Κε δίκςανε όλα στον πλιςιέςτερο λόφο τυ κάμπυ. Εκι απςιλα καθότανε ι πάπια με ανιχτο το ράμφος απ' τι ςίνχιςι.

— Εμπρος! — φόνακςα στα πεδια — τρέκςτε γλίγορα κε φέρτε-τις τα παπάκια.

Σάμπος να χαρίκανε τα πεδια κε τρέκςανε με τα παπάκια στο λόφο. Ι μάνα απομακρίνθικε λίγο κε όταν φίγανε τα πεδια, έτρεκςε στα παπάκια. Κάτι γρίγορα-γρίγορα έλεγε ς'αφτα στι γλόςα-τις κε έτρεκςε στον κάμπο τις ςίκαλις. Κατόπιν-τις τρέκςανε τα παπάκια ος πέντε κομάτια. Κε έτςι απ' τον κάμπο τις ςίκαλις, παρακάμπτοντας το χοριο, κςακολυθύςε ι ικογένια το δρόμο-τις στι λίμνι.

Χαρύμενα, έβγαλα το καπέλο κε κυνόντας-το, φόνακςα.

— Ορα καλι, παπάκια-μυ!

Γελάςανε τα πεδια.

— Γιατί γελάτε, — ίπα, νομίζετε πος έφκολα μπορυν να φτάςυνε τα παπάκια στι λίμνι; Βγάλτε τα καπέλα κε φονάκςτε ζοιρα: Εχετε για!

Τα καπέλα ςικοθίκανε στον αέρα. Ολα μαζι τα πεδια φονάζανε:

— Εχετε για, παπάκια, έχετε για!

Ο μπάτις.

Γλικα φιςα ο μπάτις
ι θάλαςα δροςίζετε,
ςτα γαλανα νερά-τις
ο ίλιος καθρεφτίζετε.
Για δες πος πέζυν με χαρα,
πετόντας δίχος ένια
πςαράκια με χριςα φτερα
ςε κίματα αςιμένια.

Γαλίνι.

Δεν ακύετε υτ' ένα κίμα
ςτιν έριμι ακριογιαλια.
Λες κ' ι θάλαςα κιμάτε
μες ςτις γις τιν ανκαλια.

Αλος γελάι κε άλος κλέι.

Ολα γελύνε ςτο δάςος, μονάχα ι ςιμίδες κλένε.

Κάτο απ' τις καφτερες αχτίνες τυ ίλιυ γρίγορα-γρίγορα τρέχι ο χιμος ς' όλο-τυς το κορμι. Ανάμεςα απ'

τυς πόρυς τυ φλιυ βγένι προς τα έκσο.

Ι άνθροπι λογαριάζυν το χιμο τις ςιμίδας οφέλιμο κε νόςτιμο ποτο. Κόβυνε το φλιο κε μαζέβυνε το χιμο, ςε μπυκάλες.

Τα δέντρα απ' τα οπία αφερέςανε πολι χιμο, κςερένυντε κε καταςτρέφυντε.

Να υοωι το δεντρο - ωεντε jεωτα
μα να μεγαjόσι - χρονια ωοjα

Σιλογι.

Πολι πρoι.

Απ' το δάςος φάνικε ο ίλιος.

Πίρε ζοι το δάςος. Αρχίςανε τα τραγύδια-τυς τα πυλια. Αρχίςανε τι δυλια ι κάτικι τυ δάςυς.

Μα κςάφνυ όλο το δάςος αναςτατόθικε.

— Τρύ-ρυ-υ! Τραμ-ταμ-ταμ! Τρυ-ρυ-υ!

Τί τρέχι; Πιός ίνε αφτος, πυ αναςτάτοςε το δάςος;

Στιν πεδιάδα, κάτο απ' τυς ίχυς τις ςάλπινκας κε τυ τίμπανυ φάνικε κολόνα πεδιον. Ο οδιγος παράνκιλε:

— Τάγμα, αλτ!

— Ιρθαμε πια στο ςπίτι. Εμπρος να φτιάςυμε τις ςκινές-μας.

Υτε όρα δεν πέραςε κε ς' όλι τιν πεδιάδα αςπρίςανε ι ςκινες. Σκορπίςανε τα πεδια μαζέβοντας κςερα κλαδια για τι φοτια. Εδο κ' εκι ακυόντανε ι φονες:

— Κιτάκςτε δο τυς κάνθαρυς! Τί κάθεςε κε λες! Αφτι δεν ίνε κάνθαρι, ίνε μιρμίνκια.

— Ο, ο, τι χοντρο ςκυλίκι!

— Εγο βρίκα μεγάλο κάνθαρο!

— Ελάτε, πεδια, — ίπε ο Βάςος, — ας κάνυμε

ςιλογι. Θα ίνε το δόρο-μας στο ςκολιο απ' το λάγερ.

— Μπράβο, Βάςο! Καλα το ςκέφτικες.

Βράζι ι δυλια γίρο στο λάγερ. Φέρανε βάζα, κυτάκια, δίχτια για πεταλύδες, βιβλία για τυς κατίκυς τυ δάςυς κε τυ ποταμυ.

Μαζέβανε όλο το καλοκέρι. Μάθανε πιός ζι κάτο απ' το φλιο, πιός χτίζι ςπιτάκια απ' τα φίλα, πιός κρίβετε κάτο απ' τυς κορμυς τον δέντρον. Κε κανένας-τυς πια δεν πέρνι τόρα για μιρμίνκια τυς κάνθαρυς.

Τα δάςι.

Ελάτε δο μαζί-μυ στα δάςι.
Ελάτε δο στιν πράςινι τιν πλάςι,
μακρια απ' τυ κόζμυ τι βοι.
Ελάτε δο να νιόςετε μια μέρα,
πιο καθαρο στα στίθια τον αέρα,
πιο ζιλεφτι να βρίτε τι ζοι.
Ελάτε δο στιν πράςινι τιν πλάςι,
ελάτε ν' αναςτίςυμε τα δάςι,
εκι πυ ι ράχι τυ γιμνυ βυνυ
γιμνι, θλιμένι δίχνι ομορφάδα.
ν' απλόςυμε κενύρια πραςινάδα,
κάτο απ' το γαλάζιο τ' υρανυ.

Πολα τα δάσι ωσοι το χιόνι,
ωσοι το χιόνι ωσοι το σιτάρι,
τα νερα μωσολιμα - τα χορτα μωσολιμα
Απο ένα δέντρο μπορυν να γινυν
εκατομιρια σπίρτα, μ' ένα σπίρτο
μπορυν να γινυν εκατομιρια δέντρα

I κανονιζμι τυ δάςυς.

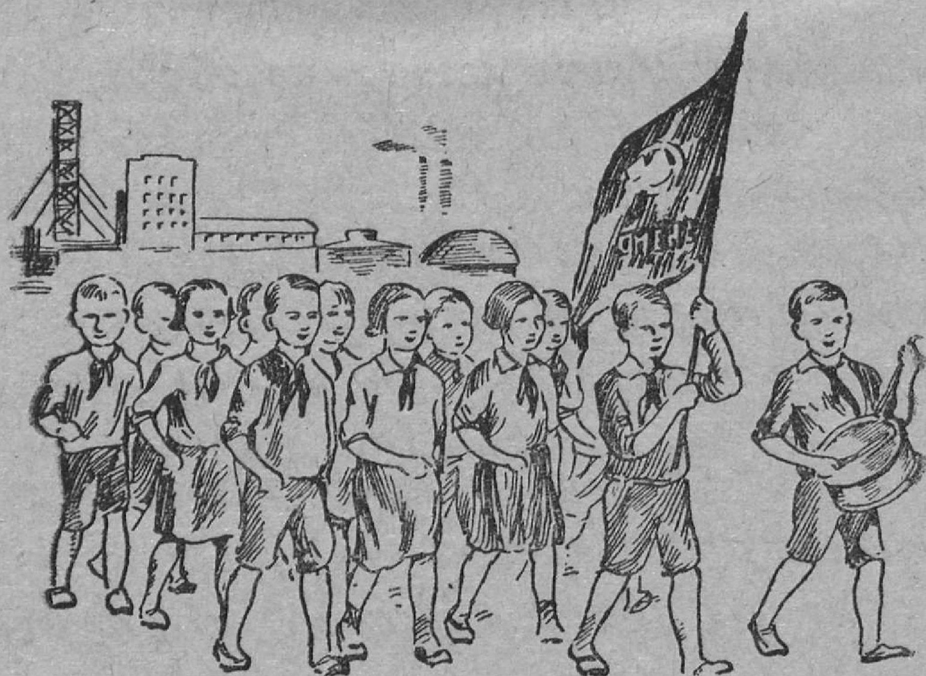
Γίνυ φίλος τυ δάςυς κε προφίλαγέ-το. Ο φίλος τυ δάςυς δε ςπάνι κλαδια, δε γδέρνι το φλιο απ' τον κορμό-τυς. Δεν κόβι τα φίλα, δε λιγίζι, δεν κυνάι τα νεαρα δεντράκια. Δε ςκαρφαλόνι στα δέντρα κε δεν κόβι τις ρίζες-τυς.

Ο φίλος τυ δάςυς δεν ανάβι φοτια ςτο δάςος, για να μι γίνι πιρκαια.

Ο φίλος τυ δάςυς κςέρι, πος τα πυλια προφιλάγυνε το δάςος απ' τα βλαβερα έντομα, τυς κάνθαρυς, τις κάμπιες, πυ καταςτρέφυνε το φλιο κε τρόνε τα φίλα. Ο φίλος τυ δάςυς δεν χαλνάι τις φολιες. Δεν πέρνι απ' τις φολιες αβγα. Αν βρίςκι μικρο νεοσο, προςπαθι να το βάζι πίςο στι φολιά-τυ.

Στο δάςος.

Δεν ιπάρχι ςτο δάςος εκίνι ι λεφτερια, πυ ίνε ςτον κάμπο. Μα ίνε θαβμάσια εκι πέρα, όταν ι μέρα ίνε πολι

ζεςτι... Κε τί δε βλέπις ςτο δάςος: ι απςιλες κοκινοπες πέφκες κρεμάςανε τις βελονάτες κορφές-τυς. Τα πράςινα έλατα καμπιλόνυνε τα ανκιλοτά-τυς κλαδια. Στολίζετε ι άςπρι κε ζγυρι ςιμίδα με τα μιροδάτα-τις φιλαράκια. Τρεμυλιάζι ι ςταχτια λέφκι κε ι παχίκορμι βελανιδια άνικςε ςαν τέντα τα ακροκομένα-τις φίλα.

Απ' τα χόρτα κιτάζι το άςπρο μάτι τυ λυλυδιυ τυ φράυλυ κε δίπλα-τυ κοκινίζι πια ο μιροδάτος-τυ καρπος.

Ι προτομαγια.

Με κοκινόχρομες γραβάτες
πλιμιρίςαμε τις ςτράτες
με το τίμπανο μπροστα.

Στις κολόνες-μας ελάτε,
ςτις κολόνες-μας εμπάτε
εργαζόμενον πεδια.

Αλιλοπρόςκλιςι.

Τιν προτομαγια ι εργαζόμενι όλυ τυ κόζμυ βγένυν ςτυς δρόμυς.

Με κόκινες ςιμέες βγένυν ι εργάτες κε ι κολχόζνικι τις χόρας-μας.

Ι κόκινες ςιμέες τις Σοβιετικίς-μας ρεςπύμπλικας λένε ςτυς εργάτες όλυ τυ κόζμυ:

— Εμις νικίςαμε. Ιμαςτε δινατι. Ελάτε μαζί-μας. Θα ςας ιποςτιρίκςυμε!

— Ζίτο ι Προτομαγια!

Αφτι τιν ιμέρα αφίνυνε τι δυλια κε βγένυνε ςτυς δρόμυς κε ι εργάτες ςτο εκςοτερικο.

Εκι πέρα ςοβιετ δεν ιπάρχυν. Ι κόκινες ςιμέες τον

εργατον τυ εκςοτερικυ λένε ςτυς καπιταλιςτες:

— Ι εργατικι τάκςι ίνε έτιμι ςτον αγόνα εναντίονςας, καταπιεςτες καπιταλιςτες. Ακύμε τιν πρόςκλιςι τον εργατον τις χόρας τον Σοβιετ. Εκίνι θα μας ιποςτιρίκςυν. Ιμαςτε δινατι. Θα επιτίχυμε τι νίκι!

— Ζίτο ι Προτομαγια!

Ι άλικι Σιμέα.

Κάθε λεπτο ανίγι κε κλίνι ι πόρτα τυ ςκολιυ. Τα πεδια μπένυνε στο ςκολιο, τιτιρίζυν, ςαν κοπάδι απο ςπυργίτια.

Απ' το δρόμο ακύετε παρόμιος έφθιμος ίχος. Ορμόντας ο ίλιος απ' το ολάνιχτο παράθιρο, κςαπλόνετε πάνο ςτο έδαφος ςε φοτινες κιλίδες.

Ι Μέλι ι επιςτάτρια, κε το ενκονάκι-τις ο Στέφανος ςτέκοντε κοντα ςτο παράθιρο.

— Γιαγια, κλες; Πάλι τι μιτέρα κε τι θιά-μυ θιμίθικες. Διιγίςυ-μυ!

— Τί να ςυ διιγιθο; Μόλις τα θιμύμε κε κάτι μυ πνίγι τιν καρδια! Ιτανε ο γιόκας-μυ, ο πατέρας-ςυ, ζγυρομάλις, έφθιμος, κε τραγυδιςτις πρότος. Κι όλο τραγυδύςε για το λαο, για τι λεφτερια... Νά μια μέρα μυ λέγι: «Ι Προτομαγια ίνε ι γιορτι όλον τον εργατον».

Βλέπο, ετιμάζοντε να πάνε έκςο απ' τιν πόλι ο πατέραςςυ κ' ι μάνα-ςυ. Δύλευε κ' ι μάνα-ςυ ςτι φάμπρικα.

Ιρθανε κε ι ςίντροφί-τυς απ' τι φάμπρικα κε ίπανε: «Αλέκςι, θα βγάλις λόγο». Για τυς λόγυς-τυ ο Αλέκςις, κάθιςε κάμποςες φορες ςτι φιλακι. Εγο τυ ίπα: «Αλέκςι, να ίςε πιο προςεχτικος». Χαμογέλαςε εκίνος κε μπίκανε ςτο δρόμο.

Ο ίλιος έλαμπε έτςι, όπος κε ςίμερα. Μονάχα δεν ίτανε ο θόριβος αφτος. Αλοτες ι αφεντάδες δεν τιν λογαριάζανε τιν εργατικι γιορτι...

Πίγανε εκίνι κε ςι ςάμπος επίτιδες, κςίπνιςες κι άρχιςες τα κλάματα: «Μάνα!» Ιςυνα ακόμα ενος χρονυ. Εφιγαν.

Κάθυμε κε τυς περιμένο. Ετίμαςα το φαγι. Δεν έρχοντε. Περιμένο, περιμένο, τίποτε. Ο ίλιος βαςίλεπςε πια, όταν φάνικε επιτέλυς μόνι ι Δέςπο. Μα το πρόςοπό-τις ταραγμένο.

— Ο Αλέκςις, — φονάζο, — πύ ίνε; τί έγινε;

Μόλις κατόρθοςε να μιλίςι... Μαζεφτίκανε, βλέπις, ι εργάτες έκςο απ' τιν πόλι. Σικόςανε πςιλα τις ςιμέες, τις κρατύνε πςιλα. Αντιλάλιςε ο τόπος απ' τα τραγύδιατυς. Κε ςτο δέντρο αρχίςανε να ανεβένυν εκίνι πυ θα μιλύςαν. Κι ο πατέρας-ςυ ςκαρφάλοςε ςτο δέντρο... Ιχε φονι βροντερι, καθαρι ςαν κυδύνι...

Τον ακύνε ι άνθροπι... τυς περικικλόςανε τυς δικύςμας ι καζάκι. Ορμίςανε με τα μαςτίγια...

Αρχίςανε να πιροβολύνε... Τον Αλέκςι-μυ τον ερίκςανε κάτο με τα βόλια.

Εκςαντλίθικε ι Δέςπο ςτι δυλια... Ο πόνος τις έτρογε τιν καρδια... Αρχιςε να βίχι... ι κατικία-μας ιγρι... Μαράθικε κε πέθανε... Κε μίναμε διό-μας, μόνι... Ε, κίτα! Στις γραμες μπένυν ι δικί-μας, κε ι ςιμέα έτιμι...

Μα τόρα δεν πιροβολάνε ςτιν κόκινι ςιμέα...

Στα χέρια τον μαθιτον κιμάτιζε ι κόκινι ςιμέα με τιν επιγραφι: „Ζίτο ι Πρότι τυ μαι!“ Κι απάνο ςτα ςτίθια τον πεδιον φενκοβολύςαν μικρα κόκινα αςτεράκια, όπος το έμα τον εργατον, πυ ςκοτόνανε ι καπιταλιςτες.

— Γιαγια, θα πάγο!

Κι αποφαςιςτικα ο Στέφανος βγίκε κε μπίκε ςτις γραμες τον μαθιτον.

Ι προτομαγια ςτον κερο τυ τςάρυ.

Πίςο απ' τι γονία τυ δρόμυ, ςτο ςτενο ςοκάκι μαζεφτίκανε ος εκατο άνθροπι. Απ' το βάθος ακύςτικε ι φονι τυ Βεςοβτςικοφ.

— Μας βιζένυνε το έμα!

— Πολι ςοςτα! — απαντίςανε δια μιας κάμποςες φονες.

— Προςπαθι το παλικάρι, — ίπε ο Αντρέας. — Πρέπι να πάγο να το βοιθίςο!

Ακύςτικε ι τραγυδιςτί-τυ φονι:

— Σίντροφι! Λένε πος ςτον κόζμο ζύνε διάφορι λαι — εβρέι κε γερμανι, ενκλέζι κε τάταρι. Μα εγο δεν το πιςτέβο. Ιπάρχυνε μονάχα διο λαι, εχθρι αςιμφιλίοτι, ι πλύςιι κε ι φτοχι. Διαφορετικα φορυν ι άνθροπι κε

διαφορετικα μιλύνε. Μα αν προσέκςετε πος φέρνοντε πλύςιι γάλι, γερμανι, ενκλέζι στον εργατικο κόζμο, θα δίτε, πος όλι αφτι για τον εργάτι ίνε εχτρι, ςαν κόκαλ στο λάρινκά-τυ.

Μέςα απ' το πλίθος κάπιος γέλαςε.

— Μα αν κιτάκςυμε απ' τιν άλι μερια, θα δύμε πος ο γάλος εργάτις, ο τάταρος κε ο τύρκος ζύνε τιν ίδια ςκιλίςια ζοι, πυ ζύμε εμις, ο ροςικος εργατικος κόζμος!

Απ' το δρόμο όλο κε μαζεβότανε νέο πλίθος. Ο ένας κατόπιν απ' τον άλο, ςιοπιλα, τεντόνανε τυς λεμύς-τυς, ςικονόντανε πάνο ςτις μίτες τον ποδιόν-τυς, ςπραχνόντανε στο ςοκάκι.

— Ι αςτινομία! — φόνακςε κάπιος.

Απ' το δρόμο στο ςοκάκι ολόιςα πάνο ςτυς ανθρόπυς ερχόντανε καβάλα, κυνόντας τα καμτςίκια, τέςαρες αςτινόμι, φονάζοντας:

— Διαλιθίτε!

Κατςυφιάζανε ι άνθροπι, ανόρεχτα ανίγοντας δρόμο στ' άλογα. Μερικι ςκαρφαλόςανε πάνο ςτυς φράχτες.

Βάλανε τα γυρυνόπυλα πάνο ςτ' άλογα κ' εκίνα γριλίζυν, — παλικάρια μια φορα, — ακύςτικε κάπια βροντόδικι δινατι φονι.

Ο Αντρέας έμινε μόνος στο μέςο τυ δρόμυ: καταπάνο-τυ κυνόντας τα κεφάλια ορμίςανε δίο άλογα.

Ας ίςε έτιμος.

Σ' όλο τον κόζμο,
ς' όλι τι γι
το ςάλπιζμά-μας

αντιλαλι:
Ι όρα νκίζι.
νέον κερον.
— Ε, πιονέρε!
— Δό 'με, παρον!

Ο Γάρι Αιζμαν.

Ο Γάρι Αιζμαν ζύςε στιν Αμερικι. Φιτύςε εκι ς'ένα ςκολιο. Στο ςκολιο διοργάνοςε πιονέρικο τάγμα, στο οπίο μπίκανε όλα τα προλετάρικα πεδια τυ ςκολιυ. Μαζι με τυς ςιντρόφυς-τυ ςίςτιςε ολόκλιρο δίχτι απο πιονέρικα τάγματα.

Μια φορα ίτανε ςινέλεφςι τον πιονέρον.

Ο Γάρι προςκαλύςε όλα τα πεδια στον αγόνα για τι ςοβιετικι εκςυςία ς' όλον τον κόζμο.

Εφταςε εκι απόςπαζμα έφιπις αςτινομίας. Ι αςτινομία όρμιςε ςτις γραμες τον πιονέρον. Οταν ένας απ' τυς αςτινόμυς πλιςίαςε το Γάρι, έπιαςε εκίνος το άλογο απ' τα χαλινάρια. Στι ςτιγμι ςιλάβανε το Γάρι.

Ιςτερα απο κάμποςες μέρες έγινε ι δίκι-τυ. Ι δικαςτες καταδικάςανε το Γάρι ςε έκςι μίνες φιλακι. Στι φιλακι τον ρίκςανε μαζι με τυς κλέφτες. Τυ φερνόντανε βάρβαρα.

Οταν έφταςε ι όρα τις απελεφτέροςίς-τυ, ο διεφθιντις τις φιλακις τυ ίπε:

— Αν πέςις μια φορα ακόμα ςτα χέρια-μας, άςχιμα θα τιν έχις.

Μα ο Γάρι δεν ίτανε απ' τυς ανθρόπυς εκίνυς, πυ μπορι να τυς φοβερίςι κανένας.

Εκατο χιλιάδες άνεργι βγίκανε στυς δρόμυς τις Νέας Ιόρκις, ζιτόντας «πςομι κε δυλια». Μαζί-τυς ίτανε κι ο Γάρι.

Τον ςιλάβανε πάλι κε τον δικάςανε.

Κε πίρανε τιν εκςις καταδικαςτικι απόφαςι: πέντε χρόνια ςτι ςοφρονιςτικι φιλακι.

Βαρια ι ζοι.

Τυ νέγρυ τυ μάβρυ ι ζίςι βαρια.
Σκλιρος ο αφέντις δεν έχι καρδια,
το δύλο ςτον κάμπο ςκλιρα τιρανι,
αβλακόνι το κνύτο το μάβρο πετςι.
Στι δυλια ι μιτέρα, το πεδί-τις μαζι
δεμένο ςτι ράχι-τις εκι κυβαλι.
Προςτάζι στυς δύλυς ο αφέντις ςκλιρα,
τα πεδιά-τυς να τάχυν μαζι ςτι δυλια.
Στις μάνας τι ράχι εκι το πεδι,
τι γέρνι, τι ςφίνκι φορτίο βαρι.
Ο αέρας το δέρνι, ο ίλιος το πςίνι,
κ' εκίνι ποτάμια τον ίδροτα χίνι.
Απ' τιν πίρι τα μάτια μαβρίζυν, θολα.
Δίςκολα, όμος, να το πι δεν τολμα.

Ο Τιπ — πιονέρος.

Ο φορτοεκφορτοτις Ραμι ίπε ςτον Τιπ:

— Ιςε μικρος ςαν ςταλαματια. Αν το βράδι κιλίςι ι ςταλαματια ςτο δρόμο, μπορι κανένας να τι διακρίνι;

— Κανένας — απάντιςε ο Τιπ.

— Κιλίςυ τότε ςαν ςταλαματια ςτι φάμπρικα κε κόλιςε εκι πέρα αφτο. — Κε έδοςε ο Ραμι ςτον Τιπ ένα μεγάλο φίλο.

Το πρωι πολι άνθροπι μαζεφτίκανε ςτις πόρτες τις φάμπρικας. Ο απςιλος Αμαν διάβαζε μεγαλόφονα:

— «Πινύμε. Φτάνι πυ ιποφέραμε! Κάτο ι πλύςι!! Σ' όλα τα μέρι τυ κόζμυ γίνετε μεγάλος αγόνας. Ι εργάτες αγονίζοντε ενάντια ςτυς καπιταλιςτες».

Ακςαφνα φανίκανε άνθροπι με κςίλα κε ρεβόλβερ. Διόκςανε το πλίθος. Πιάςανε τον Αμαν, τον βάλανε ςτο αφτοκίνιτο κε τον κυβαλίςανε.

Το βράδι ο Τιπ ζιτύςε το Ραμι:

— Ραμι — τυ ίπε, μόλις τον βρίκε, — κάθε νίχτα απο τόρα θα κολάο τα φίλα-ςυ. Για να λένε ς' όλυς:

— «Φτάνι πυ ιποφέραμε! Κάτο ι πλύςι!»

Ο Τιπ έγινε μικρος πιονέρος.

Αλιος δεν μπορι να γίνι.

Ο Κάρολος, πυ ίνε μόλις ενια χρονον, ςίμερα ίνε μόνος ςτο ςπίτι. Ι μάνα-τυ βγίκε. Ο πατέρας-τυ έχι διο εβδομάδες τόρα να φανι. Μ' αφτο δε φένετε παράκςενο ςτον Κάρολο. Κςέρι, πος ι αςτινομία γιρέβι τον πατέρα-τυ κε γι' αφτο δεν πρέπι να βρίςκετε ςτο ςπίτι. Ο πατέρας τυ Καρόλυ ίνε κομυνιςτις.

Ακύοντε ποδαριες. Ανίγι ι πόρτα. Μπένυν τρις.

— Ε, ςι μικρε, μόνος ίςε δο πέρα; — Νε...

— Κε ι μιτέρα-ςυ; — Βγίκε.

— Ο πατέρα-ςυ; — Εφιγε.

— Πύ;

— Δεν κςέρο, — απαντάι ο Κάρολος.

— Θα ςε πάο ςτι φιλακι, — λέγι ο απςιλότερος απ' τυς τρις.

Χτίπιςε δινατα ι καρδια τυ Καρόλυ, μα δεν ίπε τίποτε.

Σέρνυν προς τα κάτο το πεδι, το βγάζυν έκςο ςτο δρόμο κε το βάζυνε μέςα ς' ένα αφτοκίνιτο.

Ιςτερα απο μιςι όρα βρέθικε ς'ένα μεγάλο φοτινο δομάτιο.

Εμπρός-τυ καθότανε ένας με αςτινομικι ςτολι.

— Πόςον χρόνον ίςε; Πός ςε λένε; Πας ςτο ςκολιο;

Ο Κάρολος απάντιςε.

— Δε θέλις να φας; — αρότιςε πάλι ο άνθροπος με τιν αςτινομικι ςτολι.

— Θέλο, — ίπε το πεδι.

Ιςτερα απο τρία λεπτα ο Κάρολος καταβρόχθιζε ένα κομάτι πςομι με ςαλάμι (καλπας).

Ακςαφνα ο αςτινόμος τον πλιςιάζι κε τυ λέγι:

— Πύ ίνε ο πατέρας-ςυ; — Πάγοςε ο Κάρολος.

— Πύ ίνε ο πατέρας-ςυ; — Σιοπι.

— Πύ ίνε ο πατέρας-ςυ; ς' εροτο.

Μα ο Κάρολος τςιμυδια. Δε βγάζι λέκςι. Ιςιχία ςτο δομάτιο, μονάχα τυ ρολογιυ ο ριθμικος χτίπος ακύετε.

Κάπιος μπίκε. — Σας ζιτύνε.

Εβριςε ο αςτινόμος κε βγίκε απ' το δομάτιο.

Περάςανε κάμποςα λεπτα. Κανένας δε μπίκε ςτο δομάτιο. Ετρεκςε ο Κάρολος ςτιν πόρτα κε τιν έςπροκςε.

Ι πόρτα άνικςε. Βγένι. Ι ςτρατιότες δε δίνυν καμια προςοχι ςτο πεδι. Κ' εκίνο τρέχι γοργοπόδαρο ςτο ςπίτι.

Δεν ίμαςτε μόνι.

Δεν ίμαςτε μόνι... Χιλιάδες,
χιλιάδες εμις, τ' ανκόνια τυ Ιλιτς,
τα λάβαρα τυ λιτρομυ,
τα λάβαρά-μας,
πςιλα κιματίζυν παντυ,
ςτα πέρατα τυ κόζμυ.
Στα πέρατα τις γις αντιλαλι
τον πιονέρον παντυ το τραγύδι.
Περίφανα, παλικαρίςια
τυς δρόμυς ςχίζυν κε περνυν
πιονέρι χιλιάδες.
Παντυ... Στον κόζμο όλο:
Στι Μόςχα, ςτο Παρίςι,
ςτον Παγομένο το Βορα,
ςτιν καφτερι Μπυχάρα,
ςτυς δρόμυς τυ Λονδίνυ,
ςτι λεφκομάρμαρι Αθίνα,
ςτιν κιτρινόμορφι τιν Κίνα.
Το πεδικο το ςάλπιζμα ακύετε παντυ:
«Στον αγόνα το μεγάλο,
για τι δυλια τις εργατιας,
έτιμι πάντα!»

Ι φίλι κε ι εχτρί-μας.

Ι χόρα-μας ίνε ι ΕΣΣΡ.
Ιπάρχυνε ςτον κόζμο κι άλες χόρες.
Αν ροτίςυμε τυς κατίκυς τον χορον αφτον: — Πιός ίνε ο γίτονάς-ςας;

Θα απαντίςυν: — Ι Σοβιετικι Ενοςι.

Αν ροτίςυμε: — Τί ίνε ι Σοβιετικι Ενοςι;

Ι εργάτες θα απαντίςυν: — Ο καλίτερός-μας φίλος.

Ι καπιταλιςτες θ' απαντίςυν: — Ο αςπονδότερος εχθρος.

Αν ροτίςυμε τυς εργάτες: — Γιατί ίνε φίλος-ςας;

Θ' απαντίςυν: — Εκι ίνε ι μπολςςεβίκι. Κε το κόμα τον μπολςςεβίκον ίπε: «Προλετάριι όλυ τυ κόζμυ, ενοθίτε!». Το κόμα τον μπολςςεβίκον ίπε: «Ι φάμπρικες κε τα εργοςτάςια ίνε δικά-ςας. Δικά-ςας τα δάςι κε ι κάμπι. Διόκςτε τυς πομέςςικυς κε τυς φαμπρικάντιδες».

— Το μπολςςεβίκικο κόμα ίνε ο εχθρός-μας, — θα πύνε ι καπιταλιςτες.

— Γιατί;

— Γιατι το κόμα ίπε «Προλετάριι όλυ τυ κόζμυ, ενοθίτε!» Ι εργάτες τις χόρας αφτις ίπανε: «Ι φάμπρικες κε τα εργοςτάςια ίνε δικά-μας. Δικά-μας τα δάςι κε ι κάμπι». Εκίνι μας έδιοκςαν. Κε μας τα πίραν όλα.

Ι εργάτες κ' ι χορικι τις μεγάλις χόρας ίπανε:

— Διόκςαμε τυς εχτρύς-μας. Τόρα όλα ίνε δικά-μας.

— Θα ανικοδομίςυμε τι χόρα-μας — ίπε το κόμα.

— Θα ανικοδομίςυμε τι χόρα-μας — απάντιςαν ι εργάτες κε χορικι.

Το ράδιο.

Ι αντένα ακύραςτι,
δε ςτέκι ςτιγμι,
κάθε λεπτο ίδιςι
φέρνι, — αςτραπι.

Πλατια εμεγάλοςε
ι πόλι εδο·
απ' τυς φράχτες γλίτοςε
εχι το χοριο.

Απ' τις ςτέπες διόκςανε
το ςκοτάδι τ' άςτρα.
Τις τέχνις φαντάκςανε
εδο νέα άςτρα.

Τις θάλαςες ένοςαν
εκι με κανάλια
τις έριμες έςτροςαν
με ράγες κε ςςπάλια.

Κι όλα αφτα ατςάλινα
μοτορ κε δυλια,
όλα το ανθρόπινο
χέρι οδιγα.

Χτίζυμε.

— Χτίζυμε ιλεχτρικο σταθμο.
— Ανίγυμε νέα ςιδεροδρομικι γραμι.
— Φτιάςαμε νέο εργοςτάςιο.
— Κατα διο φορες ανιπςόςαμε τιν παραγογι τις φάμπρικάς-μας.
— Χτίζυμε νέα ςπίτια, νέες πόλις για τυς εργάτες.
— Πρότι εμις τελιόςαμε τι ςπορα.
— Φτιάςαμε το πιο γοργοκίνιτο αεροπλάνο.

Παντυ εργαςία
φάμπρικα κι,
εδο προβάλυν
ςπίτια απ' τι γι.

Καθις θα δόςι
λογαριαζμο
το τί εχτέλεςε
το χρόνο αφτο.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Переводчик: **Г. КАНОНИДИ**

Ответ. редактор **А. ПРИНОС** Техред. **Г. МИЛИДИ**

Сдано в набор 26-VI—1935 г.
Издание № 175
формат бумаги 144x203/16
Тираж 3100

Подп. в печ. 5-VII—1935 г.
Уполкрайлит М—01546
Об'ем $9^{1}/_{4}$ печ. л.
Знаков в 1 печ. л. 26.784
Заказ № 1142

Типография „Коммунистис" Ростов н-Д. 1935 г.

Τιμι 80 κ.
Δέςιμο 25 κ.

На греческом языке

Е. Я. ФОРТУНАТОВА

КНИГА ДЛЯ ЧТЕНИЯ

ДЛЯ НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЫ

ЧАСТЬ ВТОРАЯ

СКЛАД ИЗДАНИЯ:
Московская 53, Ростов н-Д.
КНИГОЦЕНТР